

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

APM GENÇESİ

BILL VE TED FACE THE MUSIC / SESSİZ BİR YER / KAFES
THE KING'S MAN: İLK GÖREV / BLACK PANTHER

MEC MUA

AYLIK FİLM
KÜLTÜRÜ DERGİSİ
AĞUSTOS 2020
SAYI 33 // 15 TL

ENNIO MORRICONE
ESCAPE FROM PRETORIA
THE NIGHT CLERK
AZİZE CAN EVRENOL
THE FIELD GUIDE TO EVIL

Iskalanmayacak

100 FİLM

OSCARLI FİLM MÜZİĞİ BESTECİLERİ HOMEMADE ÇIPLAK PES ARTIK INCEPTION

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://tiny.cc/meyarw>

APM AKA PENCERE

ISSN 2602-2583

Çağlayan Mahallesi Aslanbey Sok. No: 10 Kat:1 Daire:2 / MINT Rezidans
Kağıthane - İSTANBUL

GENEL YAYIN YÖNETMENİ Bilgehan ARAS

bilgehanaras@barasmedya.com

EDİTÖRLER Büşra Bayar busrabayar07@gmail.com,
Çağla OKUTAN caglaokutan17@gmail.com

ART DİREKTÖR Bilgehan ARAS (Sorumlu Müdür)

bilgehanaras@barasmedya.com.tr

FOTOĞRAF EDİTÖRÜ Işık ATASOY GÜLMAN isikatasoy78@gmail.com

REKLAM REZERVASYON

Ebru Ece ULUTAŞ +90 (532) 175 18 75

İMTİYAZ SAHİBİ Bilgehan ARAS

APM Arka Pencere Mecmua, ayda bir yayımlanan yerel süreli yayındır. Bu dergi, basın meslek ilkelerine uymayı taahhüt eder. Dergide yayımlanan tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına, ilanların sorumluluğu ilan veren firmalara aittir.

BARAS B MEDYA

GÜÇLÜ FİKİRLER İZ BIRAKIR

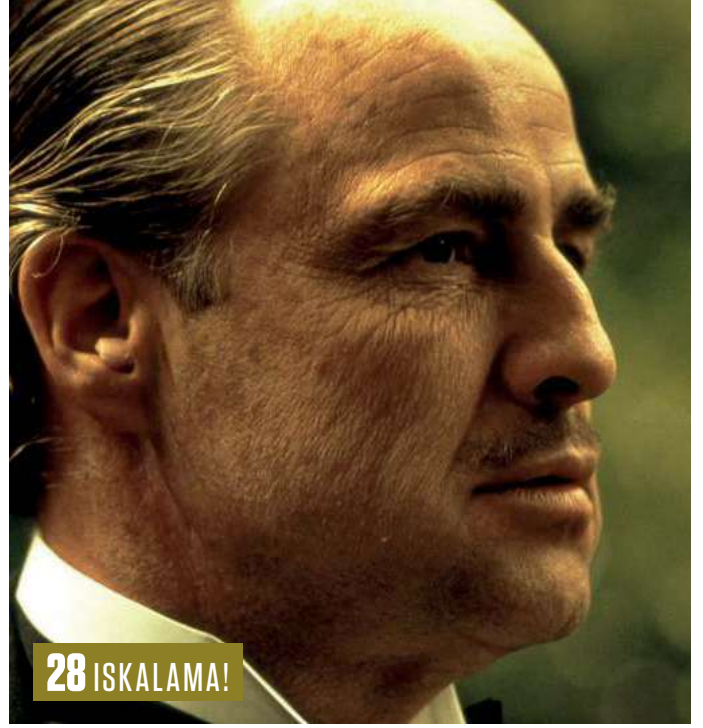
Sürdürülebilir ve yenilikçi çözümler sunarak, markanıza değer katar.

İÇİNDEKİLER

08 BILL & TED FACE THE MUSIC

28 ISKALAMA!

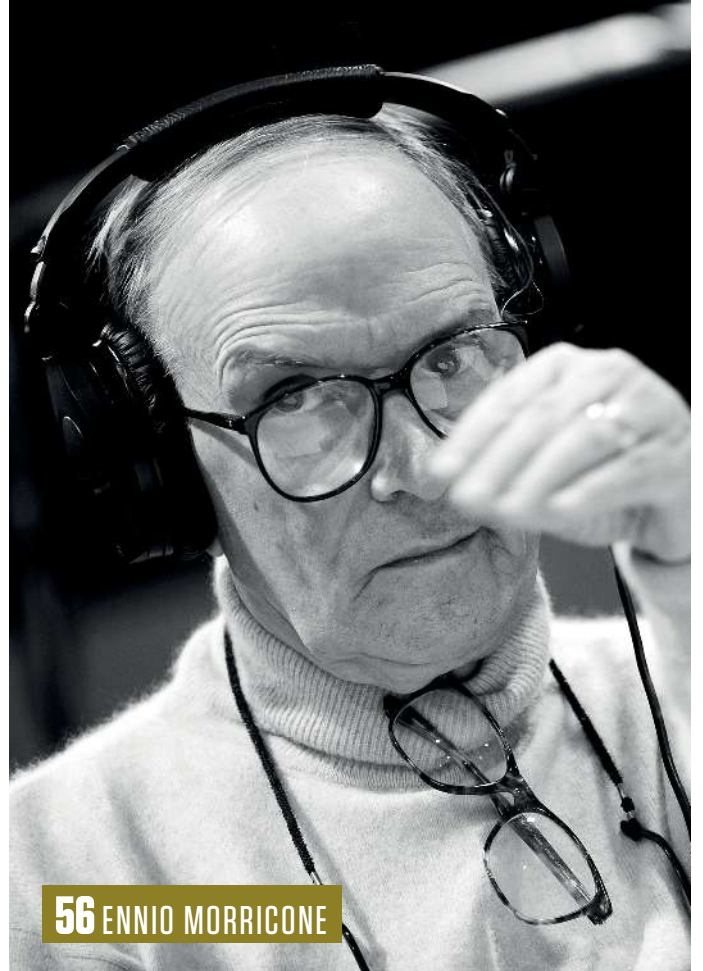
10 SESSİZ BİR YER 2

HAVADİS

12 47 Metre Derinde: Kafes

14 The King's Man: İlk Görev

16 Black Panther 2

56 ENNIO MORRICONE

60 ESCAPE FROM PRETORIA

64 GECECİ

MEVZU

68 *Azize*

72 *Barbaros Tapan*

88 EN İYİ 11 OSCARLI FİLM MÜZİĞİ BESTECİSİ

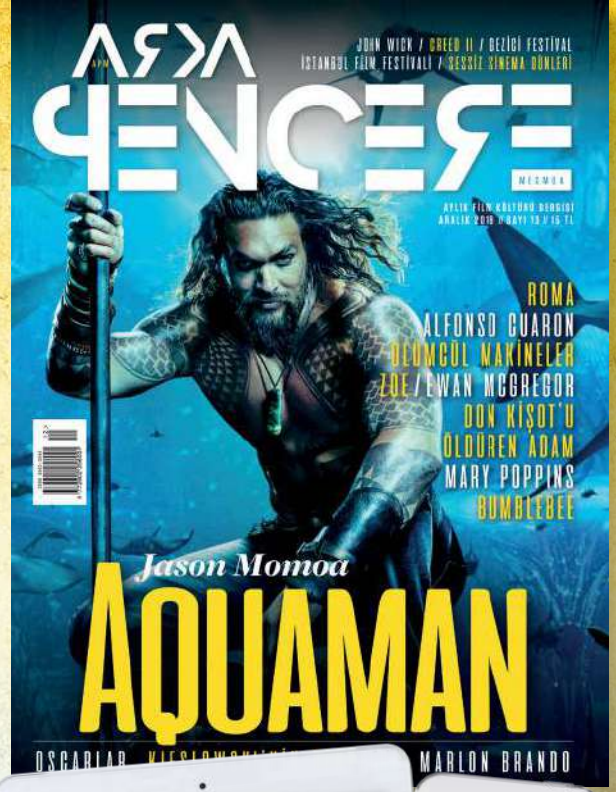

92 HOMEMADE

KEYİF

104 *Klasik Sahne*

SİNEMAYA BİR DE BU PENCEREDEN BAK!

AYLIK FİLM KÜLTÜRÜ DERGİNİZ **TURKCELL DERGİLİK**'TE

Havadis

Bill & Ted *Face The Music*

10

➡ Comic-Con'da Constantine'in 15. Yılı Kutlandı!

DC ve Warner Bros'un Constantine'i yeniden beyaz perdeye aktarmak istediği dedikoduları bir kenarda dururken, 2005 yapımı Constantine filminin 15. yıldönümü kutlandı. Comic Con At Home etkinliğinde yıldız oyuncu Keanu Reeves, yönetmen Francis Lawrence ve yapımcı Akiva Goldsman online panele katıldı.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 28 AĞUSTOS 2020

BILL & TED FACE THE MUSIC

Bill & Ted's Excellent Adventure ve Bill & Ted's Bogus Journey filmlerinin uzun yıllar sonrasında tekrar izleyiciyle buluşacak olan ikiliyi bu kez yetişkin bireyler olarak izleyeceğiz. Rock müziğe duydukları tutku ekseninde birlikte birçok deneyimi paylaşan yakın dostlar halen daha arkadaşlıklarını sürdürmektedir. Bill ve Ted bu kez gezegeni kurtarmak için bir şarkı yaratacakları ve sonrasında geleceğe gidip işe yarayıp yaramadığını kontrol edecekleri yeni bir maceraya adım atıyorlar.

➔ Millie Bobby Brown ve Jason Bateman aynı projede!

Netflix, 2021 yılı içerisinde okuyucularıyla buluşacak olan The Girls I've Been kitabının haklarını şimdiden devralarak, filmleştirme kararı aldı. Bu filmin başrolleri için ise Stranger Things'in yıldızı Millie Bobby Brown ve Ozark'ın yıldızı Jason Bateman ile anlaşma imzalandı.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 23 NİSAN 2021

SESSİZ BİR YER 2

Sessiz Bir Yer 2, yönetmenliğini John Krasinski'nin üstlendiği 2018 yapımı korku filmi Sessiz Bir Yer'in devam halkası.

Başrollerinde yönetmenin yanı sıra Emily Blunt, Noah Jupe ve Millicent Simmonds'ın yer aldığı ilk filmde, güvenlikleri için seslerinden vazgeçen bir ailenin hikayesi konu ediliyordu.

Filminin devam halkasında ise, ilk filmde yaşanan saldırıdan kurtulmayı başaran kişilerin hayatlarının konu edilmesi bekleniyor.

➡ Sam Rockwell, Merle Haggard'ı oynayacak!

Sam Rockwell, müzisyen Merle Haggard'ı canlandırabilmek üzere görüşmeler yapıyor. Merle Haggard biyografik filmini, Rockwell ile birlikte daha önce The Best of Enemies'de çalışan Robin Bissell kaleme alacak. Film, müzisyenin anı kitabı Sing Me Back Home'dan uyarlanacak.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 7 EYLÜL 2020

47 METRE DERİNDE: KAFES

Dört genç kadın birlikte güzel bir tatil geçirmek için yola koyulur. Suyun derinliklerini keşfetmek isteyen kadınlar, harabe halde bulunan bir su altı şehrine dalış düzenler. Ancak dört kadın kendilerini beklenmedik bir durumun içinde bulur. Dalışları onları su altı mağaralarından oluşan klostrofobik bir labirente sürükler. Tek sorun bu da değildir. Labirentte sıkışıp kalan kadınlar, burada köpek balıkları ile karşı karşıya kalır. Yaşam savaşı vermek zorunda kalan kadınlar, köpek balıklarından kurtulup sudan çıkmanın yolunu arar.

👉 "Inception"ın 10. Yılı Kutlanacak

Christopher Nolan'ın yönetmen koltuğuna oturduğu Inception'ın vizyona girmesinin üzerinden geçen 10. yılı kutlanacak. Warner Bros'un hedefi, 21 Ağustos tarihinde filmi yeniden vizyona sokmak. Böylece Tenet için de bir deney yapılabileceği tahmin ediliyor. Coronavirus salgını nedeniyle birkaç kez Tenet'in vizyon tarihi ertelenmişti. Inception'ın Tenet'ten önce vizyona girmesi, gişe konusunda Warner Bros'a ortalama bir düşünce sunabilir.

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 18 EYLÜL 2020

THE KING'S MAN: İLK GÖREV

Matthew Vaughn'ın yönetmen koltuğunda oturduğu Kingsman serisinin spin-off filmi olan "The King's Man"de tarihin en kötü tiranları ve suçlu zihinleri milyonlarca kişinin yok olabileceği bir savaş planlamak için bir araya gelir. Bir adam ise onları durdurmak için zamana karşı yarışmalıdır. Filmin oyuncu kadrosunda Harris Dickinson, Ralph Fiennes, Djimon Hounsou, Alison Steadman, Aaron Taylor-Johnson, Matthew Goode, Gemma Arterton ve Tom Hollander gibi isimler yer alıyor.

➔ George Clooney, "The Tender Bar" İçin Çalışmalara Başladı

George Clooney, Amazon Studios ile J.R. Moehringer'in büyüme hikayesi barındıran romanından uyarlayacağı "The Tender Bar" adlı uzun metrajlı filmi yönetmek ve yapımcılığını üstlenmek için görüşmelerde bulunuyor. Clooney ve yapımcı partneri Grant Heslov, Ted Hope'la birlikte Smokehouse Pictures adı altında filmi çekecek.

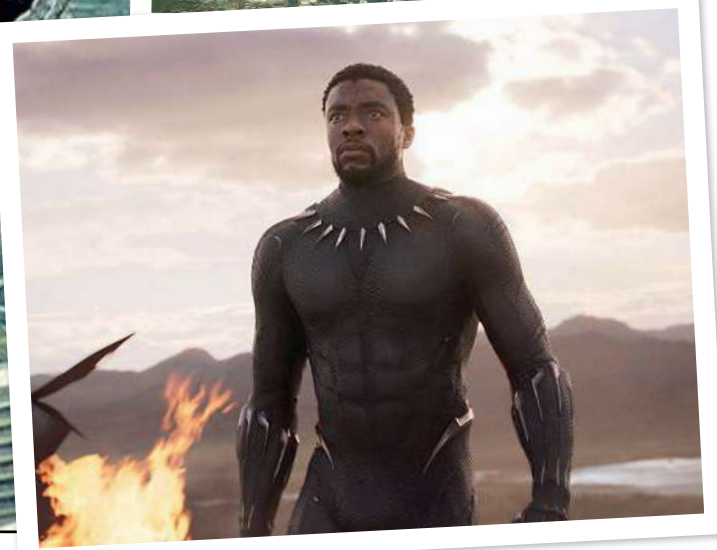

PEK YAKINDA

GÖSTERİM TARİHİ: 6 MAYIS 2022

BLACK PANTHER 2

Black Panther serisinin devam halkası olan yapımın yönetmen koltuğunda ilk filmin de yönetmenliğini üstlenen Ryan Coogler oturuyor. Black Panther'de babasının ölümünden sonra Wakanda Kralı olan T'Challa'nın, Wakanda ve bütün dünyanın geleceğini tehlikeye atan zorlu bir savaşa katılması ve düşmanlarını yenmek, halkının güvenliğini ve yaşam biçimini korumak için verdiği mücadele konu ediliyordu.

➔ Hollywood, Kadın Cinayetlerine Karşı Siyah Beyaz Akımına Katıldı

Ülkemizde yaşanan insan hakları, kadın hakları ihlalleri, kadınlara ve canlılara karşı yapılan her türlü canilik, her yaşamın kutsal olduğu düşüncesine karşı gelişen tüm olaylar başta Türkiye olmak üzere tüm dünyada yankıya neden oldu. 2016 yılında yurt dışında kansere karşı farkındalık yaratmak amacıyla başlatılan siyah beyaz fotoğraf akımı, bu kez kadınlara karşı yapılan her türlü şiddetin farkındalığı için kullanılmaya başlandı. Önceleri ülkemizdeki kadınlar tarafından yayılan bu hareket, şimdilerde Hollywood ünlülerinin kulaklarına gitmiş bulunuyor.

ANTALYA FİLM FORUM'A BAŞVURULAR AÇILDI

3-10 Ekim 2020 tarihlerinde Antalya Büyükşehir Belediyesi'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilecek **57. Antalya Altın Portakal Film Festivali** kapsamında düzenlenecek Antalya Film Forum'un başvuruları açıldı.

Festivalin Türkiye'den film projelerine maddi destek sağlayan ve projeleri uluslararası film profesyonelleriyle buluşturan platformu 5-7 Ekim 2020 tarihlerinde yapılacak. Forum kapsamında bu yıl ilk kez Diziler / Mini Diziler Pitching Platformu düzenlenecek.

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Muhittin Böcek yaptığı yazılı açıklamada, Antalya Film

Forum kapsamında Uzun Metraj Kurmaca Pitching Platformu, Uzun Metraj Kurmaca Work in Progress, Belgesel Film Work in Progress ve Sümer Tilmaç Antalya Film Destek Fonu Pitching Platformu'nun yanı sıra bu yıl ilk kez Diziler / Mini Diziler Pitching Platformu da düzenleneceğini ve toplam 390.000 TL ödül dağıtılacağını belirtti.

Uzun Metraj ve Belgesel Filmler Work in Progress Platformu için son başvuru tarihi 20 Ağustos 2020

Perşembe, Uzun Metraj Kurmaca Pitching Platformu ve Sümer Tilmaç Antalya Film Destek Fonu Pitching Platformu için son başvuru tarihi 14 Ağustos 2020 Cuma olarak belirlendi. Diziler / Mini Diziler Pitching Platformu ile ilgili bilgiler önümüzdeki günlerde paylaşılacak.

Antalya Film Forum salgın önlemleri nedeniyle bu yıl çevrim içi düzenlenecek. Ödüller 7 Ekim 2020 Çarşamba günü düzenlenecek törende açıklanacak. **APM**

➔ Emily Mortimer'den Yeni Dizi Geliyor!

Amazon, Emily Mortimer'den gelen BBC One dizisi "The Pursuit of Love"a katıldı. Dizinin çekimleri, Koronavirüs pandemisi nedeniyle ilkbaharda ertelenmişti. Mortimer tarafından yazılan ve yönetilen, aynı adı taşıyan Nancy Mitford romanının bölümlerinden uyarlanan dizi, Avrupa'da ve iki Dünya Savaşı arasında geçiyor.

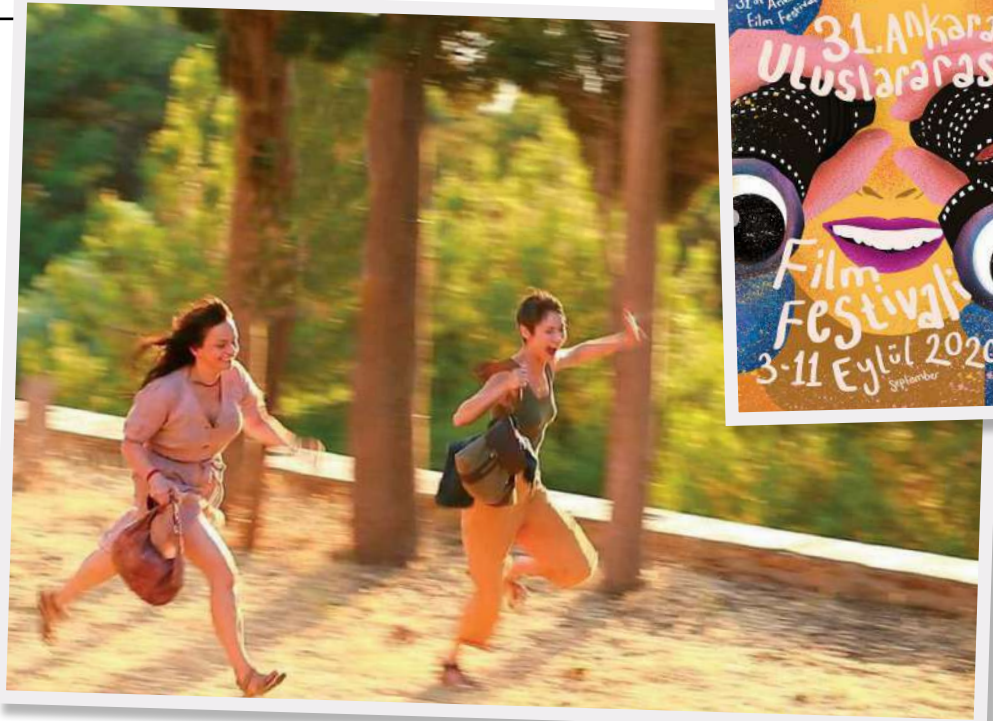
ANKARA'DA YARIŞACAK FİLMLER BELLİ OLDU

3 Eylül'de başlayacak 31. Ankara Uluslararası Film Festivali'nin Ulusal Uzun Film Yarışması'nın filmleri belli oldu.

Cihan Sağlam'ın "Uzun Zaman Önce", Erkan Yazıcı'nın "Uzak Ülke", Eylem Kaftan'ın "Kovan", Faysal Soysal'ın "Ceviz Ağacı", Leyla Yılmaz'ın "Bilmemek", Maryna Er Gorbach ve Mehmet Bahadır Er'in "Omar ve Biz", Mehmet Emin Yıldırım'ın "Şair", Onur Ünlü'nün "Topal Şükran'ın Maceraları" ve Ümit Ünal'ın "Aşk, Büyü vs." adlı filmleri 50 bin TL değerindeki En İyi Film Ödülü için yarışacak. Başkanlığını yönetmen Yeşim Ustaoğlu'nun yapacağı ve kurgucu Aylin Zoi Tinel, oyuncu Berkay Ateş, oyuncu Tuğçe Altuğ ve sinema yazarı Uğur Vardan'dan oluşan jürinin değerlendireceği 9 film, Ankara'da ilk kez seyirciyle ve sinema salonlarında buluşacak. Kızılay Büyülü Fener Sineması'nda gerçekleşecek festivalin kazananları 11 Eylül'de festivalin Kapanış ve Ödül Töreni'nde belli olacak.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteğiyle Dünya Kitle İletişimi Araştırma Vakfı tarafından düzenlenen Ankara Uluslararası Film Festivali'nin Ulusal Uzun Film Yarışması'nda yer alan filmler belli oldu. 3 Eylül'de başlayacak ve bu yıl 31.si gerçekleşecek festivalde gösterilecek filmler, Ankara'da ilk kez ve sinema salonlarında seyirciyle buluşacak.

23 filmin başvuru yaptığı ve akademisyen Ali Karadoğan, Dünya Kitle İletişim Vakfı Başkanı İrfan Demirkol ve yapımcı Zeynep Ünal'ın ön jüriliğinde yapılan değerlendirme sonucu 9 film seçildi. Ulusal Uzun Film Yarışması'nda bu yıl; Cihan Sağlam'ın "Uzun Zaman Önce", Erkan

Yazıcı'nın "Uzak Ülke", Eylem Kaftan'ın "Kovan", Faysal Soysal'ın "Ceviz Ağacı", Leyla Yılmaz'ın "Bilmemek", Maryna Er Gorbach ve Mehmet Bahadır Er'in "Omar ve Biz", Mehmet Emin Yıldırım'ın "Şair", Onur Ünlü'nün "Topal Şükran'ın Maceraları" ve Ümit Ünal'ın "Aşk, Büyü vs." adlı filmleri yarışacak.

JÜRİ BAŞKANI YEŞİM USTAOĞLU

Başkanlığını yönetmen Yeşim Ustaoğlu'nun yapacağı ve kurgucu Aylin Zoi Tinel, oyuncu Berkay Ateş, oyuncu Tuğçe Altuğ ve sinema yazarı Uğur Vardan'dan oluşan Ulusal Uzun Film Yarışması Jürisi, 12 kategoride ödül dağıtacak. En İyi Film Ödülü'nü alan film 50 bin TL değerinde para ödülünün sahibi olurken, ilk filmlerin değerlendirildiği Mahmut Tali

Öngören Özel Ödülü'nü kazanan filme de 10 bin TL verilecek.

%50 KAPASİTE GÖZETİLECEK

Haziran ayında düzenlenmesi planlanan ve küresel salgın nedeniyle ertelenen 31. Ankara Uluslararası Film Festivali, 3-11 Eylül 2020 tarihleri arasında Kızılay Büyülü Fener Sineması'nda yapılacak. İzleyicilerin kendilerini güvende hissedecekleri koşullarda ve Covid-19 tedbirlerinin alınacağı salonlarda yapılacak gösterimler, %50 kapasitede izleyici gözetilerek gerçekleşecek.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın desteği ile Dünya Kitle İletişimi Araştırma Vakfı tarafından düzenlenen 31. Ankara Uluslararası Film Festivali'nin kazananları 11 Eylül'de festivalin Kapanış ve Ödül Töreni'nde belli olacak. **APM**

➔ Dave Franco, Vanilla Ice'yi Canlandıracak!

Yıldız oyuncu Dave Franco, 1990'lı yılların popüler rapçisi Vanilla Ice'yi canlandıracak. Vanilla Ice'in hayatının anlatılacağı biyografik filmin adı ise To The Extreme olacak. Gerçek adı Robert Van Winkle olan Vanilla Ice'in bir yıldız dönüşmesinden, düşüşüne kadar her adımı filmde anlatılacak.

“HAYALETLER”, VENEDİK FİLM FESTİVALİ'NDE!

Ödüllü kısılarıyla tanıdığımız **Azra Deniz Okyay**'ın ilk uzun metraj filmi “**Hayaletler**”, dünya prömiyerini 2-12 Eylül tarihlerinde gerçekleşecek **77. Venedik Film Festivali**'nde yapacak. Azra Deniz Okyay'ın yazıp yönettiği, yapımcılığını Dilek Aydın'ın üstlendiği film, festivalin Uluslararası Eleştirmenler Haftası bölümünde Geleceğin Aslanı Ödülü için yarışacak.

“**K**üçük Kara Balıklar” (2013), “Sulukule Mon Amour” (2016) gibi ödüllü kısılarıyla tanıdığımız Azra Deniz Okyay'ın yazıp yönettiği “Hayaletler”, dünya prömiyerini 77. Venedik Film Festivali'nde yapacak. 2-12 Eylül 2020 tarihlerinde Venedik'in Lido Yarımadası'nda yapılacak festivalin Uluslararası Eleştirmenler Haftası (Venice International Film Critics' Week) bölümünde gösterilecek olan film aynı zamanda, Geleceğin Aslanı Ödülü için yarışacak. (sicvenezia.it/en/films/hayaletler/) Yapımcılığını Dilek Aydın'ın

üstlendiği, başrollerini Nalan Kuruçim, Dilayda Güneş, Beril Kayar ve Emrah Özdemir'in paylaştığı “Hayaletler”; tüm Türkiye'de saatlerce süren elektrik kesintisinin olduğu tek bir günde geçiyor ve o gün İstanbul'un Sucular mahallesinde yaşananları dört farklı karakterin birbirine geçen hikâyesi üzerinden anlatıyor.

SELANİK VE DOHA DESTEKLİ 2017'de Selanik Film Festivali'nin Crossroads platformunda En İyi Senaryo Ödülü ve Jüri Ödülü'nün ikisini birden kazanan “Hayaletler”, bu yıl da, İstanbul Film Festivali'nde

Köprüde Buluşmalar'a seçilmiş, Katar merkezli Doha Film Enstitüsü'nün ilk ya da ikinci film projelerine verdiği destek programında post prodüksiyon fonunun sahibi olmuştu.

Görüntü yönetmenliğini Barış Özbiçer'in, kurgusunu Ayris Alptekin'in yaptığı filmin sanat yönetmenliğini Erdiç Aktürk, müziklerini de Ekin Üzeltüzenci üstlendi. Dünya prömiyerini Eylül ayında 77. Venedik Film Festivali'nin Uluslararası Eleştirmenler Haftası bölümünde yapacak olan “Hayaletler”in Türkiye vizyon tarihi önümüzdeki aylarda belli olacak. **APM**

➡ Gael García Bernal ve M. Night Shyamalan'ın Bir Arada!

Gael García Bernal, M. Night Shyamalan'ın Universal için çekeceği ve sır gibi saklanan yeni filminin kadrosuna katıldı. Eliza Scanlen, Thomasin McKenzie, Aaron Pierre, Alex Wolff, Vicky Krieps, Abbey Lee, Nikki Amuka-Bird ve Ken Leung bu gizli projenin diğer başrol oyuncular. Shyamalan, isimsiz filmi yazacak, üretecek ve yönetecek.

39. İSTANBUL FİLM FESTİVALİ'NİN KAZANANLARI BELLİ OLDU!

39. İstanbul Film Festivali gösterimleri pandemi nedeniyle bir süredir online olarak gerçekleştiriliyor. Uluslararası filmlerden oluşan iki seçkiden sonra, içinde bulunduğumuz ay içerisinde **Ulusal Yarışma** ve **Ulusal Kısa Film Yarışması** filmlerinin gösterimleri de gerçekleştirildi.

Yarışmalara 11 uzun metrajlı ve 12 kısa metrajlı film katıldı. Festival kapsamında 11 gün boyunca gösterimler Sabancı Müze'nin teras katında ve online olarak gerçekleştirildi. 39. İstanbul Film Festivali Ödül Töreni, İstanbul Film Festivali Direktörü Kerem Ayan'ın moderasyonu ile gerçekleşti. Ulusal Yarışma'da en iyi filme verilen Altın Lale Ödülü dahil 9 dalda ödül veriliyor. Bu yıl Ulusal Yarışma'da 2019-2020 sezonunda tamamlanan 11 film yarıştı. Mahmut Fazıl Coşkun başkanlığındaki jüride Sevil Demirci, Berk Hakman, Deniz Eyüboğlu Aydın ile Hakan Bıçakçı yer aldı. Seyfi Teoman En İyi İlk Film Ödülü için 6 kurmaca film değerlendirildi. Jüride Emine Emel Balcı, Özgür Emre Yıldırım ve Ahmet Kenan Bilgiç yer aldı. Ulusal Kısa Film Yarışması'nda bu yıl 12 film yarıştı, jüride kısa film yönetmenleri Konstantina Kotzamani ile Gökalp Gönen ve oyuncu Boran Kuzum yer aldı.

Altın Lale En İyi Film: Aşk, Büyü, vs. (Yönetmen: Ümit Ünal)

Jüri Özel Ödülü – Onat Kutlar Adına: Orçun Behram (Bina)

En İyi Yönetmen Ödülü: Ercan Kesal (Nasipse Adayız)

En İyi Kadın Oyuncu Ödülü: Selen Uçer ve Ece Dizdar / Aşk, Büyü, Vs.

En İyi Erkek Oyuncu Ödülü: "Fatih Al" / Körleşme

En İyi Senaryo Ödülü: "Ümit Ünal" / Aşk, Büyü, Vs.

En İyi Görüntü Yönetmeni Ödülü:

"Engin Özkaya" / Bina

En İyi Kurgu Ödülü: "Ali Aga" / Nasipse Adayız

En İyi Özgün Müzik Ödülü: "Can Demirci" / Bina

Ulusal Yarışma - FIPRESCI Ödülü: "Nasipse Adayız"

(Yönetmen: Ercan Kesal)

Seyfi Teoman En İyi İlk Film Ödülü: "Bina"

(Yönetmen: Orçun Behram)

Ulusal Kısa Film Yarışması En İyi Kısa Film Ödülü:

"Siyah Güneş" (Yönetmen: Arda Çiltepe)

Ulusal Kısa Film Yarışması Mansiyon: "Ahtapot"

(Yönetmen: Engin Erden)

Julia Roberts ve Denzel Washington, Netflix İçin Bir Araya Geliyor!

'Mr. Robot'un ödüllü yaratıcısı Sam Esmail, Netflix için planlanan roman uyarlamasını yazacak ve yönetecek. 1993'te The Pelican Brief'te karşılıklı oynayan ve gerçek hayatta da sıkı dost olan Julia Roberts ve Denzel Washington, o tarihten sonra ilk kez aynı filmde rol alacaklar. "Leave the World Behind" filmin haklarını, şiddetli teklif savaşları sonunda Netflix elde etti.

YENİ NESİL KÖTÜ ADAM HAKAN AYDIN

"SıfırBir" dizisinde canlandırdığı karakterle pek çok kişinin dikkatini çeken ve uluslararası yapımlarda da boy gösteren oyuncu **Hakan Aydın** bu ay konuğumuz oldu.

"SıfırBir"deki karakteriniz Samet Hanoğlu ile epey tanıdınız. Kötü bir karakter ama aynı zamanda güçlü ve sempatik bir karakter. Siz nasıl tanımlarsınız?

Kötü karakterler sinemada sevilir. Kötü olanı dizginleme çabası daha kötüye sempatiyi doğuruyor. Mesela jokeri ele alırsak son filmde herkes ona sempati duydu. Bu da sinema çevrelerini ikiye böldü. Kötü bir karakteri böylesine meşrulaştırmak ne kadar doğru tartışması başladı. Gerçek hayatta kötü ne kadar sempatik olursa olsun sevilmez.

Meşhur "Turist Ömer" repliğinin bir hikayesi var mı? Senaryoda var mıydı? Yoksa doğaçlama mı çıktı?

Evet var. Provalar esnasında çıktı. Savaşın fikriydi. Sonrasında ben de "Turist Ömer" selamını ekleyince ortaya güzel bir sahne çıktı. İzleyenlerin en beğendiği sahnelerden biri oldu.

Dizi daha sonra film olunca sizce bir kopukluk olmuş mudur? Diziyi bilmeyenler filmi anlayabilir mi?

"SıfırBir" filmi herkesin rahatlıkla izleyebileceği bir film. Tamamen bağımsız bir hikaye. Sinemada da aynı tadı verecektir.

SıfırBir dijital platformlardaki başarısını daha sonra perdeye de taşıyan bir yapımdı. Pandemi sürecinde sinemalar kapalıydı. Sizce dijital platform ve sinemalar arasında ciddi bir rekabet olacak mı? Filmlerin sinemada izlenme serüveni acaba tarihe mi karışıyor? Siz nasıl bakıyorsunuz bu duruma?

Sinema asla tarihe karışmaz diye düşünüyorum. Sinemada film izlemenin tadı çok başka. Umarım şu kötü günleri bir an önce atlatırız ve sinemalarda eski günlerine kavuşur. Digital platformlar televizyonla ciddi bir rakabet halinde hatta önde olduğunu söyleyebiliriz. Gerek reklam süreleri gerek sansür yüzünden insanlar artık TV izlemiyor. Yakın zamanda TV dizileri tarihe karışacak diye düşünüyorum.

Bu yılın iddialı yapımlarından biri de "Sokağın Çocukları" dizisi oldu. Oradaki karakteriniz hakkında neler söylersiniz?

Orda Karadenizli birini oynuyorum. Yılmaz ismi çok sempatik esprili bir karakter.

Uluslararası yapımlarda da yer alıyorsunuz. 2017 yapımı Misafir, 2019 yapımı "I Am You" ve geçen yılın ses getiren Netflix yapımı "Osmanlı: İmparatorluğun Yükselişi" serüveni nasıl gerçekleşti? Oradaki rollerinizden ve yapımda yaşadıklarınızdan biraz söz edebilir misiniz?

"Misafir"de Arap bir askeri oynamıştım. Hiç bilmememe rağmen Arapça oynamıştım. "I Am You"da Afgan bir babayı oynadım ve yine hiç bilmediğim bir dilde oynamak durumunda kaldım. "Osmanlı'nı Yükselişi"nde ise Venedikli bir tüccarı

oynadım. Neyseki İngilizce biliyorum sorun olmadı fazla. Çok fazla tecrübe edindim. Tüm bu yapımların bana çok şey kattıklarına inanıyorum.

Yabancı yapımlarla yerli yapımlar arasında sizce ne tür farklar var? Yaklaşımlar nasıl?

Bütçesel anlamda tabi ki büyük farklar var. O yüzden aramızda uçurum olduğunu söyleyebilirim. Ama artık biz de kaliteli işler yapmaya başladık. Mesela Haluk Bilginer, "Şahsiyet"teki rolüyle Emmy kazandı. Genç yönetmenlerimizin filmleri uluslararası festivallerden ödüllerle dönüyorlar. Bu bence yeterli bir kriter.

En sevdiğiniz film ve dizilerden bir liste yapsanız en tepeye hangilerini yazarsınız?

Film deyince en tepeye tabi ki "Baba" serisini koyarım. "Casino", "Sıkı Dostlar", "Game", "İçimdeki Deniz", "BraveHeart", "Babam ve Oğlum". Dizilerdense "Band of Brothers", "Breaking Bad", "Friends", "Şahsiyet", "Vikinger", "Narkos".

En çok çalışmak istediğiniz yönetmenler kimler olurdu?

Nuri Bilge Ceylan, Fatih Akın, Yılmaz Güney, Atıf Yılmaz, Martin Scorsese, David Lynch ve tabi ki çalışmaktan onur duyduğum Kadri Beran Taşkın. **APM**

Hayatı özgür yaşa.

Kona şimdi **dizel motor seçeneğiyle.**

- 4,4 litre yakıt tüketimi
- Akıllı Telefon Kablosuz Şarj Sistemi
- 7 ileri DCT şanzıman ve 136 PS güç
- Apple CarPlay™ ve Android Auto™ desteği

K O N A

hyundai.com.tr | | | |

reddot design award

Hyundai'nin
tercihi
Shell
HELIX

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Nizam **EREN**
nizameren@nizameren.com

ANORMAL NORMALDEN NORMAL ANORMALE DÖNÜŞ

Global bir sorunun ülkemizi boş geçmesi düşünülemezdi süphesiz. Mart ortasında kapanan salonların halen bir çoğu kapalı ve sektörel anlamda pandemi, sinemayı fena vurdu.

Bize pandemi sürecinde empoze edilen “Mesafe Kavramı” ile sinema salonlarının fiziksel koşullarını gelin bir gözden geçirelim. Sinema salonu, koltuk-perdeses sistemi ile oluşur. Biz buna “Sinemanın 3 S Kuralı” diyoruz.

Film, salonda sessiz izlenir, kimse kimse ile konuşmaz, kimse diğeri ile yüz yüze gelmez çünkü perde tam karşıdadır.

Sosyal mesafe dediğimiz şey ise, aynı çatı altında yaşamadığımız insanlarla etkileşim için, kendimizin ve karşıımızdaki sağlığını tehlikeye atmamak için konulan kurallar bütünü.

Peki sinema salonları neden kapalı ve neden bu gerçeği kimse konuşmaz?

Aynı izleyici, tedbirini alıp AVM’leri geziyor, aynı kişi 300 kişilik uçakla yolculuk yapıyor, her gün belediye otobüsü ya da tren ile işe gidip geliyor oysa. Pandemi sonrası... Sanırım grip mikrobunu nasıl yaşamımızın bir parçası

ise Covid-19 da bundan sonra öyle olacak. Kısacası pandemi sonrası diye bir şeye inanmıyorum.

“PANDEMİ İLE YAŞAMAK...”

Farklı versiyonları ile başka bir yaşam biçimi bizi bekliyor. Sosyal mesafe, maske vb. buna benzer her farklı açıklama ile bilim bizi maymuna çevirdi bir bakıma. Oysa 2 dizi hız kesmeden ve sokağa çıkma yasağına rağmen devam etti. Bir sinema filmi Boğaz Köprüsü’nde çekildi. Bazı yapım şirketleri ise çalışanlarını tehlikeye atmamak için çekimleri iptal ettiler.

Ama asıl gerçek şu: Birçok sinema yapımcısı film çekmeye cesaret edemiyor. Çekilmiş filmler gösterime çıkamıyor ki yenisini çeysinler.

Şu satırları yazarken gösterimdeki 32 filmin 15’i yerli, 17’si yabancı, önceden vizyon yapmış filmlerdi. İlk gösterimini yapan yerli film ise belgesel drama “Kızım gibi kokuyorsun”.

Malesef başlanmış ama yarım kalmış birkaç filmin devam etmesi dışında yeni bir heyecan yok sektörde. Aksine, belirsizliğin getirdiği bir kaygı hakim.

Mısır Savaşları denen süreç sonrası yani 2019 Ekim ve 2020 başından itibaren her şey yolunda gidiyordu. Ta ki Mart ortasına kadar. Temmuz ayı başında açılan salonlar ve az sayıda perdede gösterime giren 2. vizyon filmleri de (her ne kadar çoğu dijital platformlar ya da Pay TV’de gösterilse de) bize yakın zaman için fikir veriyor. Gişe berbat, kısacası.

Arabada film izlemek, yazlık sinema, tatil köylerinde (zamanında benim de) denize kurduğum perde ile plajdan film izlemek vb. zaten mevsimsel yapılan nostaljik uygulamalardı. Tekrarından başka bir şey değil kısacası. Kışın uygulanabilirliği olanaksız. Silecekleri çalışan bir arabadan yağmurlu bir havada film izlemek ne kadar mümkün, düşünün.

Sinema, tiyatro gibi günde tek gösterim yapılan bir ritüel değil. Sinemanın yaşaması için günde en az 5 gösterime gereksinim duyulur ki işletme giderleri çıksın. Ayrıca 1 gösterim ile 3

“Arabada film izlemek, yazlık sinema, tatil köylerinde denize kurduğum perde ile plajdan film izlemek vb. *zaten mevsimsel yapılan nostaljik uygulamalardı.*”

milyon TL'ye çekilen bir filmin zararı, baştan kabul edilmiş demektir.

SALONLAR OLMAZSA FİLMER YİNE OLUR AMA SALONLAR DOLMAZSA SİNEMA ÖLÜR.

Pandemi, bazı sektörlere olumlu yansıdı elbette. Her olumsuzluğun bir zıddı vardır. Gıda sektörü, online alışveriş ve elbette dijital platformlar, bu süreçten kârlı çıktı. Örneğin evine kapanıp film izlemek dışında seçeneği olmayanları fark eden platformlar, filmleri daha ucuza almaya başladılar, çünkü paraya sıkışmış birçok yapımcı mecbur kaldı, borçlarını ödeyebilmek için. Bu süreçte daha fazla abone kazandılar ve daha fazla kâr tabii...

1814'teki başlangıcından günümüze, sinemanın birçok rakibi ya da düşmanı oldu ama sinema hep gelişerek büyüdü. Ancak şu anki global bir sorun ve

bundan sonrasını kestirmek gerçekten güç. Sinemanın kendine göre artıları var. Perde büyüdükçe görüntü güzelleşir ama TV'de perde büyüdükçe görüntü kötüleşir. Sinemanın sesi asla 5+1 ile kıyaslanamaz bile. TV'de dur-izle vardır, sinemada yerinden bile kalkamazsın.

Mesele sadece teknik de değil. İnsanların bir arada bulunma içgüdüüsü göz ardı edilmemeli. Kısacası sinema; TV, renkli TV, çok kanallı TV, Pay TV, CD, DVD, blu ray, korsan linkler ve platformlar, her şey ile savaştı ve kazandı. Pandemi süreci uzun sürerse salonlar yaşayamaz. Salonlar olmazsa sinemadan kazanılan gelir kapısı yok olur ve dijital platformlara kalır sinema.

İnsanlık tarihi felaketlerle dolu. Bu felaketlerin çoğu perdeye yansımıştır ve felaket büyüdükçe gişe de artmıştır. İnsan, korkudan beslenir. Yüzleşir ya da başına gelmeyeceğini düşünerek bilinç

altı bir zevk alır.

1999 depreminde 35 bin yaşam kaybedilmişken 10 gün sonra gösterime giren "Matrix" filmi, bütün zamanların açılış rekorunu kırmıştı ülkemizde. Ya da "Titanic" 3 saat 15 dakika süresine karşın yine bütün zamanların en çok gişe yapmış yabancı film rekorunu yıllarca taşıdı. Kısacası pandemi sonrası, öncesinde olduğu gibi, salgın, vb. filmlerin onlarca versiyonu çekilecektir.

Ülkemizdeki film yapımcıları ile Hollywood kıyaslanamaz. Hollywood bu pandemiden beslenecek ve bize zamana yayılmış yüzlerce film gönderecek. Ama bizim yapımcılarımız bu dönemi ucuz korku ya da ucuz komedi filmleriyle geçiştirmeye çalışacak.

Haklılardır, çünkü getirisi olmayan bir yatırım aracı, sinema filmi şu an.

Sevgiyle - Dostlukla

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

A close-up portrait of Brad Pitt. He is wearing a white, textured bathrobe and dark, rectangular sunglasses. He has a light beard and is looking slightly to the right. The background is dark and out of focus, with a warm light source visible on the right side.

Mevzu

28

Iskalanmayacak **100 Film**

GÖRÜLMESİ GEREKEN

1000

FİLM

Kafanızı toplayın, koleksiyonunuzu
bir gözden geçirin ve bu zamana kadar
en sevdiğiniz filmi oylayın!
“*The Godfather*” (Baba) yine zirvede.

TÜM ZAMANLARIN EN İYİSİ

THE GODFATHER

BABA

ISKALAMA!

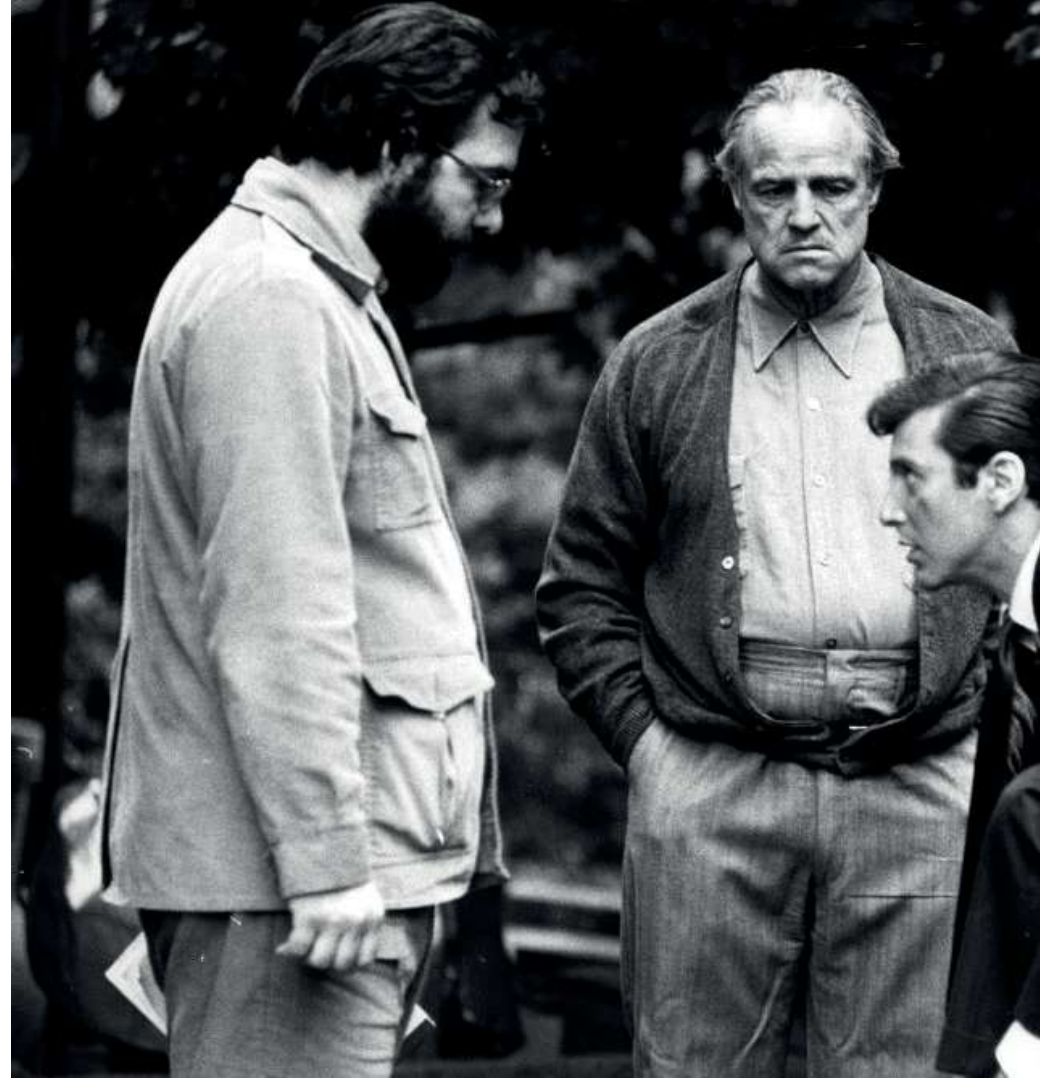

Filmlerin bazıları Empire Dergisi Temmuz 2017 sayısından alınmıştır.

Eğer daha önce başarısız olmaktan korktuysanız veya her şeyi elden çıkarmayı düşündüyseniz, Francis Ford Coppola'nın başlangıçta, Baba filmini

kariyerini sona erecek bir iş olarak gördüğünü düşünüp rahat bir nefes alabilirsiniz. Hikayenin yaratıcısı Mario Puzo kitabı, bir bahşiye borçlu olduğu için yazmıştı. Paramount'un kıdemlisi Robert Evans filmin haklarını merhameten satın almıştı. Bazen büyük bir sanat eseri, büyük bir gereksinimden ötürü doğabilmektedir. Ama Baba, gösterime girdiği tarihten bu yana hala seyirci için karşı konulamaz bir güce sahip.

Marlon Brando'nun ataerkil aile babası performansı ile unutulmazlar arasına girdiği film, açılışındaki düğün sahnesiyle bile hala akıllardaki yerini korumaktadır. Baba, aile ile ilgili bir film. İçinde barındırdığı silah, cazibe ve ikonik jargonuyla ("Silahı bırak, Cannoli'yi al" / Cannoli: bir tür İtalyan tatlısı) film, bir babanın en kıymetli evladının geleceğiyle ilgili umutlarının er ya da geç suya düşeceği bir trajedidir. Coppola her zaman filmlerinin temasını süzgeçten geçirip her birini, bir kelime veya söz grubu şeklinde ifade etmeye çalışmıştır. Bu filmde filmin özünü ifade eden kelime ise "başarı"dır. Film, iyi ya da kötü, ailemizden neyi miras aldığımızı ve neyi evlatlarımıza vasiyet edeceğimizi anlatmaktadır. Michael Corleone (Al Pacino) İkinci Dünya Savaşı'ndan henüz dönmüştür ve sevdiği kadın Kay (Diane Keaton) ile evlilik planları yapmaktadır. Çalışma hayatının, babası Don Corleone (Marlon Brando) liderliğinde yürütülen aile işlerinin dışında kalması için özen göstermektedir. Yine de babasının mizacını, hikmetini ve rehberliğini miras olarak devralmıştır ve ailenin işlerini yürütebilecek ve yine buna bağlı olarak soyunu koruyabilecek kudretteki tek oğul olduğunu zaman içinde ispatlayacaktır. Ailenin saygınlığı hususu, babasının yegâne umududur. Seyircinin ilk sahnelerde de görebileceği üzere, Michael sonsuz gücün ve iktidarın içine baştan beri çekilmektedir. Kız arkadaşına ailesiyle ilgili dehşet verici bir hikâye anlatır ve sonunda ekler: "Bu benim ailem, Kay! Ben değilim." Ancak yine de bu tüyler ürpertici hikâyeyi anlatısındaki gurur gözlerden kaçmaz. Anlattıkları onu eğlendirmektedir. Kız arkadaşına kendisiyle ilgili güven veren bir yalanı söylerken bir noktada ağzından çıkanlara kendisi de ikna

olmuş durumdadır.

Hepimiz Michael'da kendimizden bir parça bulmuşuzdur. Ne olduğumuzdan kaçmak isteriz ve her defasında kendimizi ait olduğumuz yerde sıkışıp kalmış halde buluruz. Baba filmi mafya hayatının, gerçeğin kendisinden daha cazibeli olduğunu göstermektedir. İçerisinde barındırdığı şiddete rağmen bu dünyanın aynı zamanda zarif bir tarafı da vardır. Adeta suçun operasıdır: Güzellikle gelen ölümdür. Brando politik bağlamda hikâyenin kendi ulusu ile paralelliklerine dair şunları söyler: "Mafya son derece Amerikan! Bana göre, hikayedeki anahtar cümle şudur: Ne zaman birini öldürmek isteseler, bu politik bir meseleyle ilişkilidir." Açıklamasını sürdürür: "Sadece iş, kişisel bir durum yok." Bu durum, akıllara Başkan Johnson ve Vietnam Savaşı'nın diğer mimarlarını getirir. Donald Trump da Clintonlar ile olan ilişkisini açıklamak için bu sözü kullanmıştır. Amerika kendini Don zanneden, ancak Michael'ın kardeşlerinin en kötü özelliklerinden ibaret olan bir başkana sahiptir: Sonny gibi bir kabadayı ve Fredo gibi bir korkak olmak gibi özelliklere...

Baba, sinemanın kültürel anlamda oksijeni olmuştur, – tıpkı Beatles ve Shakespeare gibi- nesiller boyunca alınacak bir nefestir. Elbette,

bir vakitler, birileri filmin bir felaket olacağını düşünmüştü. Derler ki: Başarının birçok babası vardır, ancak başarısızlık yetimdir. Bu aile destanı başlangıçta pek ciddiye alınmamıştı. Hatta filmin yapımcısı Al Ruddy bile yapılabilecek en sefil film olacağını öne sürmüştü.

Prodüksiyon, filmin tamamen fiyasko ile sonuçlanacağına dair bir hisse kapılmıştı. Her ne kadar Mario Puzo'nun kitabı en çok satanlar arasında olsa da hiçbir üst düzey yönetmen filmi çekmeye yanaşmamıştı. Arthur Penn (Bonnie and Clyde)'dan Fred Zimmerman (High Noon)'a birçok önemli

yönetmen projeyi geri çevirmişti. Evans filmi sonunda Coppola'ya sundu ve Coppola, kendi şirketinin Warner Bros'a yüksek miktarda borcu olduğu için George Lucas'ın da ikna çabaları sonucunda projeyi kabul etti. Kitabı pek sevmemişti, ancak tanıştığı zaman Puzo'dan hoşlandı. İkili birlikte senaryoyu yazdılar. Hiçbir yıldız isim filmde görünmek istememişti. Robert Redford, Jack Nicholson ve Warren Beatty, Michael karakterini geri çevirdiler. Coppola bu sırada Al Pacino'yu ikna etmeye çalışıyordu. Evans ise genç ve henüz tanınmayan bu aktöre 'bücür' diyordu. Ancak asıl mücadele Marlon Brando konusunda başladı. Mario Puzo, Brando'yu istiyordu.

Ancak Paramount hayır demişti. Başkan Stanley Jaffe, Marlon Brando'nun bu filmde asla görünmeyeceğini beyan etmişti. Onun yerine Anthony Quinn, Ernest Borgnine ve Laurence Olivier gibi isimleri öne sürüyordu. Ancak Puzo, isteğinden vazgeçmedi, Brando'ya yazdı ve deneme çekimleri yapıldı. Ortaya çıkan sonuç herkesi büyüledi ancak yine de tartışmalar sürüyordu. Sonuçta makyaj gerektirecek şekilde Brando kabul edildi. Görüntü yönetmeni Gordon Willis de bu etkiyi korumak için düşük aydınlatma çalışmaları yaptı.

Tüm bu yaratıcı ekip ile yapımcılar arasındaki çekişmelerin yanı sıra Coppola ve Willis arasında da fikir ayrılıkları olduğu zamanlar oldu. Coppola aktörlerini özgür bırakmayı seviyordu. Willis ise hedefi tutturmalarından yanaydı. Bütün bunlar, gerçek mafya işin içine karıştıktan sonra olmuştu. Görünüşe bakılırsa mafyalar, "reklamın iyisi kötüsü olmaz" fikrine pek alışmamıştı. Kitabın şöhreti arttıkça asıl mafyaların keyfi kaçmıştı ve tahmin edilebileceği üzere gangsterler, huzursuzluklarını paylaşmayı severler. FBI'nın yoğun gözetiminde, beş ailenin lideri Joseph Colombo, kendi halkla ilişkiler gösterisine başlamaya karar vermişti ve bu doğrultuda mafyanın kurmaca olduğunu ve İtalyan-Amerikalılara karşı bir tehdit unsuru olduğunu öne sürmüştü. Bu olumsuz tanıtım Paramount'u pek rahatsız etmedi. Ancak yine de kendi güvenliği için yapımcı Al Ruddy, asistanının kurşun sesleri duyması üzerine birtakım güvenlik önlemleri almak zorunda kaldı. İşler çığırından çıkınca Ruddy, Colombo ile görüşme ayarladı ve onu endişelendirecek bir durum olmadığına ikna etmeye çalıştı, senaryoyu okumasını önerdi. Ancak gangster, Ruddy'nin söylediklerine kulak asmadı, "mafya" sözcüğünün her yerden kesilmesi konusunda ısrar etti. Eğer okumuş olsaydı, yalnızca bir yerde "mafya" sözcüğü anılmaktaydı. Ruddy mutlu bir şekilde bu teklifi kabul etti. Artık hep birlikte, mafyanın da rızasıyla, bir mafya filmi yapabilirlerdi. İtalyan-Amerikalılar filmde görünebilmek için sıraya girdi. (Colombo zaferiyle uzun süre övünemedi, çünkü filmin yapım süreci esnasında öldürüldü. New York'ta bir çete savaşı patlak verdi.) Gangsterler Brando'yu ziyaret etmek üzere gelip sette vakit geçirdiler. Coppola tüm olasılıklara açık biri olduğu için gangsterlerin koruması -aynı zamanda eski güreş şampiyonu- Lenny Montana'nın, Luca

Brasi karakterini oynamasına karar verdi. Ancak Montana, dağ gibi bir adam olmasına rağmen Brando ile çalışmaktan korktuğu için düğünde Luca Brasi'nin Don Corleone'ye hürmetlerini sunduğu sahne berbat oldu. Ancak Coppola'nın dehasıyla sahne yeniden tasarlandı; Luca Brasi'nin baba ve ailesiyle görüşme öncesinde kendi konuşmasını prova ettiği bir sahne eklenerek sorun çözüldü.

Yönetmenlik anlamında Coppola, "The Last City of Z"nin yönetmeni James Gray'den tam not aldı. Ancak yine de Coppola her gün sete kovulacağı düşüncesiyle gidiyordu. Günün sonunda Coppola'nın bir üçleme çekmesine karar verildi ve filmi hep istediği gibi kurgulamasına izin verildi.

Film sonunda bittiğinde Coppola kendisinin de bittiğini varsaymaktaydı. Paraya ihtiyacı olacağı için "The Great Gatsby"yi adapte etmeyi düşünüyordu. Hatta bunun için senarist bile ayarlamıştı; ancak "Baba" filminin başarısı onun için büyük bir şok oldu. Film, altı ay içinde \$100 milyondan fazla gelir elde etmişti. Bu rakam, o zaman için büyük bir başarıydı. Stüdyo, devam filmini talep etti. Don Corleone'nin gençliğini oynayan Robert De Niro, başlangıçta Sonny rolü için denenmişti. Al Pacino, bir kez daha herkesi korumaya çalışırken kendi ruhunu koruyamayan Michael Corleone karakteriyle Oscar adaylığı kazandı. En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu adaylığı... Al Pacino'nun katılmadığı seremonide En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını Marlon Brando kazandı. Ancak kendisi adına ödülü alması için bir Amerika yerlisi ve aktivisti olan Sacheen Littlefeather'ı törene gönderdi. Tüm yaşananların sonucunda bir mucize gerçekleşmişti ve günün sonunda Gordon Willis'e çalışmaları hakkında soru sorulduğunda sinematograf şöyle cevap verdi: "Formül arıyorsunuz. Ancak formül yok. Formül sizden ortaya çıkıyor." **APM**

2 YILDIZ SAVAŞLARI: İMPARATOR (STAR WARS: EPISODE V - THE EMPIRE STRIKES BACK)

Bu en karanlık devam filmi, sadece kötü adamlar kazandığı için değil, aynı zamanda bizi bu güç ile şaşırtan temel ilişkileri derinleştirme biçimi nedeniyle yok olur. Hiçbiri Han ve Leia'dan daha etkili değildir. Leia

3) KARA ŞÖVALYE (THE DARK KNIGHT, 2008)

Bu türü, 2008 yazında ki diğer süper kahraman filmi olan "Iron Man" etkiledi. Çünkü Nolan, bunu asla super kahraman filmi olarak görmedi. Bu Michael Mann'in filmlerine daha yakındı. Masada oturan De Niro ve Al Pacino, yerine masada oturan yarasa kıyafetli bir adam ve tuhaf palyaço kıyafetleri giyen başka bir adam vardı. Aaron Eckhart'ı ise Val Kilmer gibi düşünebilirsiniz.

4) ESARETİN BEDELİ

(THE SHAWSHANK REDEMPTION, 1994)

Morgan Freeman'in anlatımının sıcak kucaklaması... Tim Robbins'in yüzünün güven verici bir şekilde Gary Cooper gibi dalgalanması...

Böyle bir sertlik ve trajedi içeren bir filmin çok iyi hissettirmesi çok garip.

5) UCUZ ROMAN (PULP FICTION, 1994)

"Reservoir Dogs" kan sıçramış bir telefon kartıysa Pulp Fiction, Quentin Tarantino'nun ön kapımızı tekmelemesidir. Sonra bu lanet olası gösteriyi yaptığı için aldığı alkıştır.

6) SIKI DOSTLAR (GOODFELLAS, 1990)

Coppola bizi mafya seçkinlerinin siyasetine dahil ettiğinde Martin Scorsese de bizi çetelerdeki ayak askerlerinin hain ama baştan çıkarıcı dünyasına çekti. Ve dürüstlüğü, şiddetin ani patlamaları kadar etkili oldu. Bu dürüstlüğü sadece Henry Hill'in (Ray Liotta) anlatımıyla değil, aynı zamanda Karen'in (Lorraine Bracco) perspektifiyle de verdi: Henry ona saklanması için bir silah verdiğinde kurduğu cümle buna bir kanıt: " Bu beni baştan çıkardı."

RE STRIKES BACK, 1980)

şırttığı için ("Hayır, ben senin babanım!"). İmparatorluğun süper yıldızı, a, onu seviyor. O, bunu biliyor ve bu, kendisini yaralıyor.

7 KUTSAL HAZİNE AVCILARI (RAIDERS OF THE LOST ARK, 1981)

“Star Wars”ın yaratıcısı, Han Solo’yu canlandıran adamla, Bond tarzı bir macera yapmak için Jaws”ın yönetmeni, Tanrı’nın gücünü açığa çıkaran büyük altın bir kutu.

8) JAWS (1975)

Spielberg'in 45 yaşındayken yaptığı bu atılımı, sinemanın mihenk taşı olmaya devam ediyor. O günlerde bir stüdyonun, yaptığı bir köpekbalığı hikayesi, bir yaz filmi gişe rekoru kıracaktı. Daha sonra birçok kez yeniden çekilse de eşsiz olan bu filmidir.

9) YILDIZ SAVAŞLARI

(STAR WARS: A NEW HOPE, 1977)

Şu anda 1977 yapımı bu filme çok uzaktayız.

Ancak yine de George Lucas'ın fantezi, bilimkurgu türlerini ve Batı ile II. Dünya Savaşı'nı karıştırdığı filmi her zamanki gibi kültürel olarak oldukça yaygın. Her döneme hitap edebilme efsanevi bir güç, zaman içinde iyi niyetli bir din haline gelebileceğini bile hissediyorsun.

10) YÜZÜKLERİN EFENDİSİ: YÜZÜK KARDEŞLİĞİ (THE LORD OF THE RINGS: THE FELLOWSHIP OF THE RING, 2001)

Canavarlar, sihirbazlar ve tüylü ayakları olan küçük küçük adamlar içeriyor olabilir, ancak Yüzüklerin Efendisi bir peri masalı değildir. Bu yüzden Peter Jackson'ın uyarlaması çok beğeni topladı. Bu motto ile ilk bölümden itibaren -tıpkı Tolkien'in amaçladığı gibi ele alındı - sadece alternatif bir dünyada kurulan tarihi bir destan olarak kabul edildi.

11) GELECEĞE DÖNÜŞ

(BACK TO THE FUTURE, 1985)

Zamanda yolculuk temalı filmlerin atalarından olan 'Geleceğe Dönüş' hem yönetmeni Robert Zemeckis'in hem de dönem sinemasının şahlandığı anlardan biridir.

netmeni ile bir araya geliyor. Naziler filmdeki kötü adamlar ve MacGuffin

12 **BABA 2** (THE GODFATHER PART II, 1974)

Baba 2, 1972 yapımı ilk filmin devamı niteliğinde, yine yazar Mario Puzo ve yönetmen Francis Ford altı dalda Oscar ödülü kazanmıştır.

13) BİÇAK SIRTİ (BLADE RUNNER, 1982)

Bilimkurgu türünün ustası Ridley Scott'ın başyapıtlarından biri olan film, distopik film türünün öncüllerinden biri olmasının yanı sıra bilimkurgu türünün de en önemli örneklerinden biri olarak kabul görülür.

14) YARATIK (ALIEN, 1979)

Ridley Scott 1979 yılında Yaratık serisinin bu ilk filmi yarattığında sinema tarihini bambaşka bir deneyimle tanıştırmış, bilim kurgu türünün en önemli örneklerinden birine imza atmıştır. Yaratık serisi, ilk filmin ardından çeşitli yönetmenler tarafından devam ettirilse de, Ridley Scott imzalı bu film hem serisinin, hem de ait olduğu bilimkurgu türünün en önemli yapıtlarından biri olarak kabul görmüştür.

15) YARATIK 2 (ALIENS, 1986)

Yaratık 2, ilk Alien(Yaratık) filminden 57 yıl sonrasını anlatıyor. Film, Nostromo'da hayatta kalan tek kişi olan Ellen Ripley'in yıllar sonra uyanışıyla başlıyor. Sinema tarihinin kült yapımlarından olan Yaratık serisinin bu filmi iki Oscar kazandı; yönetmen koltuğunda ise Ridley Scott yerine bu kez James Cameron var.

16) FIGHT CLUB

David Fincher'in kısa sürede kült mertebesine erişen filminin popülerliği dillere destan. Filmin başrollerinde de Brad Pitt, Edward Norton ve Helena Bonham Carter gibi ünlü simaları görmek mümkün...

Coppola'nın yaratıcı ellerinden çıkmış usta işi bir yapım. Bu şaheser,

17 YÜZÜKLERİN EFENDİSİ: KRALIN DÖNÜŞÜ (THE LORD OF THE RINGS: THE RETURN OF THE KING)

Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü, Tek Yüzük'ün yok edilmesi için verilen mücadeleyi konu ediyor. Sam, korku dolu bir yolculuğun göbeğinde, korkunç Mordor'a adım adım yaklaşmaktadırlar.

THE RETURN OF THE KING, 2003)

urion'un orduları büyüdükçe büyümektedirler. Frodo ve onun can dostu

18) BAŞLANGIÇ (INCEPTION, 2010)

Leonardo DiCaprio bu yapımda, çok yetenekli bir hırsız olan "Dom Cobb" ile karşımızda. Uzmanlık alanı, zihnin en karanlık ve savunmasız olduğu rüya görme anında, bilinçaltının derinliklerindeki değerli sırları çekip çıkarmak ve onları çalmaktır. Cobb'un bu nadir insanlarda görülebilecek yeteneği, bu ender rastgelinebilecek mahareti, onu kurumsal casusluğun tehlikeli yeni dünyasında aranan bir oyuncu yapmıştır.

19) JURASSIC PARK (1993)

Michael Crichton'un romanından uyarlanan filmin yönetmeni, sinemanın dahi çocuğu Steven Spielberg. Güçlü özel efektleriyle dikkat toplayan filmin gişede büyük başarı elde etmesi, 2 devam filmi çekilerek bir üçleme olmasını sağlamıştı.

20) ZOR ÖLÜM (DIE HARD, 1988)

Aksiyonun sinemasının en önemli örneklerinden biri olan Die Hard kendisinden sonra çekilen üç devam filmiyle bir seri haline getirilmiştir. Bruce Willis'in dünya çapında tam anlamıyla tanınmasını sağlayan film Akademi Ödülleri'nde dört kategoride Oscar'a layık görülmüştür.

21) 2001: UZAY MACERASI (2001: A SPACE ODYSSEY)

Arthur C. Clarke'ın bir kısa hikayesinden yola çıkılarak geliştirilmiş olan bu film çoğu kişi tarafından başyapıt mertebesine oturtulurken kimileri tarafından da hiç sevilmemiştir. 2001'in birçoğu dini olan sayısız altmetni içerdigi açıktır.

22 **KIYAMET** (APOCALYPSE NOW, 1979)

Joseph Conrad'ın "Karanlığın Kalbinde" kitabından ve karısının notlarından da faydalanarak Francis F. Coppola'nın yönettiği film, Vietnam Savaşı'na uyarlandı. Coppola, kitaptaki hikayeyi Vietnam Savaşı'na uyarladı.

23) YÜZÜKLERİN EFENDİSİ: İKİ KULE**(THE LORD OF THE RINGS: THE TWO TOWERS, 2002)**

Yüzüklerin Efendisi: İki Kule'de, Yüzük Kardeşliği üyelerinin her birinin, kardeşlik bozulduktan sonra başlarına gelenler anlatılıyor. Kahramanlarımız, gruplar halinde Orta Dünya'nın en tehlikeli yerlerinde maceralar yaşayacaklar, yeni kavimler ve çoktan unutulmuş medeniyetlerle tanışacaklar.

24) MATRIX (1999)

Bir yaşanan gerçek vardır, bir de yaşananın ötesinde olan gerçeklik... Biri rüya, diğeri ise Matrix! Neo, son derece tehlikeli bir adam olan Morpheus'un gerçeği bildiğine inanmaktadır. Bir gece Neo, kendisini başka bir dünyaya götürebilecek güzel yabancı Trinity ile tanışır. Bu kızın götüreceği dünyada, Neo Morpheus'u bulacak ve Matrix hakkında bir şeyler öğrenecektir. Neo, Tam olarak kavrayamadığı şeylerin yaşamını kontrol ettiğini biliyor.. Nedir bu Matrix?

25) TERMİNATÖR 2: MAHŞER GÜNÜ**(TERMINATOR 2: JUDGMENT DAY, 1991)**

Terminatör 2: Mahşer Günü, 2009 yılında geçmektedir. Sarah Connor'ı öldürme görevinde başarısızlığa uğrayan Syner robotları, T-1000 adında yeni bir robot üretirler. Bu yeni "Terminatör" geçmişe dönerek insan direnişinin gelecekteki lideri olacak Sarah'ın oğlu John Connor'ı öldürmeye programlanır. Fakat bir diğer robot T-800 de John'u korumaya programlanarak geçmişe gönderilmiştir. İnsanoğlunun kaderini belirleyen tek bir soru vardır: İki robottan hangisi John'u daha önce bulacaktır?

Ford Coppola tarafından uyarlanan film, sinema tarihinin en ünlü savaş

26 BÜYÜK HESAPLAŞMA (HEAT, 1995)

Michael Mann filmografisinin en önemli yapıtlarından biri olan Heat, oyuncu kadrosundaki Al Pacino ve Robin Williams'in performansları, özellikle de ünlü aktris Natalie Portman'ın çocukluğuna tanık olma açısından da ilgi çekici.

27) İYİ, KÖTÜ VE ÇİRKİN**(IL BUONO, IL BRUTTO, IL CATTIVO, 1966)**

İyi, Kötü ve Çirkin, üç silah arkadaşının maceralarını konu ediyor. Ortak bir hedefe doğru değişik nedenlerle yol almakta olan üç silah arkadaşı aslında kader açısından yolları kesişmiş insanlardır. İsimleri İyi, Kötü ve Çirkin olan bu kişiler için o dönemdeki Amerikan İç Savaşı bir araçtır.

28) CASABLANCA (1942)

Kasablanka, hem unutulmaz bir aşk filmi klasiği olarak hem de Humphrey Bogart ve Ingrid Bergman'ın unutulmaz oyunculukları ile kült olmuş bir yapımdır.

29) BÜYÜK LEBOWSKI**(THE BIG LEBOWSKI, 1998)**

Büyük Lebowski, muhtemelen Coenlerin kendine has filmografilerinin içerisinde bile ayrı bir yere ve öneme sahip olarak değerlendiriliyor. Bir karışıklık bazen umulmadık olaylara sebep olabilir. Kaldı ki işin içinde para varsa olaya dahil olacak bir sürü insan da çıkar. Jeff Lebowski böyle bir meselenin orta yerinde kalır. Kendisi bir milyoner ile karıştırılır.

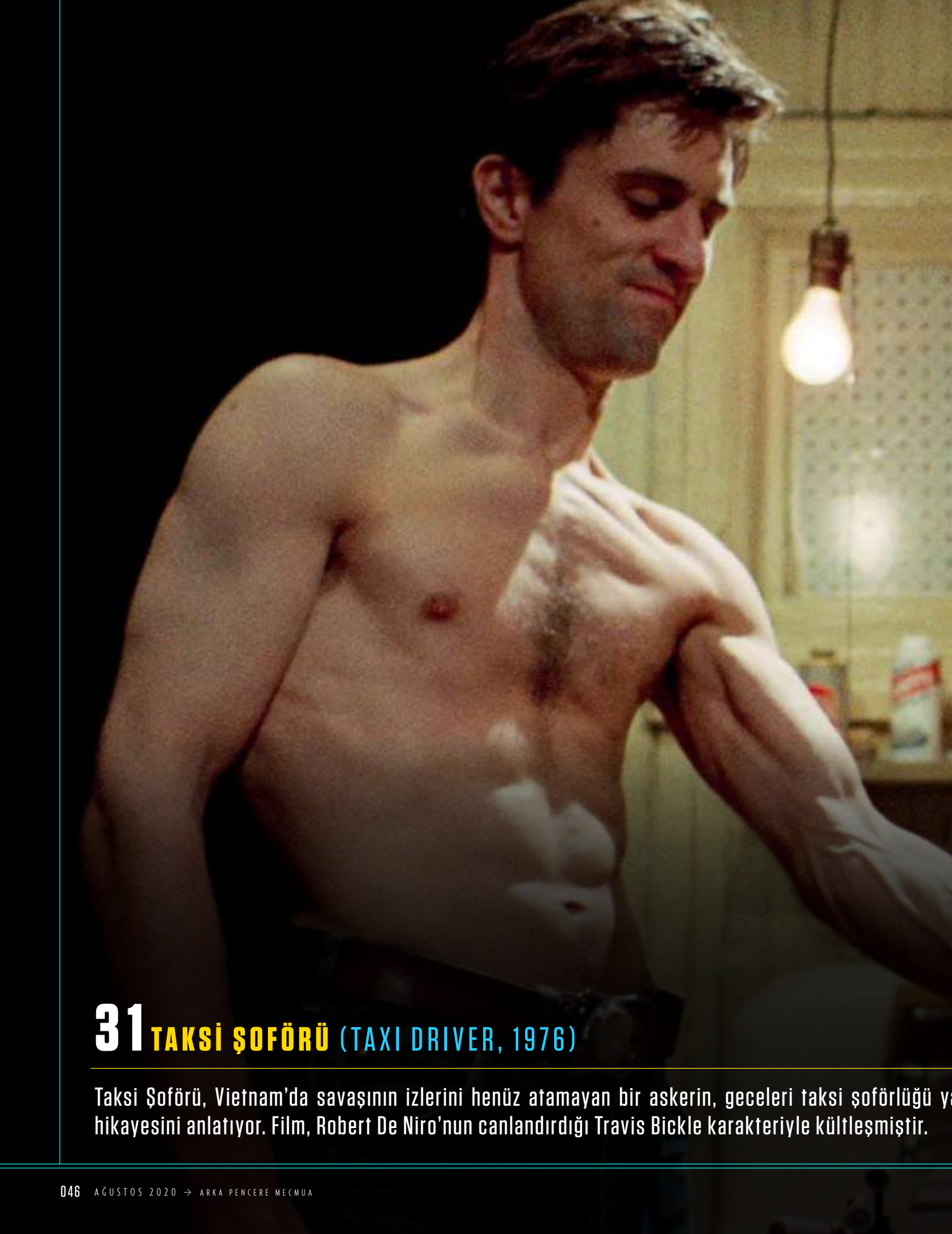
30) YEDİ (SEVEN, 1995)

Başrollerde Brad Pitt, Morgan Freeman, Gwyneth Paltrow var. En iyi kurgu dalında 1996'da ödüle aday olan film bu ödülü alamamıştı. Özellikle sürpriz ve çarpıcı finali ile şimdiden sinema tarihinde bir klasik olarak yerini aldı.

no, Robert De Niro ve Val Kilmer gibi usta aktörlerle dikkat çekerken,

31 TAKSİ ŞOFÖRÜ (TAXI DRIVER, 1976)

Taksi Şoförü, Vietnam'da savaşının izlerini henüz atamayan bir askerin, geceleri taksi şoförlüğü yapan hikayesini anlatıyor. Film, Robert De Niro'nun canlandığı Travis Bickle karakteriyle kültleşmiştir.

32) OLAĞAN ŞÜPHELİLER**(THE USUAL SUSPECTS, 1995)**

Olağan Şüpheliler'de, San Pedro'da patlayan bir tekneyi araştıran polis, teknede 27 ceset ve 91 milyon dolarlık uyuşturucu parası bulur. Olaydan kurtulan iki kişiden biri yanıklarla dolu vücuduyla korkmuş bir Macar terörist ve diğeri de Verbal Kint adında bir tetikçidir.

33) SCHINDLER'İN LİSTESİ**(SCHINDLER'S LIST, 1993)**

Gerçek bir hayat hikayesinden uyarlanan film, ünlü yönetmen Steven Spielberg'in en önemli yapıtları arasında sayılan ve ona Oscar kazandıran bir yapımdır. Film, 1994 yılında 12 dalda Oscar'a aday olmuş ve 7 dalda ödül kazanmıştı.

34) GALAKSİNİN KORUYUCULARI**(GUARDIANS OF THE GALAXY, 2014)**

Marvel'in "Guardians Of The Galaxy" adlı çizgi romanından uyarlanan filmin yönetmenliğini Slither ve Super filmlerinin yönetmeni James Gunn üstlenirken başrol ve seslendirme kadrosunda Chris Pratt, Vin Diesel, Bradley Cooper ve Zoe Saldana gibi isimler bulunuyor.

35) CİNNET (THE SHINING, 1980)

Cinnet, yazar Jack Torrance'ın, kış sezonunda kapalı olan Overlook Oteli'nin bakımını üstlenerek, ailesiyle birlikte otele taşınması sonrasında gelişen metafiziksel olayları konu alır.

aparak gördüğü kirli ve adaletsiz dünyaya uyum sağlamayı reddetme

36 KÖSTEBEK (THE DEPARTED, 2006)

Köstebek, mafya ve polis teşkilatı arasında geçen savaşı anlatıyor. Uzun yıllardan beri mafya tarafın pozisyonlardadırlar teşkilat bünyesinde. Aynı şekilde polisin aynı amaçla yetiştirdiği adamları da mafya. Her iki cephede de köstebeklerin var olduğu anlaşıldığında söz konusu köstebeklerin ölümle burun buruna.

37) ŞEY (THE THING, 1982)

The Thing, hangi türe eline atsa üstün başarı elde eden usta yönetmen John Carpenter'ın, bilimkurgu ve gerilim türlerini harmanladığı, zamanla kültleşen filmidir.

38) MAD MAX: FURY ROAD (2015)

Post-apokaliptik türünün yaratıcısı ve efsanevi "Mad Max" filmlerinin ardındaki usta yönetmen George Miller'ın bir kez daha yönetmen koltuğunda oturduğu Mad Max: Fury Road geri dönüyor! Charlize Theron ve Tom Hardy'nin rol aldığı film, serinin dördüncü bölümü. Filmin diğer başrollerinde; Nicholas Hoult, Hugh Keays-Byrne, Nathan Jones, Josh Helman, Rosie Huntington-Whiteley, Riley Keough, Zoë Kravitz yer alıyor.

39) ER RYAN'I KURTARMAK (SAVING PRIVATE RYAN, 1998)

Er Ryan'ı Kurtarmak'ta, dört çocuk annesi bir kadı İkinci Dünya Savaşı'nda kaybettiği üç oğlunun ardından fazlasıyla yaralanmıştır. Şimdi tek dilediği hayatta kalan tek oğlunun savaştan sağ salım dönmesidir. Yakarışları karşılık bulur ve Başkan tarafından verilen bir emirle James Ryan'ın ne pahasına olursa olsun bu savaştan sağ çıkması sağlanacaktır.

40) 12 ÖFKELİ ADAM (12 ANGRY MEN, 1957)

12 Öfkeli Adam, cinayetle suçlanan bir genç ile ilgili karar vermekle yükümlü 12 jüri üyesinin karar verme sürecini konu ediyor. Latin Amerikalı bir genç adam, babasını öldürdüğü gerekçesiyle cinayetle suçlanır. Sanığın kaybettiğini söylediği bir bıçak ise cinayetin işlendiği odada bulunmuştur, gencin mahkemeye sunduğu savunma zayıftır ve olan biteni duyduklarını söyleyen pek çok tanık vardır.

dan, polis teşkilatına sızmak üzere yetiştirilen adamlar son derece iyi a içinde cirit atmaktadırlar. Ancak vakit her şeyin açığa çıkma vaktidir. runa gelecekleri koşturmaca ve macera başlayacaktır.

A man with dark, wavy hair, wearing a dark jacket, is shown in profile, looking down at a small book he is holding in his hands. He is standing in a library or bookstore, with tall wooden bookshelves filled with books in the background. The lighting is warm and focused on the man and the book.

41 SİL BAŞTAN (ETERNAL SUNSHINE OF THE SPOTLESS MIND, 2004)

Sil Baştan, ayrıldığı sevgilisinden kalan hatırlarını sildiren bir adamın hikayesini anlatıyor. İki yıl boyunca Barish, bir teknolojik deneye katılan sevgilisine ilişkilerini tamamen hafızasından silinmeden hatırlatm

42) KAN DÖKÜLECEK

(THERE WILL BE BLOOD, 2007)

Genç yönetmenler kuşağının en yetenekli isimlerinden biri olan, genç yaşında 'Magnolia', 'Boogie Nights' ve 'Punch Drunk Love' gibi kült filmlere imza atan Paul Thomas Anderson'ın en ses getiren filmi olan iki Oscar ödüllü Kan Dökülecek, 2000'li yılların en büyük sinema olaylarından biriydi.

43) GUGUK KUŞU

(ONE FLEW OVER THE CUCKOO'S NEST, 1975)

Guguk Kuşu, Jack Nickolson'in adeta oyunculukta destan yazdığı, muhteşem bir senaryoya sahip bir sinema klasiği. Tutuklu olduğu cezaevinden kurtulmak için deli taklidi yapan Randle P. McMurphy adlı kişinin dramını başarıyla beyazperde'ye aktaran aktör, gerçekten üstün bir performans sergiliyor.

44) GLADIATOR (2000)

Gladyatör'de, İmparator Marcus Aurelius'un hüküm sürdüğü Roma'da bir general olan Maximus imparatorluğun hiyerarşik basamaklarında gitgide yükselmektedir. Babasının kendisini kayırmak yerine Maximus adındaki bu yabancıyı el üstünde tutması da tahtın asıl varisi olan Commodus'u rahatsız etmektedir. Ridley Scott'ın bol ödüllü filmi, gösterildiği sene hem gişedeki büyük başarısıyla hem de aldığı Oscar'larla isminden epeyce söz ettirmişti.

45) SÜRÜCÜ (DRIVE, 2011)

James Sallis'in romanından Hossein Amini tarafından uyarlanan filmin başrollerinde bağımsız yapımların prensi Ryan Gosling, son dönemde yıldızı parlayan ve bu sene 'Never Let Me Go'daki performansı ile harikalar yaratan Carey Mulligan, 'Breaking Bad' ile üst üste üç Emmy kazanan ve sinemada daha fazla görmek istediğimiz yetenekli aktör Bryan Cranston bulunurken, yan roller de önemli isimlere emanet edilmiş: Albert Brooks, Christina Hendricks, Ron Perlman ve Oscar Isaac.

unca beraber olduğu sevgilisinden oldukça şaşırtıcı bir haber alan Joel
naya çalışmaktadır. Yani Barish'in kim olduğunu bile hatırlamamaktadır.

46 YURTTAŞ KANE (CITIZEN KANE, 1941)

Yurttaş Kane, ölen bir iş adamının ölmeden önce söylediği bir sözün sırrını açığa çıkarmaya çalışan bir adam. Kane gösterişli bir hayatın barındırdığı her şeye sahiptir; bolca para, şöhret, prestij ve kadınlar...

47) YILDIZLARARASI (INTERSTELLAR, 2014)

Christopher Nolan'ın, Jonathan Nolan ile kaleme aldığı ve yönetmenliğini sırtladığı filmin yıldız oyuncularından oluşan oyuncu kadrosunda Matthew McConaughey, Anne Hathaway, Jessica Chastain, Matt Damon, Bill Irwin, John Lithgow ve Michael Caine gibi isimler yer alıyor. Bilimkurgunun yanı sıra dramatik öğeler de içeren filmin senaryosu Fizikçi Kip S. Thorne'nun evrendeki 'Solucan Delikleri' teorisinden ilham alıyor.

48) KUZULARIN SESSİZLİĞİ (THE SILENCE OF THE LAMBS, 1991)

Kuzuların Sessizliği, 1992 yılında 7 dalda Oscar'a aday olmuş, yönetmeni ve başrol oyuncularına altın heykeltciği getirirken en iyi film ve en iyi senaryo uyarlaması dalında da ödülle hak kazanmıştı.

49) TRAINSPOTTING (1996)

Yer altı edebiyatının en önemli yazarlarından biri olan Irvine Welsh'in ünlü romanı Trainspotting'ten sinemaya uyarlanan film ünlü yönetmen Danny Boyle tarafından yönetilmiş, başrollerindeki Ewan McGregor güçlü performansı ile göz doldurmuştur.

50) ARABİSTANLI LAWRENCE (LAWRENCE OF ARABIA, 1962)

Film, dönemin tarihinde önemli yeri olan T.E. Lawrence'ın anılarından gazeteci Jackson Bentley'in araştırmalarıyla sinemaya aktarılmıştı. Yedi dalda Oscar ödülü kazanan film, savaşı konu alan her filmde olduğu gibi büyük tartışmalara sebep olmuştur.

bir muhabirin hikayesini konu ediyor. Tanınmış iş adamı Charles Foster

51 **ŞAHANE HAYAT** (IT'S A WONDERFUL LIFE, 1946)

Şahane Hayat'da, üst üste gelen olaylar yüzünden iş adamı George Bailey intiharın eşiğine gelmiştir. 'koruyucu melek' belirir ve George'u intihar düşüncesinden vazgeçirmek için George'a küçük bir oyun oynar.

- 52) Once Upon A Time In The West
- 53) Psycho
- 54) Vertigo
- 55) Pan's Labyrinth
- 56) Reservoir Dogs
- 57) Whiplash
- 58) Inglourious Basterds
- 59) E.T. - The Extra Terrestrial

- 60) American Beauty
- 61) Forrest Gump
- 62) La La Land
- 63) Donnie Darko
- 64) L.A. Confidential
- 65) Avengers Assemble
- 66) Return Of The Jedi
- 67) Memento
- 68) Ghostbusters
- 69) Singin' In The Rain

- 70) The Lion King
- 71) Hot Fuzz
- 72) Rear Window
- 73) Seven Samurai
- 74) Mulholland Dr.
- 75) Fargo
- 76) A Clockwork Orange
- 77) Toy Story
- 78) Oldboy
- 79) Captain America: Civil War

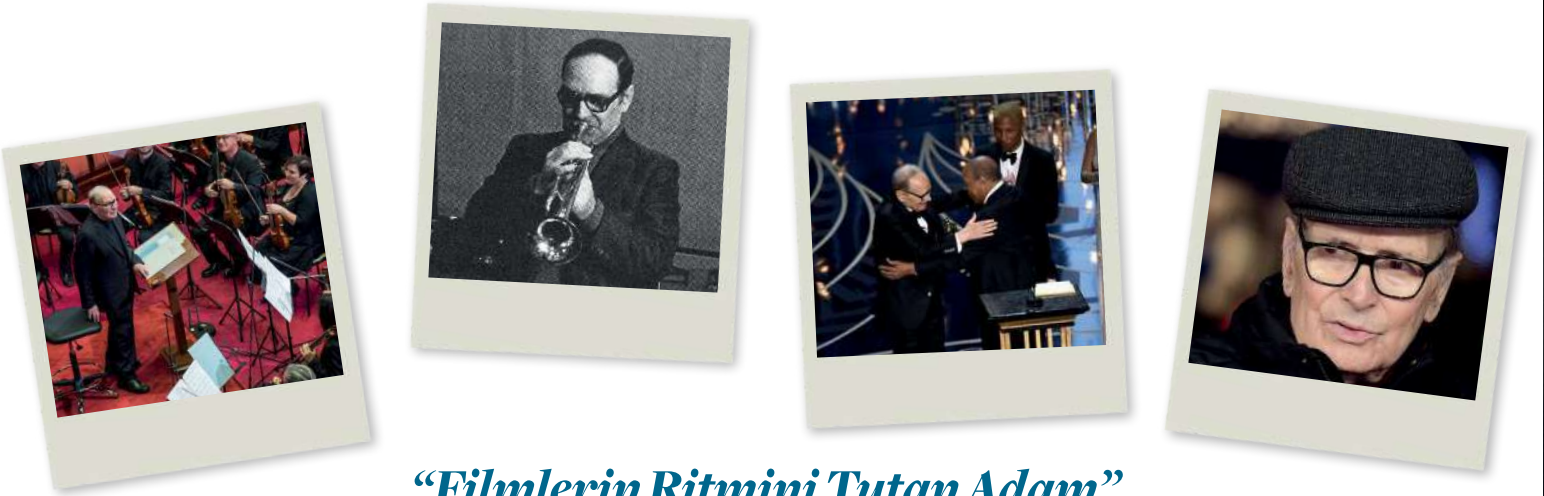
- 80) Spirited Away
- 81) The Social Network
- 82) Some Like It Hot
- 83) True Romance
- 84) Rocky
- 85) Léon
- 86) Indiana Jones And The Last Crusade
- 87) Predator
- 88) The Exorcist
- 89) Shaun Of The Dead

- 90) No Country For Old Men
- 91) The Prestige
- 92) The Terminator
- 93) The Princess Bride
- 94) Lost In Translation
- 95) Arrival
- 96) Good Will Hunting
- 97) Titanic
- 98) Amelie
- 99) Raging Bull
- 100) Stand By Me

ir ve köprü'nün kenarında sallanmaktadır. Tam o sırada Clarence adlı
oyynamaya karar verir.

“Filmlerin Ritmini Tutan Adam”

ENNIO MORRICONE

İz Bırakan Filmlerin İz Bırakan Müzisyeni: *Ennio Morricone*

Sinema tarihinin eşsiz melodilerine imza atan ve özellikle western filmlere ayrı bir ruh katan *Ennio Morricone*, geçtiğimiz ay aramızdan ayrıldı. Özellikle Sergio Leone ile birlikte çalıştığı “*Dolar Üçlemesi*” üzerinden yetenekli müzisyenin sinemaya katkılarını hatırlayalım.

Musa **BÖLÜKBAŞI**
musa.blkbsi34@gmail.com

Sinema sanatının çoğu zaman yönetmen, senarist ve yapımcıdan oluşan üç ayaklı bir sacdan hayat bulduğu söylenir. Bu söylenceye göre senarist senaryoyu yazar, yönetmen yönetir ve yapımcı da finansman ve dağıtım ağını kurarak filmi hayata geçirir. Temel olarak bütün film yapım süreci üstünkörü bu şekilde özetlenir. Ancak durum tabii ki bundan ibaret değildir. Evet, bu kişiler, bir filmin yapımı için “olmazsa olmaz”lardır. Fakat onlar haricinde, tüm projelerin bel

kemiği olarak tanımlanabilecek başka kişiler de bulunmaktadır. Bunlardan ilk akla gelenler ise oyuncular, görüntü yönetmenleri ve müzisyenlerdir. Bu kişiler olmadan filmin tam bir film olabilmesi mümkün mü? Tabii ki hayır. Sinemanın kolektif ve bütünlüklü bir sanat olduğu düşünüldüğünde hepsi arasında ayrılmaz bir bağın mevcut olduğu söylenebilir. Nitekim film müzikleri olmadan filmin lezzetini ne kadar alabilirsiniz? Sanatsal anlamda olgunluğa erişebileceğini söyleyebilir miyiz? Öyleyse bu soruları arkamıza alarak sinema tarihinin en

önemli filmlerinin müziklerini yapan, bu eserlerle hâlâ birçok kişi tarafından ilham alınan ve geçtiğimiz ay maalesef aramızdan ayrılan efsanevi müzisyen Ennio Morricone’nin kariyerine ve filmlerine bir göz atalım.

1928’de Roma’da dünyaya gelen Ennio Morricone, annesinin öncülüğünde Roma Güzel Sanatlar Akademisi’nin yolunu tutmuş bir isim. Akademiyi dereceyle bitiren Morricone’nin kariyerinin, Sergio Leone ile tanıştıktan sonra tamamen değiştiğini söyleyebiliriz. Müzik sanatında bir deha olarak anılan başarılı sanatçı,

Leone'nin "Dolar Üçlemesi" filmlerine yaptığı bestelerle dikkatleri üzerine çekti. Sergio Leone'nin Amerikalı oyuncularla farklı ülkelerde çektiği ve spaghetti western olarak anılan bu filmler oyunculukları, senaryosu ve yapım pratiğinin yanında, müzikleriyle de sinema tarihinde övgüyle bahsedilen filmlerdir. Öyle ki, film müziği nedir ve nasıl olmalıdır sorularının -tam olarak- yanıtı olan bu bestelerle Ennio Morricone, bir milâdî başlatmıştır. Sinema tarihinin ilk yıllarında müzikler, edilgen bir biçimde genellikle salt dolgudan ibaretken, "Dolar Üçlemesi" ile beraber, hikayedeki duyguların en uygun şekilde dışa vurulmasını sağlayan ve filmin iniş çıkışlarını pozitif olarak destekleyen bir konuma evrilmiştir. Sinemanın ilk zamanlarından "Dolar Üçlemesi"ne kadar geçen sürede tabii ki dolgu malzemesi olmayı aşan sayısız başarılı film müziği örneği vardır. Ancak "Dolar Üçlemesi" olarak anılan; "Bir Avuç Dolar", "Birkaç Dolar İçin" ve "İyi, Kötü ve Çirkin", film müziği konusunda bir çığır açmıştır. Her biri batının vahşeti, adaletsizlikleri ve kanıyla bezeli bu yapımlar, hayatın tam içinde Ennio Morricone'nin melodileriyle benzersiz bir ruha sahip olmuşlardır.

Ennio Morricone'nin Sergio Leone'yle çalıştığı ilk proje olan "Bir Avuç Dolar", hikayenin hiçbir anında açıklanmayan ve Blondie olarak anılan avare bir adamın, aralarında husumet olan iki ailenin çekişmelerini kendi lehine kullanması üzerine kurulu bir film. Yukarıda da bahsettiğim gibi, bu film de batının vahşetini, insanların aç gözlülüğünü gözler önüne sererken gerilimin kılcal damarlarında geziniyor. Bu gerilimli hava ise Ennio Morricone'nin olağanüstü dokunuşlarıyla farklı bir boyuta taşıyor. Morricone'nin filmin havasını çok iyi özümseyerek bestelediği müzikler, hikayenin her anını daha derinden hissetmemizi sağlıyor. Açılışında kullandığı sakın tınlar, filmin geriliminin de artmasıyla yavaş yavaş yükseliyor. Müzisyenin en büyük başarısı; hiçbir melodinin ne eksik, ne fazla ne de izleyeni manipüle ederek belli bir duygunun içine hapseder biçimde olması. Yani ana akım olan birçok filmde bas bas bağırın ve duygusal manipülasyona sebep olan müzik kullanımı, Ennio

Morricone'nin dünyasının kıyısından köşesinden geçmiyor. O, hikayenin ruhu neye ihtiyaç duyuyorsa filme de onu taşımak gerektiğinin bilincinde bir müzisyen.

"Dolar Üçlemesi"nin devamı olan "Birkaç Dolar İçin"de de aynı yapıyı koruyan dahi müzisyen, bu kez başlarına ödül konulan haydutları yakalamaya çalışan yine iki haydudun, bu ödüllerin peşine düştüğü dünyayı müzikleriyle ihya ediyor. Sergio Leone'nin yine harikalar

Ennio Morricone ve Sergio Leone

Toygar Işıklı'nın müzik kullanımı, film/dizi müziğinin nasıl yapılmayacağını en kanlı canlı örneği.

Müziyenin “Dolar Üçlemesi”nin son halkasını oluşturan “İyi, Kötü ve Çirkin” filmine yaptığı müzikler, hâlâ dilden dile dolaşıyor ve buradaki çalışmasının, kariyerinin en tepe noktası olduğu söyleniyor. Müzisyen bu filmde derin müzikal zekasını öyle konuşturuyor ki, film müziği konusunda hâlâ hiç kimsenin onu geçemediği öne sürülüyor. Özellikle Blondie, Tucco ve Angel Eyes karakterleri arasındaki ölüm kalım düellosu için yarattığı müzikler, filmi sevmek için tek başına yeterli. Filmin üç saatlik süresi ve zaman zaman düşen temposuna rağmen, Morricone'nin hikaye akışına göre yaptığı melodiler, bu düşük tempolu kısımları da seyir zevki yüksek hale getiriyor. Sergio Leone'nin de en iyi filmi olarak bilinen “İyi, Kötü ve Çirkin”, üç kişinin bir hazineye sahip olmak için birbirini alt etmeye çalışmasını konu alıyor. Filmin konusu şimdilerde fazlasıyla klişe olsa da dönemin siyasi ve sosyal olayları göz önünde bulundurulduğunda oldukça önemli. Bu noktada, Clint Eastwood ve Lee Van Cleef'ten de bahsetmeden olmaz. Yapımların bu derece efsaneleşmesinde, serinin iki filminde oynayan Cleef ve serinin tümünde oynayan Eastwood'un büyük katkılarının olduğu, yadsınamayacak bir gerçek.

Sona doğru yaklaşırken Ennio Morricone'nin 88. Akademi Ödülleri'nde

ilk kez Oscar kazanmasını sağlayan Quentin Tarantino filmi “The Hateful Eight” (Nefret Sekizlisi)ten de bahsetmeden geçmek istemiyorum. Daha çok Spagetti Western filmlerine yaptığı müziklerle tanınan sanatçı, bu sefer de western filmlerin bir başka alt türü olan Revizyonist Western kategorisinde yer alan “The Hateful Eight”te çalışarak yine tanındık sulara geziniyor. Tarantino'nun kanla bezeli sinematik evreni, her ne kadar Sergio Leone'nin dünyasına göre yapay kalsa da Morricone'nin dokunuşlarının, filmi Leone'nin dünyasına yaklaştırmış olduğunu söyleyebilmek mümkün. Peki, “Dolar Üçlemesi” ve ardından gelen “Bir Zamanlar Batı'da”, “Batıda Kan Var” ve “Cennet Sineması” gibi yine sinema tarihinde büyük yeri olan filmlerle Oscar alamayan Ennio Morricone'nin nispeten daha alt düzeyde olan bu filmle Oscar kazanması nasıl yorumlanmalı!

Sonuç olarak Ennio Morricone, sinema dünyasında yeri olan filmlere yaptığı katkılarla, melodileriyle ruh kattığı filmlerle ölümsüz bir sanatçı olduğunu çoktan kanıtlamış bir isim. Onun hatırasını, iz bıraktığı filmleri zaman zaman izleyerek ve dost sohbetlerinde ondan övgüyle söz ederek yaşatmaya devam edeceğiz. **APM**

MÜZİSYENİN “DOLAR ÜÇLEMESİ”NİN SON HALKASINI OLUŞTURAN “İYİ, KÖTÜ VE ÇİRKİN” FİLMİNE YAPTIĞI MÜZİKLER, HÂLÂ DİLDEN DİLE DOLAŞIYOR VE KARIYERİNİN EN TEPE NOKTASI OLDUĞU BİLİNİYOR.

yarattığı filmde; ödül, intikam ve çıkar çatışmaları, bizleri benzersiz bir maceranın içine çekiyor. Bu maceranın salt kan, intikam ve “erkeklik” olguları içinde boğulmamasını sağlayan ise yine Ennio Morricone oluyor. Müzik kullanımını mümkün mertebe en aza indirmişken olur olmadık yerde melodilerinin bağını çözüyor Morricone. Genel olarak filmin açılışı ve kapanışına yığılan müzikler, vahşi batının yalnızlığını ve sessizliğini de en net biçimde hissetmemize müsaade ediyor. Bu konunun neden önemli olduğunu ana akım filmlerdeki karşı konulamaz müzik çıkırtkanlığına, Türkiye’de ise kulakları sağır edercesine boca edilen müziklerle Türk dizi sektörüne bakarak anlayabiliriz. Özellikle mesleği ayaklar altına alan ve benim de -kişisel olarak- duyunca başıma ağırlar sokan

VİCDAN MAHKUMLARI MI,
SAVAŞ MAHKUMLARI MI?

ESCAPE FROM

Hapishanede hiçbir şey ne aynı kalır, ne de tamamen değişir. Rutin, zamana anlam katan tek şeydir. Biz de bunu kullanırız. Her şeyi kullanırız.

Zırhlarında çatlaklar buluruz. Bunlardan sonuna dek faydalanırız. Günlerce sürüp gider bu. Bu çatlaklar sayesinde hapishane hayatının olaysız dipnotlarında zafer kazanılır. *Faşistler böyle yenilir.*

Yeşim KADIOĞLU
yesim_kadioglu@hotmail.com

PRETORIA

Biyografik bir gerilim olan “Escape from Pretoria” için Tim Jenkin’in 2003 yılında yayımlanan “Inside Out: Escape from Pretoria Prison” kitabından ilham alınmış. Güney Afrika’da Apartheid döneminde, African National Congress (ANS) dâhil, ayrımcılığı bitirmek için çalışan yasaklı organizasyonlar adına “broşür bombalamaları” (patlayan çantalardan broşürlerin etrafa saçılması) yapan Tim Jenkin ve Stephen Lee, tutuklanıp Pretoria Hapishanesi’ne götürülür. Daha hapishaneye girmeden önce, oradan kaçmayı akıllarına koyan ikiliye, burada Alex Moumbaris de katılır. Bu üç kişinin Pretoria’dan kaçma çabasının anlatıldığı filmde, Alex yerine Leonard Fontaine isimli kurgusal bir karakter tercih edilirken Tim Jenkin de mahkûmu canlandırdığı küçük bir rolle kamera karşısında yer alıyor. Kaçışın 40. yılına denk gelen çekimlerde, orijinal keski de bulunuyor.

Daniel Radcliffe’in Tim Jenkin,

Daniel Webber’in da Stephen Lee olarak başrollerde yer aldığı filmde, Leonard Fontaine’i Mark Leonard Winter, Daniel Goldberg’i ise Ian Hart canlandırıyor. Yönetmenlik koltuğunda filmin senaristlerinden biri olan Francis Annan oturuyor. Kısa film ve televizyon dizisi yönetmenliği yapmış olan Annan, “Woyzeck” (2010) isimli bir uzun metrajı olmasına rağmen, çıkışını “Escape from Pretoria” ile yaptı. Harry Potter ile gözlerimizin önünde büyüyen Radcliffe ise “A Young Doctor’s Notebook & Other Stories” (2012-2013) dizisinde ve “The Woman in Black” (2012), “What if” (2013), “Kill Your Darling” (2013), “Swiss Army

Man” (2016) gibi farklı türlerdeki filmlerde yer aldı. Radcliffe’in başrolünde olduğu “Guns Akimbo”, önümüzdeki aylarda Türkiye’de vizyona girecek ve oyuncu kadrosunda yer aldığı “Unbreakable Kimmy Schmidt: Kimmy vs the Reverend” ise 5 Ağustos’ta Netflix’de yayınlanacak. 2019’dan beri Steve Buscemi ile Daniel Radcliffe’in başrollerini paylaştığı, Tanrı’nın Dünya’yı yok etmeyi planladığında iki meleğin patronlarını, insanlığı kurtarmaya ikna etmeye çalışmasının anlatıldığı “Miracle Workers” isimli dizinin üçüncü sezonun olup olmayacağı ise henüz belirsizliğini koruyor.

Daniel Webber, ismini, Stephen King’in “11.22.63” isimli romanından aynı isimle uyarlanmış, başrolünde James Franco’nun yer aldığı ve John F. Kennedy suikastini önlemek için geçmişe giden bir adamın başından geçenleri anlatan dizide canlandırdığı Lee Harvey Oswald rolü ile duyurdu. Webber, “Teenage Kicks”te (2016) rol aldı, seksenlerin hard rock/ heavy metal gruplarından Mötley

Crüe'nun konu alındığı "The Dirt"te (2019) grup üyelerinden Vince Nail'i canlandırdı. Mark Leonard Winter'ın oyuncu kadrosunda yer aldığı en bilinen filmi, başrollerini Kate Winslet ve Liam Hemsworth'un paylaştığı "The Dressmaker" (2015) olurken 1971 Avustralya kırsalında geçen, aile dinamizmini, kadınların yokluğunda bir babanın iki küçük çocuğu yetiştirirken değişimle başa çıkma ihtiyacını anlatan "Little Tornadoes" ise henüz post-produksiyon aşamasında.

1994 yılında "Backbeat" filminde canlandırdığı John Lennon filmiyle tanınan Ian Hart'ın yer aldığı bazı filmler de şöyle: Ken Loach'ın yönettiği "Land and Freedom" (1995), Neil Jordan'ın yönetmenlik koltuğunda olduğu "Michael Collins" (1996), "The Butcher Boy" (1997) ve "The End of the Affair" (1999). Hart, "Finding Neverland"de (2004) Sir Arthur Conan Doyle'a hayat verirken 2011-2018 yılları arasında da "My Mad Fat Diary" (2013-2015), "The Last Kingdom" (2015-) gibi farklı dizilerde oynadı. Aktör, Professor Quirrell karakteri ile "Harry Potter and the Sorcerer's Stone"da (2001), Denis Goldberg karakteriyle de "Escape from Pretoria"da, Daniel Radcliffe ile karşılıklı oynadı.

Denis Goldberg filmde, kaçma planı yapan gençlere vicdan mahkumları olduklarını ve cezalarını çekmelerini tavsiye ediyor. Halbuki Nelson Mandela'ya silahlı destek olarak uzun bir süre hizmet veren biri Goldberg -ki gerçek hayatta hapisneden kaçma planına çok daha destekleyici bir şekilde dahil oluyor. Hatta kendisi de kaçan grubun içinde yer almak istiyor. Ancak çıkan bazı engeller nedeniyle

gruba dahil olamıyor. Tarihi gerçeklerden yola çıkan bir filmin, karakterin savunduğu değerlere ters düşen bir şekilde çizilmesi tartışılabilir. Ama Apartheid rejimini, aktivist beyazların yaşadıkları üzerinden vermesi bu filmi, Mandela'nın hayatını anlatan ya da siyahların o dönemde yaşadıklarını ele alan filmlerden farklı kılabilir. Kılabilir, ama kılamıyor. Çünkü film, politikayı arka plana atıp sıradan bir hapisneden kaçış gerilimine dönüşüyor. 1970'lerde Pretoria Hapishane'sinden kaçabilmek için karakterlerin 10 tane maksimum güvenlikli kapıdan çıkması gerekiyor ve bu kapıları açacak ahşap anahtarlar yapmaları, anahtarları denemeleri izleyiciyi, kahramanlar ha yakalandı, ha yakalanacak gerilimine sokmayı başarıyor. Ama bu filmi, yönetmenin bir röportajında belirttiği, özellikle Güney Afrika'nın konu edildiği politik gerilim filmi çekme isteğinin karşılığı olarak görmek biraz zorlama olur.

Burada filmin yaşadığı finansal sorunlardan da bahsetmek gerekiyor. Maliyeti nedeniyle bazı sahneleri çıkartılan film, 29 günde çekildi. Aynı anda farklı çekimler yapıldığı için yönetmen Annan, gerçek anlamda iki sahne çekimi arasında koşmak durumunda kalmış. Üstelik Güney Afrika'da çekilmesi

planlanan film, yine mali sebeplerden dolayı, çekime çok az bir süre kala Güney Avustralya'ya alınmış. Yönetmen Annan, çekimler bittikten sonra bunu yaşayan ilk film ekibi olmadıklarını, iklimi ve post koloniyal mimarisi benzediği için "Disgrace" (2008) ve "Breaker Morant" (1980) isimli filmlerin de aynı yolu izlediğini söylüyor. Annan bu filmi yönetmeyi isteme nedenini, "Heyecanlandığım görsel baskın türdeki hikâye anlatımına izin veren sürükleyici, karmaşık ve titiz bir gerçek hikâye olmasının yanı sıra ahlaki olarak kendilerini içinde hissettikleri bir mücadeleye katılmak için konfor bölgelerinin (etnik, ekonomik ve coğrafi olarak) dışına çıkan ana karakterlerin olması" diye açıklıyor. Yapımcılarının tanımladığı şekliyle "zamanımızın bir hikâyesi, adaletsizlik ve baskıya karşı özgürlük ve eşitlik mücadelesinde her şeyi riske atma hikâyesi" olan "Escape from Pretoria", politik süreci arka planda tutuyor ve hikaye sadece hapisten kaçma mücadelesine dönüşüyor. Hapishane filmlerinin inceliklerini ve gerilimini bilen film, "Escape from Alcatraz"daki (1979) ve "Shawshank Redemption"daki (1994) karakter derinliğini veremiyor, izleyici karakterlerle bağ kuramıyor ve yönetmenin konfor bölgesi dışına çıktığını söylediği karakterlerin tek boyutlu kalmasından ötürü Daniel Radcliffe'in sergilediği iyi performans, tek başına bir anlam ifade etmiyor. **APM**

“Daniel Radcliffe’in Tim Jenkin, Daniel Webber’in da Stephen Lee olarak başrollerde yer aldığı filmde, Leonard Fontaine’i Mark Leonard Winter, Daniel Goldberg’i ise Ian Hart canlandırıyor.”

THE NIGHT CLERK

GECECI

Ünlü oyuncu **Micheal Cristofer**, 19 yıl sonra yönetmen koltuğuna “**The Night Clerk**” ile yeniden oturuyor. Yönetmenlik kariyerinde, tıpkı oyunculuktaki gibi yüzü pek gülmeyen isim, 5. filmiyle de istediği başarıyı elde edemeyecek gibi görünüyor.

Kaan Doğukan **GÖKNUR**
kaandg@outlook.com

ocuk filmlerinin en çok bilinen yapım şirketlerinden biri olan Saban Entertainment'ın bu yılki projelerinden biri de "The Night Clerk" oluyor. Film; "Zor Ölüm 3" (1995), "Amerikan Horror Story" (2010), "Mr. Robot" (2015-2019) ve daha birçok televizyon dizisinden aşına olduğumuz ünlü oyuncu Micheal Cristofer'in senaryosunu yazdığı ve yönettiği bir yapım olarak karşımıza çıkıyor. Yönetmenlik hayatına sinemanın altın yılı olarak da bilinen 1999 yılında "Body Shot" filmi ile başlayan ünlü aktör ve yönetmen, bu projesiyle yeterince ilgi toplayamamasına rağmen, ikinci sinema filmi olan "Günahkâr" (2001) ile şeytanın bacağına kırmıştı. Angelina Jolie ve Antonio Banderas'ın başrollerini paylaştığı Günahkâr, gişede iyi başarılar elde etse de izleyiciler tarafından ağır eleştirilere maruz kalmıştı. Kariyerine aktörlük ve senaristlik yaparak devam

eden Micheal, bu filmiyle tam 19 yıl sonra yönetmenlik koltuğunda tekrar şansını deniyor. Yönetmenlikte pek başarı elde edemeyen Cristofer'in, yazdığı çeşitli televizyon filmleri ve dizileri ile Emmy Ödülleri'ne birçok kez aday gösterilmiş olan tecrübeli bir senaryo yazarı olduğu söylenebilir.

7 Ağustos 2020'de vizyona girecek olan "The Night Clerk" in başrollerini, Tye Sheridan ve Ana de Armas paylaşıyor. Steven Spielberg'in yönettiği "Ready Player One" (2018) filminde başrol olarak adını tüm dünyaya duyuran Tye Sheridan, birçok oyuncunun aksine kariyerine Brad Pitt'in başrolünde yer aldığı "Hayat Ağacı" (2011) gibi kaliteli bir film ile başlayarak öne çıkmıştı. Ardından da Nicholas Cage, Matthew McConaughey ve John Travolta gibi ünlü aktörlerle aynı projelerde yer alarak çizgisini hiç bozmadı. "X-Men:

Apocalypse” (2016), “X-Men: Darkphoenix” serisinde de Cyclops karakterinin gençliğini oynayarak çok daha popüler hale geldi.

Filmin bir diğer başrolü olan Ana de Armas da son zamanların konuşulan oyuncularından biri. Gerek güzelliği gerek oyunculuk yeteneği ile katıldığı her projeye renk katarak kendinden epey söz ettiriyor. Yetenekli kadın oyuncuların Amerikan sinemasında az sayıda bulunması, Ana de Armas’ı özel kılıyor. Kübalı oyuncu, Hollywood’a ilk adımını, Keanu Reeves ile başrollerini paylaştığı “Knock Knock” (2015) filmiyle atarak oldukça başarılı bir giriş yapmış, ardından “Blade Runner 2049: Bıçak Sırtı” (2017) projesinde Joi adlı bir android robotu canlandırarak yeteneğini tüm dünyaya duyurmuştu. “Blade Runner” gibi büyük bütçeli bir filmde önemli bir rol almasının, güzel oyuncunun kariyerinde bir dönüm noktası olduğunu söyleyebiliriz.

Filmde, Tye Sheridan ve Ana de Armas’a “Yeni Hayat” (2000), “Kadınlar Ne ister” (2000) filmlerinden tanıdığımız Helen Hunt ve “John Wick” serisinden tanıdığımız John Legiziamo eşlik ediyor.

“The Night Clerk”, yani Türkçe’ye çevrilmiş hali ile “Gececi”, Otizmli bir otel resepsiyonisti olan Bart Bromley’in hikayesini ele alıyor. Sosyalleşmekte problem yaşayan Bart, çalıştığı otel odalarına yerleştirdiği gizli kamerayla müşterilerini izleyerek bir tür sosyalleşme tekniği bulmuştur. Bart, oteldeki kadın müşterilerden birinin öldürüldüğüne, kurduğu kamera sistemi sayesinde tanık olur. Duruma engel olmak için odaya girse de maalesef iş işten geçmiştir. Kadın müşteriye ölü bulan Bart, cinayet şüphelisi olarak kayda geçer ve bu olay üzerine başka bir otele transfer olur. Yeni başladığı otelde Andrea Rivera adlı kadın müşteriyle tanışıp yaklaşması ve ardından Andrea’nın cinayeti işleyen katil ile birlikteliğinin ortaya çıkması üzerine Bart, bu kez Andrea’yı korumak için harekete geçer.

Öncelikle filmin süresinin 75 dakika olması ve hikâyenin uzun metraj bir filme göre oldukça az olan bu süreyi dolduramıyor olması filmin en büyük eksisi diyebiliriz. Yerli televizyon dizilerimizi hatırlatan uzun ve anlamsız

bakışma sahneleri, neredeyse filmin her anında mevcut. Bart karakterinin, uzun cümleler kurma, konuşmasını durduramama gibi bir probleminin olması bu kısa süreyi ayrıca meşgul ediyor. Bart’ın bu problemi, hikâyeye özel bir anlam katmamakla birlikte filmi zaman zaman sıkıcı bir hale getiriyor. Muhtemelen hikâyeden Bart’ın bu problemini kaldırsak ve uzun bakışma sahnelerini çıkarsak yapımın süresi 45 dakika civarına iner. Bir başka sorun ise filmin, afişten ve hatta jenerikten itibaren sürpriz sonlu bir cinayet gerilim projesi gibi lanse edilmesi. Oysa ortada bir sürpriz yok ve hikâye gerilim filmlerinin aksine oldukça sakin bir ritim ile ilerliyor. Hikâyede otizme karşı bir farkındalık da söz konusu değil. Aksine bu karakterin -her ne kadar sosyalleşme amacıyla da olsa- insanların özel zamanlarını kayıt altına alması topluma aykırı bir davranış ve bu yüzden kendisine karşı bir antipati beslerken buluyoruz kendimizi. Fakat Tye Sheridan ve Ana de Armas’ın performansları oldukça etkileyici diyebiliriz. Özellikle Tye Sheridan’ın mimikleri ve konuşma biçimi ile rolüne oldukça dikkatli bir şekilde hazırlandığı ortada. Otizmli bir karakteri oynamak oldukça karmaşık ve herhangi bir kalıbı, kuralı yok. Bu durum Tye Sheridan’ı oldukça zorlamış gibi gözükse de başarılı bir performans çıkarmış. **APM**

GÜNAHKÂR BİR DÜNYADA ÖZGÜN BİR İNANÇ,
DELİLİK VE KURTULUŞ HİKAYESİ

AZİZE

İlk uzun metraj filmi olan **Azize** ile birçok sinemasever ve eleştirmenden övgü toplayan **Rose Glass**, yeni nesil korku-gerilim filmlerinin en son örneklerinden birini kazandırıyor sinema dünyasına. **Hastabakıcı Maud** ile kanser hastası **Amanda**'nın yollarının kesişmesini ve kurmuş oldukları ürkütücü bağı konu alan film, inanç-cinnet-ölüm üçgeninin kıyısında dolaşıyor.

Benan KULAK
benankulak@gmail.com

Dünya prömiyerini 44. Toronto Film Festivali'nde yapan, A24'ün son gözdesi "Azize" (Saint Maud), Ağustos ayının ilgi çeken yapımlarından biri.

Son yıllarda "The Witch", "Hereditary", "It Comes at Night" ve "Midsommar" gibi beğeniyle karşılanan korku filmlerine imza atan A24, bu yıl da "Azize" ile korku sinemasına önemli bir katkıda bulunacak gibi görünüyor. Son yıllarda gelişmekte ve değişmekte olan korku filmi furyası, türün tutkunlarının yüzünü güldürdü. Son yıllardaki tür sineması "Us", "A Ghost Story", "In Fabric", "The Lighthouse" gibi korku türüne dahil olan ama psikolojik gerilim alt metnini sağlam tutan, karanlık ve bol kanlı korku filmleri yerine, aydınlık ama izleyicide tiksinti uyandırarak kendini sevdiiren bir yapıya evrildi. Tabii korku türünü bu boyuta eviren unsurlardan

birinin, bazı auteur yönetmenlerin bu üslubu sinemasında kullanışının seyirci tarafından ilgi görmesi olduğu da unutulmamalı. Örneğin ilk dönem Yunan Tuhaf Dalgası'yla andığımız şu anda bağımsız dünya sinemasında fırtınalar estiren Yorgos Lanthimos'un "Dogtooth", "Lobster", "The Killing of a Sacred Deer" ile açtığı yol, korku filmi seyircilerinin büyük bir kısmını da o kadar tatmin etti ki geçen yıl Midsommar, The Lighthouse gibi psikolojik alt metni sağlam korku filmleri izleyebildik. Ve şunu da belirtmek gerekir ki bu akım daha uzun süre evrilerek gelişecek ve farklı tatlarda korkularla bizi tatmin

edecek gibi gözüküyor. Çünkü yıllardır ana akımın kısır bir şekilde kan, vahşet, çılgılık, karanlık ve ıssız ormanlar, perili evler, mutant yaratıklar diye kalıplara soktuğu korku sineması, son yıllarda seyirciyi daha kendi içindeki korkularla vuran, gerçekleşme ihtimali daha fazla olan, bilinçaltımızda yer bulabilecek temalar işlemeye başladı.

Yeni dönem korku sineması furyasında yer alan "Azize"den bahsetmeden evvel şu bilgiyi paylaşmakta fayda var: "Parasite" filmiyle geçen yıl büyük övgü toplayan yönetmen Bong Joon Ho'nun editörlüğünü yaptığı Sight & Sound dergisinde yer alan

"İşleriyle Önümüzdeki 20 Yıla Damga Vurması Beklenen Sinemacılar" listesinde, "Azize" filmiyle ilk uzun metraj deneyimini yaşayan Yazar-Yönetmen Rose Glass da yer alıyor. "Azize"nin birçok festivalde övgü toplaması, eleştirmenlerin ve sinemaseverlerin ilgisini kolayca çekmiş gibi gözüküyor. Filmin

konusu ise şu şekilde: Günahkâr bir dünyada inanç, delilik ve kurtuluş gibi olguları tüyler ürpertici ve enteresan bir bakış açısıyla izleyiciye sunan yapım, bir bakımevi hemşiresi olan muhafazakâr Maud ile kanser hastası Amanda'nın yollarının kesişmesiyle başlıyor. Geçmişinde yaşadığı travmanın ardından kendisini dine adanmış genç hemşire Maud, kanser nedeniyle perişan bir halde olan eski dansçı Amanda'yla ilgilenmekle görevlendirilir. Bu süreçte Amanda'nın evinde kalmaya başlayan Maud, hasta kadın ile arasında farklı bir bağ kurar. Çok geçmeden Maud, Amanda'nın ruhunu kurtarmaya karar verir ve bunu saplantı haline getirir. Ancak kendi karanlık geçmişi peşini bırakmayacaktır. Maud'un inanç-cinnet-ölüm üçgeninin kiyısında dolanmasıyla gelişen film, izleyenleri, rahatsız edici bir ruh hali içine sürükleyerek sınırları bozuyor ve sonrasında şok edici bir yörüngede çevreleyerek korku sineması tutkunlarına göz ziyafeti sunuyor. Filmin başrolünü üstlenen Morfydd Clark, Maud karakterini, rahatsız edici bir savunmasızlıkla inancının peşinden giden, inancı yüzünden çevresindekileri taciz etmekten çekinmeyen bir kalıpta tasvir ediyor ve bu tasvirin altından başarıyla kalkıyor. Diğer başrolde ise Amanda rolüyle Jennifer Ehle'yi görüyoruz. Davetkâr, aciz ama tehditkâr üslubuyla o da filmin gizemli atmosferini, canlandırdığı karakterle başarılı bir şekilde bütünleştiriyor. Tabii bu gergin atmosferin asıl mimarı, ilk uzun metrajıyla bile adından söz ettirmeyi

başaran Senarist-Yönetmen Rose Glass. Glass, iki karakter arasındaki ilişkiyi önce rüya gibi bir atmosfer yaratarak ve karakterler arası empatik bir bakışla şefkatle yakalıyor. Glass, Maud ve Amanda'nın ilişkisinin hayranlıktan küçümsemeye nasıl evrildiğine özellikle dikkat ediyor. Glass'ın senaryosu, her iki kadını da çok yönlü olarak gösteriyor: Cool ve sofistike bir karakter olan Amanda, Maud'un masumiyeti ve dini kararlılığından etkileniyor, ama aynı zamanda onu küçük düşünceli de buluyor.

Filmin başarılı sinematografisi, Görüntü Yönetmeni Ben Fordesman'ın elinden çıkıyor. Sıkı çerçevelemeden en iyi şekilde yararlanan zeki sinematografisinin filmin ruhunu fazlasıyla desteklediğini söylemeden geçemeyiz. Kamera, özellikle Maud'u seyirciye o kadar yakın tutuyor ki onu, objektif bir bakış açısıyla görmemize çok az imkan veriyor ve bu perspektifin ardında, filmin zengin belirsizliği yatıyor. Yakın çekimler bizi, Maud'un bakış açısına kilitliyor. Duygularının yoğunluğunu ve bu duyguların onun uzay ve zaman duygusunu, doğru ve yanlış fikrini ne ölçüde geçersiz kılıp bozduğunu gösteriyor. Sıcak tonlarla,

buğulu gibi bir ortamda seyirciyi de hipnotize eden görüntüler, olayların gelişmesiyle birçok korku jargonunun da alt metninden esinleniyor ve William Friedkin'in "The Exorcist"indeki gibi dini korku kalıplarını özenle filme serpiştiriyor. Sonrasında film ilerledikçe seyirciyi daha fazla korku ateşinin içine atıp kavuruyor. Gerilimin gitgide arttığı "Azize", son zamanlarda görüp görebileceğimiz en etkileyici korku filmlerinden.

İnsan zihninden daha korkutucu bir şey yoktur. Bu söylemin, İngiliz Yazar-Yönetmen Rose Glass'ın ilk filmi "Azize"ye tam olarak uyduğunu söyleyebiliriz. Diğer büyük dini korku filmlerinde (Scott Derrickson'un "The Exorcism of Emily Rose"unda ve Cristian Mungui' nin "Beyond The Hills"inde ve bir dereceye kadar Brian De Palma'nın 1976 yapımı korku klasığı "Carrie"sinde) olduğu gibi "Azize"nin vahşi gün ışığı vizyonları ve ruhsal azapları ustalıklı bulanıklaştırması Rose Glass'ın başarısı. Ayrıca Glass, Maud karakterinde psikosomatik unsurlar göstererek psikanalize gönderme yapıyor. Ancak ne dini dogmalara ne de tıp bilimine son bir söz veriyor. Bu da filmde birçok disiplinden faydalansa da kendi metninden emin olan yazarın hikaye geliştirme şekline güvendiğini, kendi özgün yolunu bulmaya çalıştığını gösteriyor ve eleştirmenlerce farklı-özgün bulunmasını sağlıyor. Bu arada "Azize"nin seyirciyle buluştuğunu, birçok festivalden de övgüyle döndüğünü ve yeni nesil psikolojik korku-gerilim furyasında beğeniyle karşılandığını tekrar hatırlatalım. Son dönemde Arthouse sinemaseverlerin sıkı takipçisi olduğu dağıtımçı firma A24, yine seyircisini şaşırtmıyor ve kaliteli bir korku filmi olan "Azize" ile bizleri epey memnun ediyor. **APM**

Filmin başarılı sinematografisi, Görüntü Yönetmeni Ben Fordesman'ın elinden çıkıyor. Sıkı çerçevelemeden en iyi şekilde yararlanan zeki sinematografisinin filmin ruhunu fazlasıyla desteklediğini söylemeden geçemeyiz.

Türkiye'nin Hollywood'deki sesi.

BARBAROS TAPAN

Onu kimi zaman bir NBA yıldızının yayında kimi zaman da bir Hollywood ünlüsünün yanibaşında gördük. *Oscar* ve *Altın Küre* ödül törenlerinde neler olup bittiğini de son yıllarda ondan öğrendik. Sıcak kanlılığına ve tevazusuna hayran kaldık. Başarılı gazeteci *Barbaros Tapan*'ın Amerika macerasını ve hayallerinin kendi ağzından dinledik.

Bilgehan ARAS
bilgehanaras@barasmedya.com

Biraz kendinden bahsedebilir misin? Maceran nasıl ve nereden başladı?

Maceram İstanbul Kuzguncuk'ta başladı. Hala Kuzguncuk benim için dünyanın en güzel yeridir. Aslında İstanbul'da kurduğum hayaller Amerika macerasını başlattı diyebilirim. Kendimi bildim bileli sevdiğim işlerin peşinden koştum. Sevdiğim konuları meslek edinmek için çabaladım. Tek bir başlangıç noktam yok herşey birbiriyle bağlantılı olarak gelişti.

ABD'ye gidişin nasıl oldu? Amacın Neydi?

21 yaşında Los Angeles'a gittim. İlk üç

dört yıl buraya adapte olmakla geçti. Tabii bu arada okula da gidiyordum. Televizyon yayıncılığı ve sinema okudum. Amerika'ya gitme amacım sinema ve eğlence sektörünün kalbinde kendimi geliştirmek ve farklı kültürleri anlamaya çalışmaktı. Tabi ki içimde gençliğimin verdiği macera tutkum da vardı.

NBA muhabirliği nasıl başladı? ABD'ye gitmeden önce NBA'i takip ediyor muydun? Herhangi bir bağlantı var mıydı?

NBA'i çocukluğumdan beri izleyici olarak takip ediyordum. 2000 yılında şimdiki basketbol federasyon başkanımız Hidayet Türkoğlu'nun

NBA'e gelmesiyle Amerika'dan Türkiye'ye basketbol haberleri geçmeye başladım. 20 yıldır da devam ediyor.

Unutamadığın bir NBA röportajının var mı?

Kobe Bryant ile yaptığım ilk birebir röportaj gerçekten çok özeldi. O yıllarda Kobe Bryant ile birebir röportaj yapabilmek uzaya füze fırlatmak gibi zordu. O yaz eşim ile Kapalıçarşı'dan kendisine özel bir hediye yaptırmıştım. İstanbul'u simgeleyen bir hediyeydi. Üzerine el yazısıyla Black Mamba işletmiştim. Açıkçası kendisine hediyeyi verebileceğimden bile emin değildim. Çünkü kendisine yaklaşmak imkansızdı. O gün maç sonrası

her zaman ki gibi Kobe'nin etrafında basın ordusu vardı. Ben yanına bile yaklaşmamıştım. Hediye vermek için de uygun bir fırsat kolluyordum. Kobe röportajını verdi kenara çekildi ve ayaklarını buz kovaasına koydu. Ben de tüm cesaretimi toplayıp yanına gittim hediye vermek istediğimi söyledim. Bir anda şaşırdı "tabi dedi" Kobe'yi yıllardır takip ettiğim için o anda hayır da diyebilirdi. Aksine memnun oldu. Benim için bir hayal olan birebir röportaj istediğimi dile getirdim. Hadi yapalım dedi. Bir anda tüm basın mensupları bize yöneldi. Kobe kimsenin yanımıza yaklaşmasına izin vermeden sadece bana özel röportaj verdi. Gerçekten unutamadığım bir andı. Mutluluğumu ifade etmem mümkün değil.

Bundan sonra Kobe Bryant ile daha da yakın bir ilişki kurdun. Sonrası nasıl devam etti?

Kobe'nin neredeyse tüm kariyerini yakından takip ettim. Yıllarca soyunma odalarında işimin başında gördü beni. Kobe işini ciddiye alan insanları her zaman takdir ederdi. İşime karşı devamlılığı ve motivasyonumu görüyordu. En özel anlarında hep yanımdaydım. Tüm şampiyonluklarında, Oscar Ödül Töreninde, The Mamba Mentality kitabının lansmanında, basketboldaki son yılında. Her önemli aşama Kobe Bryant'ı takip ettim. Ülkemizi de severdi ayrıca. Bana arasıra Türkiye ile ilgili sorular sorardı. Yıllar içinde doğal olarak oluşan özel bir bağdı Kobe ile olan yakınlığımız.

Türk oyuncularını da yakından takip ettin ve bazılarıyla da sıkı bir arkadaşlık bağı kurdun. Bir dönem oyuncularımızla ilgili haberleri senden alır olduk. Onlara nasıl ulaşıyordun?

NBA'e ilk gelen oyuncularımızla arkadaşlıklar da kurdum. Özellikle Hidayet Türkoğlu, Ömer Aşık, Mehmet Okur benim için çok önemli. Onlar Amerika'da basketbola Türk izi bıraktılar. Ulaşma konusunda hiçbir zaman sıkıntı çekmedim. Kendileri beni tanıyordu zaten. Böylece ABD'deki en önemli röportajlarını yapmak bana nasip oldu.

Deplasmanlarda hangi takımları takip ediyordun?

Los Angeles ve çevresindeki Türkleri bir araya toplamak için 2000 yılında "Turkish Music in LA"i kurmuştum. Ayda bir Türkçe müzik çaldığımız büyük Türk partileri düzenliyordum. "Turkish Music in Los Angeles" kısa sürede oldukça büyük bir başarıya ulaştı. Aylık partilerin yanı sıra Türkiye'den sanatçı getirip, konserler düzenlemeye başladım. O yüzden Türklerle aram her zaman iyidir. Türkiye'nin tanıtım organizasyonlarına her zaman gönülden destek verdim.

Beşiktaş'ın bazı maçları izlemek için Vodafone Arena'ya geldiğin de oluyor. Bu sevdanın kökenleri hakkında şeyler söylemek ister misin?

Babam da Beşiktaş'lı. Doğma büyüme Akaretler'li. Rahmetli başkanımız Süleyman Seba ile de yakın dosttu. İlk

etki tabi ki rahmetli babamdandı. Babam dışında Kuzguncuk'taki komşularımızın çocukları beni 5 yaşında Beşiktaş maçlarına götürmeye başlamıştı. Hatta İnönü Stadında 6 yaşında Beşiktaş - Fenerbahçe maçında elimde Beşiktaş bayrağıyla tüm stadı koştum. O gün kanıma derinden işledi Beşiktaş sevgisi. Aynı zamanda Beşiktaş kongre üyesiyim. Beşiktaş USA Derneği'nin de Kaliforniya temsilcisiyim.

Avrupa'da takip ettiğin takımlar var mı? Sosyal medyada gördüğümüz kadarıyla Premier Lig'i yakından ve bazen yerinden takip ediyorsun.

Tüm Avrupa liglerini takip ediyorum lakin Prömiyer Lig'in yeri ayrı. Londra'ya gittiğimde maçlara da gidiyorum. West Ham United ve Liverpool sevdiğim takımlar. Çünkü bu iki takımın kültürünü Beşiktaş'a yakın buluyorum.

Sinema dünyasına geçiş nasıl oldu? Altın Küre üyeliği nasıl gerçekleşti. Oradaki sistemden biraz bahsedersen misin?

Sinema dünyasına geçiş olarak hiçbir zaman tanımlamadım aslında. Sinema sonradan eklenen birşey değildi. Spor nasıl genetik olarak sevdiğim birşeyse sinema da aynen öyle. Filmler, aktörler, hikayeler hayatımın her zaman parçasıydı. Yakından takip ederdim. İyi bir sinema arşivim ve koleksiyonum vardır. Altın Küre üyesi olmam için yıllar içinde yaptığım işler, çalışmak ve çabalamak referans oldu. ABD'de bu işlere 20 yılımı verdim. Bir küçük röportaj

için saatlerimi harcadım. Çalışmadan kimse size birşey sunmuyor. Hele ki Amerika'da rekabet çok fazla. Sabırla çalışmak ve emek vermek bu işin sırrı.

Neredeyse röportaj yapmadığın bir Hollywood ünlüsü kalmadı. Seni en çok etkileyen ve ya heyecanlandıran röportaj hangisiydi?

Kısa net bir cevap vereyim. Al Pacino. Kendisi benim için yaşayan en önemli aktördür.

Geçmişten bir kaç ünlü seç deseler ilk tercihin kimler olurdu?

Yine kısa ve net bir cevap vereyim. Marlon Brando.

Röportaja nasıl hazırlanıyorsun ve süreç nasıl işliyor?

Kendimin en iyi versiyonu olmak için uğraşıyorum. Yaptığım işi sadece röportaj ya da makale yazmak olarak

görmüyorum. Onlar arşivlere girecek ve yaşayacak. Gelecek ilgili planlarım var ama önce başarıp sonra konuşmayı tercih ederim.

2017 de başlattığın "Hollywood Turkish Film Festival" ne aşamada? Bu film festivaliyle ilgili ne tür çalışmalar var?

Ülke sinemasına, sinemanın başkenti Hollywood'da destek olmak, filmleri ve ekipleri yurt dışı sahnesine tanıtmak, daha farklı kitlelere ulaştırmak amacıyla 2017 yılında Paramount Stüdyoları'nda düzenledik. Hem genç sinemacılara destek olmak, hem de ülkemizin Oscar aday adayları filmini doğru kişilerle

buluşturmak istiyoruz. Kültürümüz için çok önemli bir oluşum. Büyüyerek devam etmesi tek dileğim.

Geçtiğimiz yıl Oscar'ları canlı olarak senin gözünle izledik. Bu sene ki planlamalar neler? Sence Oscar'lar bu sene nasıl geçer?

Türk televizyon tarihinde ilk kez kırmızı halıdan canlı yayın yaptık. Benim için de çok büyük bir gururdu. Bu sene devam eden Korona virüs salgını nedeniyle herşey belirsizliğini koruyor. Bekleyip göreceğiz.

Dijital platformların son pandemiyle beraber çok revaçta olduğunu görüyoruz. Sence bu

klasik sinema izleme alışkanlığımızı nasıl etkileyecek? Hollywood'un bu duruma bakış açısı nedir?

Sinemanın önemi ve saygınlığının yakın gelecekte azalacağını düşünmüyorum. Ayrıca dijital platformlara yapılan filmlerle sinemaya yapılan filmler arasında kalite farkı olduğunu düşünüyorum. Pandemi sebebiyle sinema salonları çok sert yara aldı lakin restoranlar da aldı, uçak şirketleri de aldı, turizm de aldı. Bu demek değil ki kimse tatile çıkmayacak ya da yeniden uçmayacak ya da tekrar sinemaya gitmeyecek. Sinema salonlarının bu zor zamanları açacağını umut ediyorum ve herkesi sinemaya destek olmaya davet ediyorum.

Oldukça popüler bir mesleği başarıyla yürütüyorsun. Yurt dışında benzer bir kariyer planı olan gençlerin nasıl bir yol izlemesini önerirsin?

Tavsiye vermeyi çok sevmiyorum. Herkesin yol haritası farklı. Her işte olduğu gibi çok çalışmak ve vazgeçmemek başarının anahtarı. Benim de yüzüme çok fazla kapı kapandı. Ben de çok reddedildim ama asla vazgeçmedim.

Sence NBA'in en iyi beşinde kimler var?

Kobe Bryant, Michael Jordan, Larry Bird, Karim Abdul Jabbar ve Charles Barkley

Peki sinema tarihinin en iyi beş filmi sence hangisi?

The Godfather, Star Wars (Original Episodes), The Raging Bull, One Flew Over The Cuckoo's Nest ve Vertigo

Ve son olarak Beşiktaş tarihinin en unutulmaz 11'i hangisi?

Bako, Recep, Kadir, Ulvi, Gökhan, Rıza, Mehmet, Zeki, Feyyaz, Ali, Metin. Bir yedek hakkım varsa o da tabi ki Sergen olurdu. **APM**

“Dijital platformlara yapılan filmlerle sinemaya yapılan filmler arasında kalite farkı olduğunu düşünüyorum.”

FOLKLOYİK KORKU THE FİELD GUİDE TO EVİL

Aralarında *Can Evrenol*'un da bulunduğu, son yıllarda korku sinemasında yükselişe geçen 8 farklı yönetmenin imzasını taşıyan korku antolojisi, 8 farklı ülkenin korku temalı halk hikayelerini sunuyor. *The Field Guide to Evil*'in 7 Ağustos'ta seyirci ile buluşması planlanıyor.

Gönül **DURMAZ**
gonuldurmaz13@gmail.com

"F

ield Guide to Evil",
Türkçe adıyla
"Şeytanın El Kitabı"
filmi, 9 farklı

sanatçının yönetmenliğinde karşımıza çıkıyor. Bu yönetmenler arasında ise Türkiye'de son yıllarda korku sinemasında adını sıkça duyduğumuz Can Evrenol da bulunuyor. Eşi Elif Domaniç ile birlikte yazdığı "Al Karısı" adında bir hikayeyi seyirciye sunuyor. Film, halk arasında yaygınlaşmış efsaneler ve hikayelerden oluşuyor. Hepsı birbirinden farklı olan bu 2018 yapımı korku antolojisi, dünya prömiyerini SXSW Film Festivali'nde gerçekleştirdi. Türkiye'de ise Filmekimi'nde izleme şansı bulabildik.

Kısa filmlerden oluşan bu antoloji; ürpertici mülkiyet hikayeleri, aşk, şehvet, kıskançlık, batıl inançlar, yeraltı goblinleri (cinleri), Ortaçağ Macar ayakbacıları ve Amerika'nın duyulmamış hikayelerini içeriyor. Can Evrenol'un "Al Karısı" hikayesi ise yeni doğum yapan kadınlara musallat olan Al Karısı adındaki kötü bir ruhu konu ediniyor. Türk mitolojisinde de bulunan bu inanış, çocuk yaştaki diyebileceğimiz bir gelin üzerinden anlatısını işliyor. Genellikle korku ve gerilim hislerine bağlı olarak şekillenen serinin diğer hikayelerinde ise oldukça fantastik anlatımlar mevcut. Ama temelinde hepsi bir inanç unsuruna bağlı olarak geliştirilmiş. Bu sebeple temellerini halk hikayelerinden, efsanelerden, mitolojiden almışlar. Her yönetmen kendi ülkesindeki halk hikayelerinden yola çıkıyor. Bu bağlamda, insanların bilinçaltlarına yerleşmiş korkulara ulaşmak istenmiş olabilir.

Son yılların sevilen korku-gerilim türündeki filmlerinden biri olan "Goodnight Mommy"nin Avusturyalı yönetmenleri Severin Fiala ve Veronika Franz, antolojide "Die Trud" adında birbirine ilgi duyan dindar bir orman topluluğundaki iki kadının anlatıldığı bir kısa filmi yönetiyor. "Miss Lovely", "Daddy" filmlerinden tanıdığımız Ashim Ahluwalia, siyah-beyaz olarak çekilen

"Palace of Horrors" adında 1913 yılında birçok ayine ve kötülük temelli etkinliklere ev sahipliği yapan bir sarayın hikayesini anlatıyor. 2013 yapımı "Tore tanzt" ile kendisine has sinemasının sinyallerini veren Katrin Gebbe, "A Nocturnal Breath" filmiyle doğaüstü bir konuyu tema ediniyor.

Genellikle kısa filmler yapan ve yine kısa filmleriyle tanınan, "The Rambler" ve "The Oregonian" filmlerinin yönetmeni Calvin Reeder, antolojinin dikkat çeken filmlerinden "The Melon Heads"te karşımıza çıkıyor. İlk uzun metrajı, 2015 yapımı "Corki dancingu" ile pek çok kişinin filmlerini merakla

beklediği Polonyalı yönetmen Agnieszka Smoczyńska, yine bir kadını merkeze aldığı "The Kindler and the Virgin" hikayesiyle antolojiye katılıyor. "The Duke of Burgundy", "Berberian Sound Studio" ve "In Fabric" filmleriyle tanıdığımız, filmin öne çıkan yönetmenlerinden

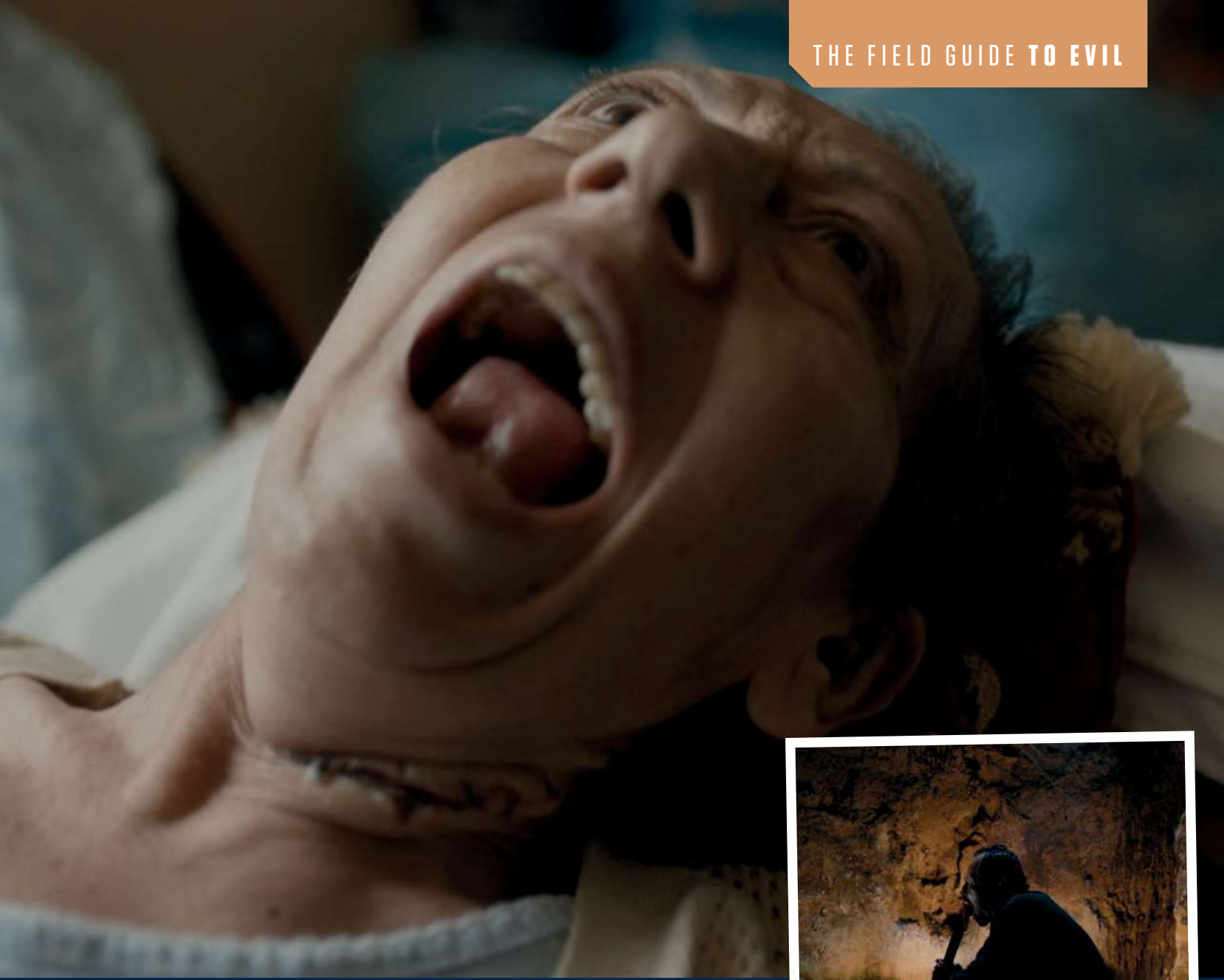
Peter Strickland, "The Cobblers' Lot" filminde bir prenses için yarışan iki kardeşin hikayesini sessiz bir şekilde anlatıyor. Son olarak ise uzun metraj kariyerine "Norvigia" ile başlayan Yannis Veslemes, "What Ever Happened to Panagis the Pagan?" filmiyle bir yeraltı goblininin hikayesini ele alıyor.

Sinema kariyerine, 2007 yılında "Screws" ve "Sandık" adındaki kısa filmlerle başlayan Can Evrenol, Türkiye'de korku türünde alışık olmadığımız hikayeler ve öğelerle ön plana çıkan bir isim. Sinema tarihine ilgi duyan ve sık sık film izlediğini bildiğimiz yönetmen, projelerinin yaratım sürecinde kendi türündeki birçok filmde ve yönetmenden

esinleniyor. 2015 yılına kadar kısa filmler yapan sanatçı, 2013'te yaptığı "Baskın" adındaki kısa filmini, 2015 yılında uzun metrajı çeviriyor. Baskın, hikayesinin zemininde yatan alt metni, sinematografisi, müzik ve mekan kullanımı gibi bir korku filmi için önemli sayılabilecek tüm kısımlarda kendisini kotaran iyi bir film. Dünya prömiyerini Toronto Film Festivali'nde yapan film, yönetmenin başarısının da sinyallerini veriyor. Sonrasında "Housewife" ile bir fantezi dünyasının kapılarını aralayan Can

"The Field Guide to Evil", bütünüyle mekan kullanımı, karanlık atmosferi, başarılı oyunculuk performansları ve seyircisinin dikkatini diri tutabilen hikayeleriyle akıllara kazınıyor."

Evrenol, bünyesinde birçok temayı barındıran, alışık olmadığımız bir hikaye sunuyor. “The Field Guide to Evil”da Türkiye’yi temsil eden sanatçı, 8 farklı yabancı yönetmenle çalışarak korku türünde adını taçlandırıyor. 2019 yapımı, çocuk oyuncularla çalıştığı “Peri: Ağzı Olmayan Kız” filminde ise post-apokaliptik bir evrende bir grup çocuğun maceraya atılışını anlatıyor. Öte yandan Can Evrenol, Netflix’in ilk Türkiye yapımı dizisi “Hakan: Muhafız” ve BluTV’de yayınlanan “Çıplak” dizisinin de yönetmenliğini üstlenerek dizi yönetmenliği kariyerini de başlatmış oldu.

Her ülkenin kendisine ait bir halk hikayesini temel aldığı bu korku antolojisinde, birçok ülkenin kültürel kodlarıyla karşılaşmış oluyoruz. Bu kültürel kodların hâlâ kendisini devam ettirdiğini de söyleyebiliriz. Thomas Hobbes, annesi onu doğurduğunda kendisi ve korkuları bağlamında onu ikiz olarak doğurduğunu söylemiştir. Korku çok temel bir

duygudur ve korktuğumuz şeyler bizi tanımlar. Bu bağlamda insanların korkularından yola çıkarak bir ülkenin korku temalı halk hikayesinin de o ülkeyi tanımlayabileceği düşüncesine ulaşabiliriz. Kültürel kodların iç içe eritildiği bu hikayelerin her biri, onların en temel yönlerini ortaya çıkarıyor olabilir. Kimi ülkelerin tarihi kökenlerine dayanan hikayelere sahip olduğu, kimilerinin fantastik anlamlar içerdiği, kiminin dini de bünyesine dahil ettiğini gözlemliyoruz. Türkiye’yi temsil eden “Al Karısı”, dini öğeleri de kullanarak hikayesini şekillendiriyor. Buradan yola çıkarak aslında en temel korkuların din üzerinden hafızamıza yerleştirildiğini, Türkiye gibi bir ülkede yaşayan kişiler olarak hissedebilirsiniz. Bu görüşü incelediğimizde, her halk hikayesinin temelinde bir korku hissinin yattığını da fark edebiliriz. Nasrettin Hoca dahi, korkularımızın gizlendiği komedi hikayelerinin başrolü olabilir. Korku; kapının

arkasında, masanın altında, yan dairemizde, yan mahallelerimizde, kısaca her yerde bizleri bekliyor.

“The Field Guide to Evil”, bütünüyle mekan kullanımı, karanlık atmosferi, başarılı oyunculuk performansları ve seyircisinin dikkatini diri tutabilen hikayeleriyle akıllara kazınıyor. Yönetmenlik kariyerlerinde korku türüyle yoğun bir şekilde ilgilenmiş olan yönetmenlerin elinden bir korku antolojisinin çıkması, filmi daha ilgi çekici kılıyor. Birbirinden farklı ülkelerin halk hikayelerini ve bunlardan yola çıkarak temel korkuları hakkında fikir sahibi olmak için filmi mutlaka izlemenizi öneririz. Öte yandan birbirinden farklı sinema anlayışlarına sahip olan yönetmenlerin, korku türündeki anlatım biçimlerini de keşfetmek, iyi bir deneyim olabilir. **APM**

CAN EVRENOL

2018 yapımı bir antoloji olan **“The Field Guide to Evil”**’da dünyaca ünlü yönetmenlerle ortak bir projeye imza atan ve Türkiye’nin ilk erotik dizisi **“Çıplak”**’ın yönetmen koltuğunda oturan **Can Evrenol** ile korku sinemasına, Türkiye’deki film, dizi sektörüne ve kendisinin yeni projelerine dair sohbet ettik.

Gönül DURMAZ
gonuldurmaz13@gmail.com

“The Field Guide to Evil” filminde, 8 farklı yabancı yönetmen ile çalıştınız. Çoğunluğu filmografisini korku ve gerilim sineması üzerine kuran bu yönetmenlerle çalışmak size nasıl bir deneyim kattı? Aralarında kendi sinemanıza yakın hissettiğiniz bir yönetmen var mı?

Benim için bu projeye seçilmek başlı başına bir ödül oldu. Özellikle “Goodnight Mommy”nin yönetmenleri Fiala ve Franz, “Nothing Bad Can Happen”ın yönetmeni Katrin Gebbe, “Procedure”ın yönetmeni Calvin Reeder ve tabii ki “Berberian Sound Studio” ve “Duke of Burgundy”nin yönetmeni Peter Strickland ile aynı seçkide yer almaktan gurur duydum. Özellikle Calvin Reeder bana en yakın olanı galiba. Ama 8 yönetmenin işleri arasında favorim, Katrin Gebbe’nin “Nothing Bad Can Happen”ı.

“The Field Guide to Evil” filminde işlediğiniz konu, Türk mitolojisindeki yaygın bir

inanış olarak karşımıza çıkıyor. Bu bağlamda Doğu kültürünün kendisine has, efsane haline gelmiş olan hikayelerini düşündüğümüzde, sizin bu tarz anlatımlara olan yaklaşımınız nedir?

Bence, Türk korku sinemasının üzücü tarafı asla içerik değil. Cinlerle ve Anadolu’daki mitlerle ilgili birçok harika film yapılabilir. Ama biçim olarak sadece “hap yap, para kap” şeklinde, gişe kaygılı filmler olunca cin filmleri biraz ruhsuz oluyor bence.

Din motiflerinin korku filmlerinde yaygınlaşması üzerine

düşünceleriniz nelerdir? “The Field Guide to Evil”’da yer yer dini öğeler yer almaktaydı. Sizce korku filmleri dini öğelerden beslenmeye devam mı etmeli, yoksa bu ezberci kalıbın dışına mı çıkmalı?

Dediğim gibi bu öğelerden beslenmek problem değil. Aksine zenginleştirici. Ama dini öğelerden nasıl beslendiğiniz önemli tabii. İyi bir korku filmi, içinde bulunduğu topluma, tabulara, statükoya isyan eden filmidir.

Filmografinize baktığımızda, genellikle uzun metraj filmlerinizin senaryo kısımlarında –“Baskın” haricinde- bir ya da birden fazla kişiyle birlikte yer alıyorsunuz. Son filminiz “The

Field Guide to Evil”’ın da senaryosunu eşiniz Elif Domanic ile yazdınız. Bir başkasıyla ya da başkalarıyla birlikte bir filmin yazım sürecinde yer almayı tercih etmeniz bir sebebi var mı?

Daha eğlenceli oluyor. Tek başına dağa tırmanmak veya denize dalmak sıkıcı geliyor bana.

Macerayı paylaşacak ve benimle paslaşacak birini bulmak benim için çok değerli.

“The Field Guide to Evil”da da gözlemlediğimiz kadarıyla, filmlerinizi de mekan kullanımını anlatım üzerinden şekillendiriyorsunuz. Sizce estetik kaygılar doğrultusunda mı yoksa anlatıma paralel olarak mı mekan kullanımı ön planda olmalıdır? Her ikisini birden başarabilmek mümkün müdür?

Mimar Louis Kahn, sinemanın büyük bir ölçüde mimarlıktan yani mekanlardan geçtiğini söyler. Ben her zaman mekanın filmde önemli bir karakter hatta neredeyse baş karakter olduğu filmler yapmaya çalışıyorum. Öyle filmleri seviyorum. Cronenberg’in “Shivers”ındaki o lüks site, “Shining”deki Overlook Hotel, Villeneuve’ün “Enemy”sindeki metropol şehir dokusu veya “Hansel ve Gratel”deki orman ve kurabiye ev gibi.

Her filminizde korku türü altında, Türkiye’de az görülen ya da

denenmemiş şeyleri denemeye çalışıyor ve hikayelerinizi bu biçimde şekillendiriyorsunuz. Bu tür yenilikleri uygulama aşamasında çekinceleriniz oluyor mu? Bu sebeple çok istediğiniz ancak yapamadığımız yenilikler söz konusu mu?

Çok teşekkür ederim bu tespit için. Tabii ki oluyor ama bu çekincelerin üzerine gidip, yer yer kaba bir estetik tutturmak pahasına, projeye bir “deneme” olarak yaklaşmayı çok değerli buluyorum. O denemenin sonunda gerçekten özgün bir ruh çıkıyor.

Kısa filmlerinizi ve “Baskın”ı bir kenara bırakırsak, özellikle son zamanlarda hikayelerinizi kadınlar üzerinden kuruyorsunuz. Erkek bir yönetmen olarak bunun size sağladığı avantajlar ve dezavantajlar nelerdir? Hikayelerinizi kadınları temel alarak yazmaya devam etmeyi düşünüyor musunuz?

Ben aslında kısıtlardan beri, “Baskın” da dahil olmak üzere aile üzerinden bir

şeyler yazarken buluyorum kendimi hep. Toplumun temel yapı taşı bana çok gizemli ve kutsal geliyor. Bu kutsallığa saldırmak, etrafından dolaşmak veya içini açıp incelemek büyük bir içsel macera. “My Grandmother”da ilk defa bir kız çocuğunun merkezde olduğu bir kısa film yapmıştım ve bu bana çok dokunaklı gelmişti. Aynı sene çektiğim “Kurban Bayramı”nda da öyle.

“Baskın” da aile ve tarikat üzerine bir film. Ama daha çok ülkemizdeki cinsiyet ve hiyerarşiyi hedef alıyor gibi geliyor bana. “Baskın”ın hem kisası hem de uzununda birkaç yıl maskülenliğin bataklığında cebelleştikten sonra, artık bir kadın hikayesi yapmayı çok istediğimi hatırlıyorum. Hem “Housewife”, hem “Peri”, hem de “Field Guide To Evil”daki çocuk yaşta anne olan kızın hikayesi bu şekilde çıktı ortaya.

“Çıplak” dizisi bizlere Türkiye’nin en cesur kadın dizisi olarak lanse edilmişti. Bunun üzerine sosyal medyada olumlu ve olumsuz birçok eleştiri okları size doğrultulmuştu. “Çıplak” dizisini düşündüğünüzde, sizin “Türkiye’nin en cesur kadın dizisi” tanımına karşı yaklaşımınız nedir? Aldığınız eleştiriler bu görüşü baltaladı mı ya da yüceltti mi?

“Çıplak”ı o kadar seviyorum ve bugün geldiği noktadan o kadar gurur duyuyorum ki, tarafsız bir açıklama yapamayacağım. “Çıplak” üzerinden hayatımda hiç almadığım kadar güzel övgüler aldım. Bütün ekip olarak almaya da devam ediyoruz. Tabii ki hem yapımcı Tabay Abbasoğlu hem BluTV hem başrolümüz Müge Bayramoğlu ve diğer oyuncularımız çok cesur bir işe imza attılar. Merve Gönem ile birlikte çok “öteki” bir proje yarattığımıza inanıyorum. Olumsuz eleştirilerin birçoğunun ne kadar muhafazakar ve boş olduğuna çok şaşırıyoruz gerçekten. BirGün’de Murat Tırpan’ın yazdığı “Çıplak” incelemesini okumanızı çok tavsiye ederim.

Son zamanlarda hem Netflix hem de BluTV bünyesine “Hakan: Muhafız” ve “Çıplak” dizileriyle dahil oldunuz. Dizi yapmak ve film yapmak arasındaki farkları düşündüğünüzde, bunların size sağladığı avantajlar ve dezavantajlar nelerdir? Hangisini kendinize daha yakın hissediyorsunuz?

Dizi de olsa, film de olsa fark etmiyor artık. Önemli olan senariste, yönetmene, oyunculara ve bütün ekibe belli bir özgürlük tanımak. Bu özgürlük çerçevesinde alınan risklerle

bir samimiyet yansıyor veya yansımıyor projeye. Bir işi sinema yapan veya yapmayan da bu samimiyet bence. Bu açıdan konuşursak BluTV’nin tarzını takdir ediyorum. Netflix’in de Amerika’daki çizgisini burada yakalamasını umuyorum. Ama Netflix çok büyük olduğu için işin içinde bin tane ayrı denge var. Ülkemizde bu işin iyice zor olduğunu görüyoruz.

“Çıplak”, Mirjam Orthen’in yönetmenliğindeki projeden sonra oyuncu olarak karşımıza çıktığınız ilk proje. Sinema ve TV sektöründe yönetmen sıfatıyla var olan biri olarak oyunculuğunuza dair neler söyleyebilirsiniz? Ayrıca kendinizin yaratmış olduğu bir projede oynamak nasıl bir histi, size nasıl sorumluluklar yükledi?

Yaptığım kadarıyla oyunculuktan çok keyif aldığımı söyleyebilirim. Özellikle sahnede diğer oyuncularla tabiri caizse aşık atmak ve kalbini açmak konusunda birbirine meydan okumak müthiş bir duygu. “Çıplak”taki ekip ruhumuz o kadar güzeldi ki sözünü ettikçe özlüyorum bak şimdi burada.

Türkiye’nin ilk erotik dizisi olma özelliği taşıyan “Çıplak”, malum tabulardan dolayı, çekim ve yayın süreçlerinde size

bazı sorunlar yarattı mı?

Her adımda yarattı tabii ki. Ama biz, bu sorunlara bizimle aynı yerden bakarak bu sorunları eğlenceye ve edebiyata çevirecek ekibi kurmak konusunda çok başarılıydık. Bence “Çıplak”ın olayı, setteki ve öncesindeki ekip ruhuydu.

“Çıplak” dizisinde teknik anlamda da Türkiye’de bir ilke imza attınız ve tüm bölümleri iPhone 11 ile çektiniz. Daha önce birçok film ve dizi projesi deneyiminizi göz önünde bulundurduğunuzda telefonla yaptığınız bu çekimler, estetik açıdan sizi doyurdu mu?

Bu proje özelinde, evet. Bu senaryoya iPhone’lar çok yakıştı. Zaten hayatı akıllı telefonda geçen bir kahramanımız var. Çoğu zaman WhatsApp üzerinden yaşıyor sosyallüğünü. Bu dünyayı telefonla çekmek, diziyi daha gerçekçi kıldı bence. Yer yer fazla noise olması, karanlıklarda falan görüntünün cam gibi olmaması hep işin estetiğine katkıda bulundu diye düşünüyorum. “Ya, bu ilk sezonda çok iyi olmuş ama 2. sezon olursa iyi bir kamerayla çekerseniz daha iyi olur” diyenlere hiç katılmıyoruz. Görüntü yönetmenimiz Orkun Gönem’e, iPhone tercihi için müteşekkirim. **APM**

AMA SEVİYORUM ANNEE!

Sizin de sevdiklerinize
armağan edeceğiniz binlerce hediye
LSV Dükkan'da...

online alışverişleriniz için

www.lsvdukkan.com

LÖSEV
KURULUŞUDUR

Keyif

88

En İyi 11 Oscarlı
Film Müziği Bestecisi

EN İYİ 11 OSCARLI FİLM MÜZİĞİ BESTECİSİ

İtalyan besteci
Ennio Morricone'nin
geçtiğimiz ay hayatını
kaybetmesi üzerine
11'lik liste yazımızı,
Oscar ödülü sahibi
müzisyenlere ayırdık.
İtalyan asıllı besteci
Morricone, 2016
yılında, 88. Oscar
Ödülleri'nde Tarantino
yönetmenliğindeki
“*The Hateful Eight*”
filmi için hazırladığı
müziklerle “En İyi Film
Müziği” dalında ödül
almıştı.

Selin Işık **ORHUNTAŞ**
selinorhuntas@gmail.com

GABRIEL YARED

Beyrut doğumlu sanatçı, müzikal yolculuğuna Fransız filmleri “Betty Blue” ve “Camille Claudel” ile başladı. İlerleyen zamanlarda yönetmen Anthony Minghella ile çalıştı. Oscar ve Grammy listelerine adını yazdırdı. Yared, 7 yaşındayken babasının yönlendirmesiyle akordeon çalışmalarına başladı. Çok yetenekli olmasına rağmen, müzik yapmak hayatının ikinci planındaydı. Onu cezbeden şey, müzik teorisiydi. Üniversiteden hukuk diploması aldıysa da 1969 yılında Fransa’da hayatı tamamen müzik oldu. Fransız besteci Henri Dutilleux’dan müzik kompozisyonu dersleri aldı. 1971’de amcasını ziyaret etmek için gittiği Brezilya’da Rio de Janeiro Şarkı Festivali’ne katıldı. Festivalde, Lübnan’ı temsil etti. Festival için özel olarak bestelediği şarkı, birincilik ödülü kazandı. Yared, ilerleyen zamanlarda Brezilya’nın çalışmalarını büyük ölçüde etkilediğini dile getirdi. Müzisyen üç kez Oscar’a aday gösterildi ve takvimler 1996’yı gösterdiğinde “İngiliz Hasta” filmi ile ödüle layık görüldü.

JOHN WILLIAMS

1932 doğumlu piyanist ve orkestra şefi olan Williams, modern çağın en önemli senfonik film müziği bestecilerinden biri. Kendisi beş Oscar, on yedi Grammy, üç Altın Küre, iki Emmy Ödülü'ne sahip. Williams, müziyen bir ailede doğmanın verdiği şansla yedi yaşında müzik yolculuğuna başladı. Piyanoyla kesişen yolu trompet, trombon gibi nefesli çalgılarla devam etti. Bu yolculukta hep dünyanın sayılı müzik okullarında eğitim gördü. İlk Oscar ödülü "Damdaki Kemancı" film müzikleri ile geldi. John Williams'a Oscar getiren çalışmalarından biri "Schindler'in Listesi" film müzikleri oldu. Film müziklerinin çoğunda Itzhak Perlman ile birlikte çalışsa da tüm dokunuşlar Williams'ın. Başarılı müzisyen, filmi izledikten sonra çok etkilendi ama yönetmenin teklifini geri çevirdi. "Benden daha iyisine ihtiyacın var." demesine rağmen Spielberg, "Biliyorum. Ama hepsi öldü" diyerek filminin müziklerini ona yaptırdı.

NICOLA PIOVANI

İtalya sinemasının en önemli kompozitörlerinden biri olan müzisyen, Federico Fellini, Nanni Moretti, Mario Monicelli, Roberto Benigni gibi yönetmenlerle çalıştı. Özellikle Roberto Benigni'nin birçok filminde müzikleriyle yer aldı. Liseyi bitirdikten sonra Roma Sapienza Üniversitesi'ne kaydoldu. Üniversiteyi bitirdikten sonra soluğu, Milan Verdi Konservatuvarı'nda piyano öğrencisi olarak aldı. 1967 yılında Yunan besteci Manos Hadjidakis'in orkestrasında yer aldı. Bugüne kadar 130'dan fazla filme müzik yapan besteci, 1998 yılında efsanevi film "Hayat Güzeldir" in müzikleriyle Oscar ödülüne layık görüldü. 2008 yılında 21. Cannes Film Festivali'nde, Fransa Kültür Bakanı, Piovani'ye Şövalye unvanı verdi.

HOWARD SHORE

Kanadalı besteci, listemizde Oscar dışında Grammy ve Altın Küre sahibi olarak yer alıyor. Kendisi dünyadaki soundtrack kültürüne önemli katkıları olan bir isim. Özellikle "Yüzüklerin Efendisi" serisine yaptığı müziklerle adından söz ettirdi. Aslında "LOTR" serisi dışında müziklerini birçok tanınmış filmde duyduk. Özellikle Kanadalı yönetmen David Cronenberg birçok filmde Shore ile çalıştı. Shore'un film müzikleri dışında bir de operası bulunuyor. 1986'da Cronenberg ile çalıştığı "The Fly" filminden etkilenerek 2008'de ilk kez sahnelenen operasını yazdı. 2001 yılında Oscar ödülünü "Yüzüklerin Efendisi: Yüzük Kardeşliği" filminin müzikleri ile aldı. Soundtrack'teki parçaları, kitabın bölümleriyle adlandırdı. Bu durum, kitaptan uyarılma filmler için önemli bir adımdı.

GUSTAVO SANTAOLALLA

Arjantinli müzisyen ve besteci. Meslektaşları arasından oyun müzikleriyle sıyrılıyor. Çeşitli film ve diziler için çalışmış olması dışında “The Last Of Us” için yaptığı müziklerle ne kadar yetenekli olduğunu kanıtladı. Onun ana enstrümanı gitar. Ama The Last Of Us’ın ana tema müziği için cümbüş kullandı. Bu da Santaolalla’nın sadece kendi topraklarınınkine değil Doğu’nun kültürüne de ne kadar hâkim olduğunu kanıtladı. Böylece birçok kompozitörden ayrıştı. Ayrıca iki sene üst üste Oscar kazanarak ismini tarihe yazdırdı. İlk Oscar ödülünü “Brokeback Mountain” ile ikincisini de ertesi sene, “Babil” filmi ile aldı.

A. R. RAHMAN

Rahman’ın film müziği yolculuğu 1990’da başladı. Başlarda Hint TV kanalları için reklam ve belgesel müzikleri yaptı. 1990 yılında, “Tamil” filmi ile film müziği kariyeri için ilk adımını attı. Daha sonra çeşitli dizi ve filmlere yaptığı müziklerle ismini duyurdu. Hatta sinefiller onu “Hintli Fahir Atakoğlu” şeklinde tanımlıyor. Oscar’da “Slumdog Millionaire” filmi ile birlikte rotamızı alışılmadık topraklara çevirdik: Hindistan’a! Hint sinema furcasını yeni nesle aşıl原因an bu film, müzikleriyle de büyük bir etki yarattı. A.R. Rahman, Hint sinemasında film müziği konusunda en tanınan isimlerden biri oldu. Ayrıca listenin kalanındaki meslektaşları gibi o da sadece Oscar’la yetinmedi, daha birçok ödül topladı. Küresel sinemaya katkısının yanı sıra, filmin başarılı olmasında da katkısı oldukça büyük.

7

MICHAEL GIACCHINO

Yeni neslin bir kısmı, bu müzisyeni video oyunlarından, bir kısmı da film müziklerinden tanıyor. Başarılı müzisyen, kariyerini şekillendirmeye üniversitede başladı. Liseden sonra New Jersey’de Görsel Sanatlar Okulu’nda film yapımcılığı ve film tarihi üzerine eğitim aldı. 1997 yılında profesyonel olarak ilk işini yaptı. 2004 yılında ilk kez Pixar ile “İnanılmaz Aile” filmi için çalıştı. Hepimizin bildiği “Yukarıya Bak” (Up) ile Oscar kazandı. “Yukarıya Bak” filminin sahnelerini, YouTube’da her romantik şarkının arkasında görüyoruz. Aslında film, gördüklerimizden fazlası. Film müzikleri de öyle... Michael Giacchino, animasyon filmlere müzik yapmak konusunda oldukça yetenekli. Her yaşta insanı ekrana kilitleyebilen animasyon yapımların müziklerinde onun imzası bulunuyor. Mesela “Ratatuy” da bunlardan biri. 2021 yapımı “Batman” filminde de onun müziklerini duyacağız. 2021’den önce, “Up” filmi için bestelediği “Married Life” ve diğerleriyle yetinebiliriz.

MYCHAEL DANNA

Kanadalı müzisyen, kendini “Batılı olmayan gelenekleri, orkestra ve elektronik müzikle harmanlamasıyla tanınan Akademi Ödüllü bir film bestecisi” olarak tanımlıyor. Müziğe bakışı, çalışmalarını anlatışı ise oldukça entere-san. Danna, müziğe yaklaşımının “müziği öykü anlatımının ayrılmaz bir parçası haline getirmek, sadece ekranda olanları tekrarlamak değil, yönetmenin vizyonunun deneyimini zenginleştiren beklenmedik bir boyut ve anlayış eklemek” olduğunu söylüyor. Film müzikleri konusunda da hikâyenin kalbi sarması ve müziğin de buna uygun olması gerektiğini düşünüyor. Herhalde bu düşünceleri onun yolunu “Life of Pi” ile kesiştirdi. Kanadalı yazar Yann Martel’in romanından uyarlanan filmin müziklerini üstlendi. Kanadalı besteci, 1978 yılında başladığı müzisyenlik kariyerine onlarca film sığdırdı.

8

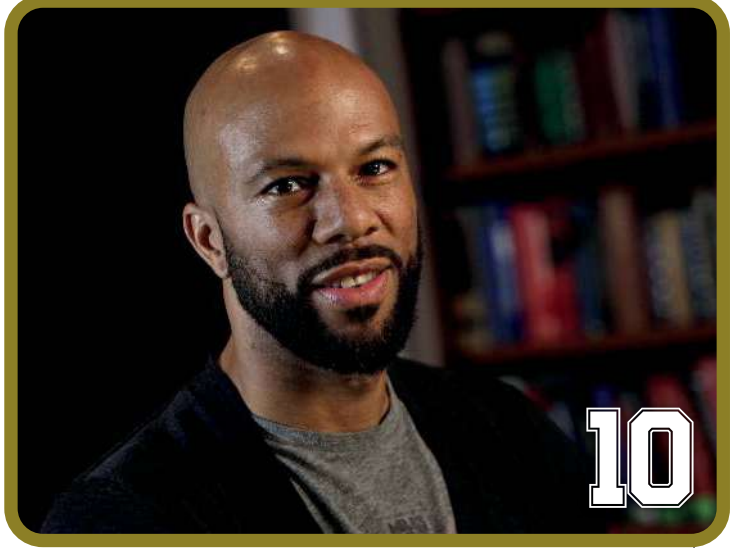

ALEXANDRE DESPLAT

Çoğu müzisyen gibi müzik hayatına erken yaşta başladı. 5 yaşında piyano çalmayı öğrendi. Ardından flüt ve trompet çalmaya başladı. Fransız müzisyen, sanatı için ülkesinin sınırları dışına çıktı. ABD'li ve Güney Afrikalı müzisyenlerle çalıştı ve onlardan ilham aldı. Hollywood filmlerinde de çalışan Desplat'ın 5 Oscar, 6 BAFTA adaylığı, 9 Altın Küre ve 2 Grammy adaylığı bulunuyor. Sıcak renklerin hâkim olduğu Wes Anderson yönetmenliğindeki "Büyük Budapeşte Otel" ile 2017 yapımı, Guillermo del Toro filmi "Suyun Sesi" ona, En İyi Film Müziği kategorisinde Oscar ödülü getirdi.

COMMON

Lynn sahne adıyla bilinen Amerikalı sanatçı Common, listedeki diğer isimlerden farklı alanlarda çalıştı. Üniversitede burslu olarak işletme okudu. Rap sanatçılığının dışında, kariyerinde oyunculuk ve yazarlık da var. 1992'de ilk albümünü yayınladı. 1994'teki albümü için ağır eleştirilere maruz kaldı ama üretmeye devam etti. 2000 yılında çıkardığı albümle birlikte sesini duyurmaya başladı. 2003'te Grammy kazandı. Çeşitli filmlerde ve dizilerde rol aldı. Bu esnada 2014'te James Bevel'la birlikte rol aldığı "Selma" filmi için John Legend ile birlikte yaptıkları "Glory" şarkısı ona Oscar getirdi.

ELTHON JONH

73 yaşındaki müzik dehası, piyano ile tanıştığında sadece 3 yaşındaydı. Müzisyen bir aileden gelse de 15 yaşına kadar profesyonel bir müzik kariyeri olmadı. 15 yaşında ailesinin gözetiminde bir barda hafta sonları piyano çalmaya başladı. Eurovision'un ilk yıllarında İngiltere adına yarışmaya katıldı. 1970'li yıllarda artık uluslararası bir müzisyendi. Birçok ünlüyle birlikte sahne aldı. Çok yakın arkadaşlarının AIDS yüzünden ölmesi üzerine AIDS Vakfı'nı kurdu. 1995 yılında ilk Oscar ödülünü aldı. 2020 yılında, kendi müzikal kariyerinin filmi "Rocketman"de Bernie Taupin'in seslendirdiği "I'm Gonna Love Me Again" şarkısı ile Akademi Ödülü aldı. Müzisyenin Oscar dışında birçok Altın Küre ödülü de bulunuyor. Ödül töreninde piyano başında seslendirdiği şarkı ve sahne şovu geceye damgasını vurmuştu.

Hepimiz (Aynı) Evde miyiz? Yoksa Yalnızca Papa ve Kraliçe mi?

HOME MADE

Yönetmenlerin biçimsel ve anlatısal yaklaşımlarındaki çeşitliliğe karantina koşullarının zorlayıcılığı eklendiğinde ortaya birbirinden oldukça farklı ama bir şekilde birbiriyle ve bizimle konuşmayı başaran 17 film çıkmış.

Neslihan **İMAMOĞLU**
imamogluneslihan@gmail.com

30

Haziran'dan itibaren Netflix'te gösterimde olan "Homemade"ın fragmanı şu cümle ile başlıyor: "Hepimiz evdeyiz". Dünyanın farklı yerlerinden ünlü yönetmenlerin ve oyuncuların karantinadayken çektiği, evde başlayıp evde biten kısa filmler bilimkurgudan müzikale, korkudan belgesele birçok türün imkânlarından faydalanmış, drone'dan cep telefonuna evde bulunan araçlarla şehirlerin değişen karantina kuralları altında çekilmiş. Yönetmenlerin biçimsel ve anlatısal yaklaşımlarındaki çeşitliliğe karantina koşullarının zorlayıcılığı eklendiğinde ortaya birbirinden oldukça farklı; ama bir şekilde birbiriyle ve bizimle konuşmayı başaran 17 film çıkmış.

Kısa filmlerin birçoğunun kendine özel bir başlığı olmasına rağmen, Netflix'te "Homemade" çatısı altında yönetmen isimleriyle yer alıyorlar. Homemade'ın "Cricket" isimli bölümü demek yerine "Kristen Stewart" bölümü demenin daha dikkat çekici olduğu şüphesiz. Filmleri istenen sırayla izlemek mümkün, istenen sırayla anlatmak da tabii:

"BUNLAR ZOR ZAMANLARSA KİMIN İÇİN ZOR?"

Seri, Fransa'nın salgından en çok etkilenen bölgesinde Seine-Saint-Denis ilinde çekilen Ladj Ly filmiyle başlıyor. Karantinada bir çocuğu, ardından çocuğun drone'u aracılığıyla önce yüksek suç oranı ile tanınan bir toplu konutun sakinlerini, sonrasında karantinada sokakları ve sokaktakileri dikizliyoruz. 6 dk'lık bu kısa filmde yönetmene "Sefiller" (2019) filminde Buzz karakterini canlandıran oğlu (Al Hassan Ly) eşlik ediyor. Herkesin evde olmadığını, herkesin muhteşem evlerde olmadığını da gösteren film "Bunlar zor zamanlarsa kimin için zor?" diye soruyor.

"KISITLAMA RUHA ÖZGÜ BİR DURUMDUR."

Acaba Papa ve Kraliçe için zor olabilir mi? "Gençlik" (2015), "Muhteşem Güzellik" (2013) filmleri ve özellikle başroldeki Jude Law ile büyük ilgi uyandıran "The Young Pope" (2016) ve "The New Pope" (2019) dizilerinin yönetmeni Paolo Sorrentino, serinin bir önceki filmine cevap verircesine iki önemli figüre; Kraliçe ve Papa'ya odaklanıyor. "Düşünsenize, dünyanın çoğu özgürlüklerinden mahrum kalmayı, evde tıkalı kalmayı, ikimizin her gün yaşadığı şeyi öğreniyor" diyen Kraliçe'ye "Eh, bence tam olarak aynı şey değil. Onların 50 m²'si

bizimse 500 dönümümüz var" diyor Papa. "Aslında aynı şey. Kısıtlama ruha özgü bir durumdur" diyerek karşı çıkıyor Kraliçe. İnancı ve yönetimi temsil eden bu iki figürü oyuncağa dönüştüren yönetmenin mizah ve hiciv yeteneği bize karantina üzerine çok şey söylerken sınırlı imkânlarla rağmen elde edilen başarılı mizansen de keyif veriyor.

"TALİHİMİZİN FARKINDA OL, ŞÜKRET"

Kraliçe'nin bıraktığı yerden Rachel Morrison devam ediyor. Kocaman evinden, büyük bahçelerden Kraliçe'ye değil ama beş yaşındaki oğluna bir video üzerinden sesleniyor; ne kadar şanslı olduğunun

dönecek olursak; acaba kendi evinde olmayanlar için mi daha zor zamanlar bunlar?

“LÜTFEN PENCERENDEN BAKABİLİR MİYİM?”

Ya da evini başkalarıyla paylaşmak zorunda olanlar için mi? Rungano Nyoni'nin hikâyesini telefon mesajları üzerinden anlatması, dijital mecralar aracılığıyla sosyalleşmek zorunda kaldığımız bu dönem için esprili olsa da bir süre sonra sıkıcı bir hale dönüşüyor. “Bir Çift Karantındayken Ayrılır Çok Komik” isimli yazışmalar silsilesinin belki de en komik cümlesi: “Lütfen pencerenden bakabilir miyim?”

“NEDEN CAM KIRILMA SESİ DUYDUM?”

Burada sözü, karantinaya çocukların penceresinden bakan yönetmenler devralıyor. Natalia Beristáin, 5 yaşındaki kızının karantinada geçirdiği vakitten bir kesiti izleyici ile paylaşıyor. Küçük kızın yalnızlık ve gündelik işlerle baş etme çabası, evle mücadelesi ve onun her köşesini oyun alanına dönüştürmesi keyifle izleniyor.

“KARDEŞİMİN ODASI ÇOK UZAK”

“Kefernahum” (2018), “Karamel” (2007) gibi filmleriyle tanınan oyuncu, yönetmen Nadine Labaki ve oyuncu eşi Khaled Mouzanar da bu süreci küçük kızları aracılığıyla anlatıyor. Mouzanar tek planda sahneyi çekmeye çalışırken kardeşinin odasının çok uzak olduğunu söyleyen küçük kız, oyunculuk yeteneğini sergiliyor. Covid-19 ile ilgili haberler duyulduğunda “Çıkarın beni buradan” diye bağırması ile herkesin sesi oluyor.

“TEK İSTEDİĞİM BİR MONİTÖR”

Karantinada aileye ve çocuklara odaklanan bir başka yönetmen “Hayatımın Çalımı Beckham” (2002), “Gelinim olur musun?” (2004) gibi filmleriyle tanınan Gurinder Chadha. Chadha, diğer filmlerden farklı olarak Covid 19'un ölümcül yüzünü bizden saklamıyor. Seride kayıplardan bahseden nadir filmlerden biri. Belgesel niteliğindeki filmde sözü daha çok çocuklarına veriyor. Daha önce annelerinin çekmiş olduğu filmlerde oynayan çocuklar bize aile yaşamlarını, annelerini ve karantinayı anlatıyor. Annelerinin koyduğu ekran yasağı ise en büyük dertleri.

farkında ol diye. Birçok filmin görüntü yönetmenliğini üstlenen Morrison'ın kendi çocuklarıyla çektiği yaklaşık 5 dk'lık bu filme görselliğinden aldığı güç yetmiyor.

“KAÇACAK HİÇBİR YERİM YOK”

Bir başka video mektup da Johnny Ma'dan. Meksika'da yaşayan ve orada karantinaya giren yönetmen Çin'deki annesine belki de hiç ulaşamayacak bir mektup olarak bu videoyu çekiyor. Dünyü ve yarını daha çok düşündüğümüz bir bugün için annesinin tarifiyle mantı yapıyor. Doğa ve yemek üzerinden, aile ve gelenekten sosyal medya ve samimiyezsizliğe uzanan birçok konuya değiniyor.

“BEN İYİYİM! KENDİ EVİMDEYİM”

“Tony Manero” (2008) ve “Ema” (2019) gibi filmlerden karakter yaratımı konusundaki başarısını bildiğimiz Pablo Larraín 11 dk'lık “Last Call”da da karşımıza ilginç bir karakter çıkarıyor. Huzurevinde, orada çalışan görevlinin yardımıyla eski kız arkadaşını arayan yaşlı bir adamı izliyoruz. Bilgisayar üzerinden kaydedilen film, diyaloglardaki mizahı çekim tekniğine de yansıtıyor. Karantinayı konu alan, karantinada çekilen bir filmde yaşlı insanların anlatılması ve karantinaya girilen ev dışında bir mekânın seçilmiş olması önemli. Filmde adamın eski sevgilisi “Ben iyiyim! Kendi evimdeyim” diyor. İlk soruya

“TÜM BUNLAR BİTTİKTEN SONRA İLK YAPMAK İSTEDİĞİM ŞEY HERKESE KOCAMAN SARILMAK”

David Mackenzie de iki çocuğunu kameraya alıyor. Özellikle 16 yaşındaki kızın kaygılarına, yeni gündelik rutinine, kardeşi, yakın çevresi ile ilişkilerine bakıyoruz. Sosyal mesafe kurallarına uygun selamlaşma, pencereden sokağa muhabbet etme gibi durumlardan bunalan ve tüm bunlar bittikten sonra tüm sevdiklerine sarılmak isteyen kızla özdeşleşiyoruz.

“ANNE DIŞARI ÇIKABİLİR MİYİM?”

Antonio Campos da iki çocuklu bir aileyi anlatıyor ama onun hikâyesi çocuğun değil ebeveynlerin perspektifinden. Virüsü korku filmi formatı üzerinden eve gelen yabancı metaforu ile anlatıyor Campos. Simgelerle dolu bir gerilim filmi olmasıyla serideki filmlerden farklı bir yerde duruyor.

“BURADA YAPMAYA ÇALIŞTIĞIMIZ DANS ETMEK, KAÇMAK DEĞİL”

Başka bir farklı tür denemesi ise Sebastián Lelio'dan. “İtaatsizlik” (2017), “Muhteşem Kadın” (2017), “Gloria” (2013) gibi çok beğenilen filmlerin yönetmeni, ev hapsini anlatmak için müzikali seçiyor. Gelebilecek eleştirilere de filmde cevap veriyor. Hem de yalnızca janr seçimi üzerinden değil. Diğer filmlerin görmezden geldiği ayrıcalıklı bir zengin evinden film çekmenin sorumluluğunun da farkında olarak.

“Burada yapmaya çalıştığımız dans etmek, kaçmak değil” diyor ve evlerde sıkışıp kalma durumumuzu ve virüs nedeniyle değişen beden mekân algımızı anlatmak için dans ederek mekânda sıvılaştıran bir beden imgesini seçiyor. Oyuncunun performansı, sözler ve koreografi de eklenince ortaya oldukça başarılı bir iş çıkıyor.

“YER ÇEKİMİ BOZULMALARININ SÜRMESİ ÇOK MUHTEMEL”

En son “Anaokulu Öğretmeni” filminde (2018) ve “The Deuce” (2017-2019) dizisinde izlediğimiz başarılı oyuncu Maggie Gyllenhaal, ilk yönetmenlik denemesi olan bu kısa filmde oldukça distopik zamanları daha da ileri boyuta taşıyor. Yerçekimini etkileyen bir virüsü ve yalnız yaşayan bir adamın nesnelerle ve doğa ile kurduğu ilişkiyi gösteren filmde eşi Peter Sarsgaard oynuyor.

“SANKİ KAÇAMIYORUM”

Seride yönettiği film ile yer alan bir başka oyuncu ise Kristen Stewart. Daha önce de birkaç kısa film denemesi olan ünlü oyuncu, uyku ile uyanıklık arasında, yorgun, stresli, kaygılı bir yüz ile yönetmenliğini değil ama oyunculuk yeteneğini gösteriyor. Film yeni, farklı bir şey söylemiyor fakat annesine çektiği video mektupta kaçacak yeri olmadığını söyleyen Ma'ya da yanıt veriyor: “Sanki kaçamıyorum.”

“BENDE BİR SORUN VAR, BANA SÖYLEMİYORSUN”

Bazen de kendinizle yaşamak zorunda kalırsınız. Benzer bunalımları, evde yalnız kalma halini anlatan ve kamera karşısına da yine kendisi geçen diğer isim ise “Victoria” (2015) ile hayranlık uyandırmış olan Sebastian Schipper. Tek başına bir hafta sonu çektiği film, tüm bu hikâyeye çok klişe bir yerden yaklaşmış olsa da mizahi yaklaşımıyla izleyiciyi çekiyor.

“BÖYLE DEVAM EDERSE YARIN NELER OLUR?”

Naomi Kawase, kadrına yalnızca evi almıyor. Biraz uzaklara gidebiliyor. Ev ve çevresinde çekilen filmin diğerlerine oranla oldukça soyut ve şiirsel bir anlatımı var. Bugünü anlatmaktan çok yarını merak ediyor.

“ŞİMDİ EVE GİDİYOR, BENİM GİBİ, SENİN GİBİ, HEPİMİZ GİBİ”

Serinin son filminde ise ilk filmdeki gibi kente yüksekte bakıyoruz. Bu kez sosyo-ekonomik düzeyi düşük bir kenti değil oyuncuların evini, Hollywood’u geziyoruz. “Gece Yarısı Sokakta Tek Başına Bir Kız” (2014) ile bilinen Ana Lily Amirpour’un bu kısa filminde Los Angeles’ta bisikletli bir kadını farklı perspektiflerden bakarak takip ediyoruz. Bisiklet turuna anlatıcı eşlik ediyor, hikâyeyi Cate Blanchett’in sesinden dinliyoruz. Karantina altındaki Los Angeles’ı farklı bir perspektiften görmek zevk verse de ayrıcalıklı bir yerden “herkesin eve döndüğünü” söyleyen sese inanmak çok zor. Nihayetinde tüm dünyayı etkileyen bir virüs bizi evlerimize kapattı ama şanslı azınlıktan olanlar, diledikleri zaman çıkıp eve dönme özgürlüğüne sahip. Yapımcılığını The Apartment Pictures’tan Lorenzo Mieli ile Fabula’dan Juan de Dios Larraín ve Pablo Larraín’in üstlendiği “Homemade” hiçbir şey için olmasa bile dünyanın farklı yerlerinden oyuncu ve yönetmenlerin hayatlarından sundukları kesitlere göz atmak için izlenebilir. Kısıtlı prodüksiyon imkânı ile korkudan müzikale farklı türlerde film çekilebileceğini, aynı hikâyenin çok çeşitli şekillerde anlatılabileceğini görmek de keyifli. Hepsinden önemlisi, küçük bir çocuğun mimğinde ya da bir eşyanın başkasının evindeki yerleşiminde kendinden bir şeyler bulmak, yalnız olmadığını hissetmek. **APM**

"AAAAAH YANMIŞIM BEN!"

ÇIPLAK

Çıplak, seyirciyi gözetleyen konumuna sokarak özneyi nesneleştirir.

Eylül'ü metalaştırır; psikolojisinden, hislerinden, cinsel hazzından, isteklerinden çok, elle tutulabilirliğiyle, maddesiyle ilgilenir.

Zeynep **SARHAN**
zeynepsarhan@hotmail.com

Bu ülkede yaşamının bir kadın olarak zorluğunu her gün kirpiğimize kadar hissettiğimiz günler yaşıyoruz. Her gün bir erkek; bir kadının bedeni, ruhu, her şeyi üzerinde söz sahibi olmaya çalışıyor. Ülkemizde yapılan sinema filmleri; erkek bunalımı, erkek hassaslığı, erkeğin çıkmazı, baba-erkek çatışması üzerine kurulurken bir kadın hikâyesi anlatmaya kimsenin ne estetiği ne de alt yapısı elveriyor. Özellikle kadın cinselliği, kadının haz isteği, kadının erotizmi çok az sağlıklı örnekle karşımıza çıkıyor.

Örnekler o kadar az ki Emin Alper'in

en son filmi "Kız Kardeşler"de iki kadın karakterin yayık yaparken konuştukları cinsellik, hem ritimsel açıdan hem cümlesel açıdan biz sinema izleyicilerinin gözünde değer kazanıyor. Öfke anlatısı ise Ceylan Özgül Özçelik'in "Cadı Üçlemesi" adını verdiği üçlemesinde şu an iki tanesini izlediğimiz şekliyle vücut

buluyor. Özçelik, "13+" adlı kısa filminde kız çocuğundan hareketle, "Ankebût" adlı belgeselinde ise kadından hareketle erkek egemen anlatıların üzerine üzerine yürüyor. Bu iki yönetmen de karşımıza hiçbir şekilde "en iyi kadın hikâyesini anlatacağım" reklamıyla çıkmıyorlar. Anlatılarının geldiği yere sahip çıkıyorlar

elbette fakat bu yorumu izleyiciye bırakıyorlar. Daha eskiye gidersek, Atıf Yılmaz'ın Müjde Ar simgesiyle kadın bakış açısıyla filmler yaptığını görürüz. Yılmaz; bastırılan, örselenen kadının bağımsız cinsel hazzını o devirlerde kendi orijinal sinema diliyle anlatmaya çalışmış ve bunda da başarılı olmuş bir yönetmen.

Can Evrenol, BluTv'de gösterilen, dizi formatında çektiği "Çıplak" anlatısında göstere göstere "inanılmaz bir kadın hikâyesi çekiyoruz" cümlesini bize hissettiriyor. Peki, bir kadından yola çıkılarak anlatılan "Çıplak", seyirciye ne vadediyor? Eylül adlı bir kadın karakteri vadediyor. Eylül'ü ilk kez yakın plan ruj sürerken ve sakız patlatırken görüyoruz, ilk gördüğümüz yer Kadıköy. Arka müzik ise Ekin Beril'in Pinhani cover'ı, "Ben Nasıl Büyük Adam Olacam". Şarkı sözlerinin şu kısmı alınmış: "Görmezdim önümü görmezdim/ Okudum yıllarca hep okudum/ Okumaktan boynumu büktüm yoruldum/ Bilmezdim adımı bilmezdim/ Aradım her şehirde aradım/ Koştu dere tepe aştım dolaştım/ Kimin uğruna/ Ne uğruna" Bir diziyeye konan hiçbir imge, hiçbir söz, hiçbir bakış tasarlanmadan konamaz. Eylül'le ilk karşılaştığımız anda çalan bu müzik de onun hakkında bilgi edinmemizi sağlar. Eylül; okumuş, yorulmuş, adsızlaşmış, ne uğruna yorulduğunu da bilmeyen bir kadın profilinde çizilmiş. Bu ülkede yaşayan bireyler olarak buradan gitme hayali hepimizde mevcut. Burada tutunamayan, kendini gerçekleştiremeyen, rahat olamayan herkesin yurt dışı hayali var. Eylül'ün de önceleri İtalya, daha sonra sürekli "Galler'e gideceğim ben" dediği bir ütopyası var. Kaçış çizgisine kadar ne yaparsa para için yapıyor ve kendini duygusuzlaştırıyor. Nereye kadar duygusuzlaşabildiği ise dizinin içinde gizli. Gözlere bakamama imgesi, canı yanıp ağıladığında bu ağlayışın aslında

canının yanmasına olmaması da anlatının basitliğinden kaynaklı.

Eylül'ün eskort olarak gittiği "Bekarlığa Veda" partisinde yaşadıkları, orada tanıştığı insanlar ve o insanlarla geliştirdiği ilişkiler, dizinin ana motifi. Fakat ana konudan öte, iPhone 11 pro max'la çektikleri dizinin çekiliş tarzına bakmak gerek. Çünkü edebiyatta da sinemada da anlatım dili her şeydir. Feminist film kuramcısı Laura Mulvey "Görsel Haz ve Anlatı Sineması" adlı makalesini 1973'te yazmış. O makalenin "İmge Olarak Kadın, Bakışın Taşıyıcısı Olarak Erkek" adlı başlıklı bölümünde, sinemada kadının hem bakılan hem de teşhir edilen bir konumda olduğundan bahseder. Biz Eylül'ü çoğunlukla alt açıdan, kafası kesilip dans ederken vücuduna odaklanılan, poposuna zoom yapılan bir vaziyette izleriz. Kameramız kadının özgür olduğunu, her cinselliği para karşılığı da olsa kendisi isteyerek yaşadığını göstermektense bize eril bir bakış sunar. "Çıplak", seyirciyi gözetleyen konumuna sokarak özneyi nesneleştirir. Eylül'ü metalaştırır; psikolojisinden, hislerinden, cinsel hazzından, isteklerinden çok elle tutulabilirliğiyle, maddesiyle ilgilenir. Bakmadaki hazzı inşa edişin sorunlu olduğu görülüyor. Anlam, her açıdan kadına doğruluktan çıkıp erkeğe doğruluğa indirgeniyor. Mulvey, kadının sinemada anlam yapıcı değil anlam taşıyıcı olduğundan bahseder. Biz de Eylül'ü izlerken erkeklerin dünyasına ayak uyduran, onlarla var olan, onların isteklerini yerine getiren, erkeğin rüzgârına göre meyleden bir karakter izleriz. Anlamın yamukluğu dizinin her tarafına yansımış vaziyettir. Dizinin seyircisinin kadın da olduğu unutulup bakışını erkek egosuna tabii kıldığını söyleyebiliriz.

Dizide farklı cinselliklerden zevk alan karakterler de yan hikâyelerle

işleniyor. Kadını bağlayarak zevk almaya çalışan, kendi bağlanıp köpek olup kadının ona itaat etmesinden zevk alan Engin Bey karakteri, evlenmesine günler kala üçlü seks yapmak isteyen karakterler... Bu karakterlerin dizide ya da filmlerde var olmasında hiçbir sorun yok elbette. Can Evrenol da bu karakterlerin çoğunun tanıdığı insanlar, hikâyelerini birbirlerine eklediği insanlar olduğundan bahsediyor. Bir karakterin karikatürize edilmesi, karakterliğinden çıkıp tiplleştirilmesi ve bu tiplleştirilmenin eleştiri mahiyetinde olmaması, gerçekten inanılarak oluşturulmasının diziye avamlaştırdığını söyleyebiliriz.

Bunların haricinde dizinin seyirciyi sorgulattığı farklı boyutları da var. Evlilik denen olayın ekonomik olarak üst tabakada olan insanlarda da yalanla dolanla sarmalandığı, kalbin yerini yine maddesel bir mevkinin alması, Eylül'le babasının ilişkisi, Eylül'le telefonda sürekli küftüğü adamın ilişkisi... Bütün bunları düşündüğümüzde "Aaaaah yanmışım ben" şarkısında dans eden Eylül, göz kırpan, ağlayabilen, kusabilen, çişini yapan Eylül; mastürbasyon yapan, bela okuyan, küfreden Eylül gerçekten yanyor mudur? Çevresini kuşatan eril her şeye karşı, aile sarmalında babaannesine karşı gelen Eylül'ün çıkışı yurt dışı mıdır? Eylül, bu dizinin göstergeler dünyasında belki bir öznenen ziyade nesneleştirilmiştir fakat tüm bunları bir tarafa bıraktığımızda Eylül imgesinin içinde yanan ateş alevlenip tüm diziyi de yakacaktır, yakmalıdır. **APM**

"KOL BOZUK!" PES ARTIK

Baş rollerinde **Erkan Kolçak Köstengil** ile **Bülent Şakrak**'ın yer aldığı YouTube dizisi "**Pes Artık**", Türkiye'de yeni yeni kendini gösteren mini dizi projelerinden bir yenisi. Tek mekanda geçen, absürt komedi türündeki bu yapım, bazı hatalarına rağmen, pandemi döneminin başarılı yaratımlarından.

Sefer **GÜMÜŞ**
gmsefer9@gmail.com

Erkan Kolçak Köstengil'in pandemi sürecinde ev ortamında hazırladığı mini dizi "Pes Artık", Youtube üzerinden izleyenlere sunuldu. Dizi, ortalama on beşer dakikalık dokuz bölümden oluşuyor. Konu itibarıyla Erkan Kolçak Köstengil, Cihangir'de tek başına yaşayan bir tiyatro oyuncusu. Kan kardeşinin, memleketinden İstanbul'a iş için gelmesi ile olaylar zinciri başlıyor. Bülent Şakrak, Ertan Saban ve Hera'nın yer aldığı dizide Alper Baytekin de konuk oyuncu olarak karşımıza çıkıyor. Diziyi diğer projelerden ayıran unsurlardan ilki, YouTube üzerinden ücretsiz bir şekilde izleniyor olması. Ayrıca dizinin süresi de konu ve hikayenin ritmi ile uyumlu bir şekilde.

"Pes Artık", Erkan Kolçak Köstengil'in yaptığı ilk internet dizisi değil. Daha öncesinde Onur Ünlü imzalı "Görünen Adam" projesinde başrolde oynamıştı. Ayrıca "Çukur" dizisinde Vartolu karakteriyle de son zamanlarda televizyon dizileri içinde en popüler olmuş karakterlerden birine hayat verdi.

Dizinin bir diğer başrol oyuncusu, tiyatro

kökenli Bülent Şakrak, "Yılan Hikayesi", "Kınalı Kar", "Arka Sokaklar" gibi isminden fazlaca söz ettiren dizilerde yer aldı. Ayrıca yine Onur Ünlü yönetmenliğindeki "Dudullu Postası"nın kadrosunda da bulunuyor.

"Acı Kiraz" filminde Bülent Şakrak ile aynı projede yer almış olan Ertan Saban da "Pes Artık"ta ikiliye eşlik etmekte. "Limonata",

“Çiçero” gibi projelerde yer alan isim, son zamanlarda “Avlu”da oynadı. Hera ise dizide yer alan oyuncu köpek. Hikayede çok baskın olmasa da önemli bir yere sahip.

Tek mekanda, tek ve sabit bir kamera ile çekilen dizi, doğal oyunculuk ile birleşince izleyiciye adeta bir tiyatro oyunu seyrediyormuş hissi veriyor. Zaten Erkan Kolçak Köstengil’in canlandığı karakter de tiyatro oyuncusu olduğu için birkaç kez William Shakespeare’in oyunlarından sahneler canlandırılıyor ve sıkça usta isimlerin oyunlarından söz ediliyor. Dizi, oyunculara sorulmak istenen birçok soruyu da ekranlarda dile getiriyor. Bülent Şakrak’ın karakteri televizyon izleyicisi konumunda iken Erkan Kolçak Köstengil de oyuncu camiasını temsil ediyor. “Oyuncular biraz şey mi?”, “Kaç tane ünlü tanıyorsun?” gibi soruları sıkça soran Şakrak, tiyatro oyuncularını televizyonda görmediği için başarısız olduklarını düşünüyor. Şakrak; yüzeysel, kolay yoldan para kazanmanın peşinde, erkek erkek bir tipken Köstengil; sanata gönül veren, daha derinlikli ve entelektüel bir karakterle karşımıza çıkıyor.

Senaryo, yönetmenlik, sanat tasarımı, görüntü yönetmenliği, kamera ve ışık işlerinde de Köstengil yer almakta. Tamamen minimal ve bir kısa film edasıyla, herkesin her işi yaptığı bir ekipten oluşan dizinin kanalı, sadece “Pes Artık” için açılmadı. Kanalin, hakkında kısmında daha fazla yeni mini dizinin geleceği yönünde açıklamalar var. Kanal sayesinde televizyonda kendilerini tam anlamı ile gösterememiş başarılı oyuncuların, daha özgür olduğu projelerin çıkacak olması seyirciyi de heyecanlandırıyor. Diğer dizilerin izleyici ile buluşması, bütçe de göz önünde bulundurulursa “Pes Artık”ın izlenme oranına bağlı gibi duruyor.

Diziden detaylıca bahsetmek gerekirse

Bülent Şakrak, bir uyuşturucu mafyasını dolandırıyor ve bundan dolayı kendisini arkadaşının evinde kısılmış bir şekilde buluyor. Mafyanın köpeğini ve parasını çalan Bülent Şakrak, misafir olarak geldiği kan kardeşi Erkan Kolçak Köstengil’in evine yerleşiyor. Köstengil ise bu durumdan her ne kadar memnun olmasa da arkadaşını kovamıyor ve elinden geldiğince misafirperver bir şekilde ağırlıyor kendisini. Bu durum Erkan Kolçak Köstengil’den çok onun sevgilisi Aynur’u rahatsız ediyor. Çünkü Aynur, lise döneminde Bülent Şakrak ile “bir teneffüs” sevgili olmuş ve sonrasında ondan ayrılmış. Fakat Bülent Şakrak için durum aynı değil. Hatta Aynur’u hayatının aşkı olarak görüyor. Sevgilisi ile arkadaşı arasında kalan Köstengil için durum epey zorlaşıyor. Fakat Bülent Şakrak’ın başı belada olduğu için evi terk etme gibi bir düşüncesi yok. İkili, evde durduğu süre zarfında oyun konsolunda futbol oynuyor. Dizinin ismi de zaten buradan gelmekte. Oynadıkları oyun, dünyaca popüler olan PES. Kapıcı rolüyle karşımıza çıkan Ertan Saban ise ikili oyun oynarken içeri giriyor ve spikerlik yapmaya başlıyor. Mafyadan kaçan Şakrak yüzünden tesadüfen kapıcının da başı belaya giriyor ve o da hikayenin 3. kişisi oluveriyor. Bu

üçlü ve mafya babası ile onun yardımcısı rolleriyle karşımıza çıkan Alper Baytekin dışında yer alan diğer karakterlerin yalnızca seslerini duyuyoruz.

“Pes Artık”ın, bir komedi dizisi olmasına rağmen kuvvetli esprilere sahip olduğu söylenemez. Güldürü unsuru daha çok Bülent Şakrak’ın karakteri üzerinden ve yine çoğunlukla küfürler ile sağlanmakta. Bu durum zaman zaman izleyenleri rahatsız edecek düzeyde, denebilir. Müzik seçimleri başarılı olsa da bazı noktalarda yersiz bir şekilde abartılı. Özellikle kapıcının yer aldığı sahnelerde, bu anlamda aşırıya kaçılmış. Dizinin aydınlatmasında da ışık devamlılığı sorunları, patlama gibi bazı başarısızlıklar söz konusu. Tek bir mekan ve ufak bir odada sabit bir kadraj ile çekilmiş bir dizinin ışıklarında hata olmaması gerekirdi diye düşünmeden edemiyor insan. Özetle dizi, yenilikçi tarzı göz önünde bulundurulduğunda gayet iyi, fakat eksikleri de oldukça fazla. Kanalin vaatleri doğrultusunda devamı gelecek olan mini dizilerde, bu hataların giderilmesi ve küfre yaslanan espri anlayışının yok edilmesi, daha başarılı ve adından söz ettiren projelerin ortaya çıkmasını sağlayacaktır. **APM**

Nuray ÇİFTÇİ
bulutbebek@gmail.com

My Fair Lady

Asıl şu Higgins'in yontulması gerek!

“*My Fair Lady*” filmini her izlediğimde böyle düşünüyorum. Erkek izleyicilerin de benzer düşüncede olduğunu umarak...

George Cukor’ın 1964’te yönettiği klasikleşmiş yapım “My Fair Lady”, özellikle basit bir eğlence müzikal gibi görünüp insanları çeşitli konularda tartışmaya itmesiyle değerli bir film. Eskilerden en sempati duyduğum kadın oyuncu Audrey Hepburn’ün varlığı, filmin ikinci değerli yanını oluşturuyor bence. Üçüncü değerlilik ise André Previn sayesinde her müzikalde kolay kolay bulamayacağınız şekilde, her şarkının, evet, gerçekten her şarkının üst düzey kalitede olması.

Bernard Shaw, mitolojideki Kıbrıslı heykeltıraş kral Pygmalion’un Afrodit tapınağında dua ederek “kendi yaptığı heykel gibi bir kadın” dileğinde bulunması üzerine Afrodit’in heykeli canlandırması söylencesinden esinlenerek “Pygmalion” adlı oyunu yazmış ve

Alan Jay Lerner da Shaw’un eserinden esinlenerek “My Fair Lady”yi kaleme almış. Film, sokak ağzıyla konuşan çiçekçi kız Eliza Doolittle’in, dil bilimci Profesör Henry Higgins tarafından eğitilerek hem düzgün telaffuzlu hem hanımefendi davranışlı hale getirilmesini konu ediniyor.

Filmin tantanası, tartışmaları, dansları, şarkıları arasında sınıf ayrımcılığı ve cinsiyet ayrımcılığı konuları öne çıkıyor. Çiçekçi bir kız sosyeteye sokulmaya çalışılıyor ve bunun için eğitilirken aşağılanıyor. Acaba fakir bir kadın olmasa o profesör o kadına öyle davranır mıydı? “Hayatıma bir kadın sokmaktansa dışının dişlerini oymasına razı olurum” diyen Higgins’in kendi sınıfından kadınlara böyle davranmadığını görüyoruz. Peki ya eğittiği erkek olsaydı? Bunun cevabı da baba Doolittle ile görüşülen

sahnelerden tahmin edilebilir. “Kibar olmadığı için kibar davranılmayan birine kibarlık öğretilmesi” gibi bir paradoks da var filmde. Benim için insana insanca davranış temel ölçüt olduğundan, bu profesörün Eliza’ya davranış tarzı için terbiyemi bozarak ahşap çeşitlerini sıralamaktan kendimi alamıyorum her izlediğimde, güzelim ağaçlar kusuruma bakmasın. Asıl şu Higgins’in yontulması gerek!

Film, kadın-erkek, zengin-fakir tüm karşıtlıklarda tüm taraflara mavi boncuk dağıttığı için, baba Doolittle’in yer aldığı sahnelerde de seyirci bazen sever onu, bazen itici bulur. Filmdeki en çarpıcı cümleler belki de şu ikisidir: İlki, uşağından baba Doolittle’in kapıya geldiğini öğrenen Profesör’ün onun hakkında arkadaşına “Tabii ki ahlaksız! Görgüsüzün teki.” önyargısında bulunması. İkincisi de babanın görüşme sırasında yöneltilen “Hiç ahlak yok mu sende be adam?”

“Tamam, o yıl Akademi’nin En İyi Kadın Oyuncu ödülünü *“Mary Poppins”* rolüyle *Julie Andrews*’a vermesini anlıyorum ama *Hepburn*’ün aday dahi gösterilmemiş olması affedilir şey değil!”

sorusuna cevap olarak “Hayır, ahlaklı olmaya param yetmez, bayım. Benim kadar fakir olsaydınız sizin de yetmezdi.” sözü. Üzerine sayfalarca yazı yazılabilecek cümleler...

Ödüllere gelince... 12 dalda aday olup En İyi film, En İyi yönetmen, En İyi Erkek Oyuncu, En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ve En İyi Müzik ödülü başta olmak üzere tam 8 dalda Oscar kazanmış bir film den söz ediyoruz. Hak edip de kazanamayan kim bu filmde? Tabii ki Audrey Hepburn! Sadece sempati olduğu için değil

yoğun emeğiyle filmin başarısını ona borçlu olduğuna inandığım için söylüyorum bunu. Tamam, o yıl Akademi’nin En İyi Kadın Oyuncu ödülünü “Mary Poppins” rolüyle Julie Andrews’a vermesini anlıyorum ama Hepburn’un aday dahi gösterilmemiş olması affedilir şey değil! Şarkılarının dublajını Marni Nixon’ın yapmış olması bir gerekçe değil bence, film yalnız şarkılardan oluşmuyor. Belki oy verenler, Eliza rolünün 4 yıl önce Broadway’de billur sesli Julie Andrews tarafından

canlandırıldığı müzikali izlemiş ve etkisinde kalarak kıyaslamışlardır, belki filmdeki rolün tam ona verilecekken elinden alınıp Hepburn’e verilmesine kızmışlardır, bilemem. Higgins’i canlandırarak ödülü kapan Rex Harrison’ın, ödülü iki “fair lady”ye, Julie Andrews ve Audrey Hepburn’e ithaf etmesi pek anlamlı olmuş. “Zorba” filminin de aynı yıl yarıştığı düşünüldüğünde aslında Rex Harrison’ın ödülü hatalıymış ya, neyse... Ne seneymiş ama! **APM**

INCEPTION (BAŞLANGIÇ, 2010)

Yetenekli hırsız *Dom Cobb*'ın uzmanlık alanı, zihnin en karanlık ve savunmasız olduğu rüya görme anında, bilinçaltının derinliklerindeki değerli sırları çekip çıkarmak ve onları çalmaktır.

Her şey düşen bir neşterle başladı. Küçük bir çocukken Christopher Nolan, 1966 yapımı bilimkurgu, macera türündeki film “Fantastic Voyage”ı izlemişti. Filmde bir grup uzman ekip ve onların yüksek teknoloji harikası denizaltı gemisinin bir mikrop kadar küçülmesi ve ölmekte olan bir bilim insanının

vücuduna girmesini anlatılıyordu. Bu bilim insanının kulak kanalında yolculuk yapılırken, operasyon odasındaki normal büyüklükteki bir cerrah bıçağını düşürür ve bıçağın çıkardığı gürültü, küçülmüş olan uzman ekip için feci sonuçlar yaratır. Bu anı “mükemmel” olarak anıyor Nolan.

“Büyük ölçekli bir dünyanın, daha küçük ölçekli bir dünya üzerinde

yarattığı sarsıntı, her zaman iyi bir fikirdir.”

İşte bu yüzden, 2009’un yazında, Bedfordshire’da, Joseph Gordon-Levitt, terkedilmiş bir hava gemisi hangarı yakınlarında güzel günler geçirdi. Eğimli tavan ve duvarlara karşı çılgınca bir yumruk savaşı vererek... Karakteri Arthur, bilinçaltında bir oteli hayal ettiğinde olanlar budur. Rüya, başka bir

rüyayla iç içe geçer. Christopher Nolan aksiyon filmi yaptığında da olan şey budur.

Empire'a "Fiziksel olarak bu kadar zorlayan başka bir iş yapmamıştım" diyen Gordon-Levitt için, bu iş hiç de kolay değildi. Tüm bunlara rağmen, "Inception"ın dublör koordinatörü Tom Struthers'in doğruladığı gibi, Gordon-Levitt "her bir sahneyi o dönen koridorda kendisi oynadı."

Daha evvel bu kadar büyük (33 metre) ve bu kadar hızlı bir döner teçhizat hazırlamamış olan özel efekt süpervizörü Chris Corbould için de işler hiç kolay sayılmazdı. Dahası,

kameranın koridor boyunca ileri ve geri vınladığı bir sahne var, "Fakat öyle bir çekilmesi gerekiyordu ki, elbette yerdeki rayların görünmeyeceği şekilde" diye açıklıyor Corbould.

Görsel efekt süpervizörü Paul Franklin için ise her şey çok kolaydı. "O sahne tamamen fizikseldi" diyor Franklin ve Corbould ile Struthers'ı gösterdikleri ustalıktan ötürü övüyor. Ancak en büyük övgüsünü Gordon-Levitt için saklıyor: "Joe, tüm bunları gerçekleştirebilmek için çok iyi çalıştı. Pekala açık olan girişlerden birine düşebilir ve bileğini

ÇEKİM NOTLARI

1. O koridorda yuvarlanacak olan neredeyse James Franco olacaktı. Aslında Arthur'u o oynayacaktı ancak tarihlerin uygunsuzluğundan bu gerçekleşmedi.

2- Çekim planı, Gordon-Levitt'in dönen koridor sahnesinde yaralanma olasılığına göre hazırlandı. Herhangi bir kazada ona göre hareket edilecekti.

3- "Inception"da aşağı yukarı 500 tane görsel efekt vardır. Nolan'ın önceki filmi olan "The Dark Knight"tan 150 sahne kadar daha az.

kırabilirdi." Dönen mekanizma içindeki tüm o çarpmalar, düşmeler ve hatta takla atmalar, çekimler boyunca onun favorisi oldu: "Çekimi en eğlenceli sahneydi, yerçekimi kafayı yiyor gibi hissettiriyordu."

Orijinalliğinden bugün bile hiçbir şey kaybetmemiş olan bir sahne bu. Bu filmle Nolan'ın hedefi, izleyiciye farklı bir yolla kinayeli aksiyon sahnelerini sunmak ve böylece onları harekete geçirmenin bir yolunu bulmaktı. Nolan'ın fantastik yolculuğunda bundan daha iyi enerjide bir film düşünmek zor. **APM**

#KRALGERİDÖNDÜ

FourFourTwo

Dünyanın en büyük futbol dergisi tekrar Türkiye'de!

 @fourfourtwoTurkey

 @FourFourTwo_TR